ኩራትዋ፣ ጥንካሬዋና ከሚያምረው ፈገግታዋ ጋር ለዘለዓለም በፍሬ ልብ ውስጥ ታትማ ትኖራለች።

* * * *

ሮቤል ሳሎን ቤት ጠረጴዛ ላይ ትልቅ ወረቀት ዘርግቶ የስዕል እርሳሶችና ላጲስ ደርድሮ በርከክ አለ። ቀና ብሎ ግድግዳ ላይ ያለውን ስዕል ሲመለከት ቆየና ትልቁ ወረቀት ላይ ስዕሉን መሥራት ቀጠለ። ቀና ጎንበስ እያለ ብዙ ቆየ። ወረቀቱ ላይ የሠራውን ስዕል ለመመልከት ከተንበረከከበት ብድግ አለና ራቅ አለ። ስዕሉ አላማረውም።

ወረቀቱን ጭምድድ አደረገና ወለሉ ላይ ወረወረው፤ እንባው በዓይኖቹ ሙልት ብሎበት ሶፋው ላይ ተቀመጠ። ሊሠራው ያሰበውን ግርግዳው ላይ ያለውን የቤተሰባቸውን ፎቶ አተኩሮ ተመለከተው። በፎቶው ላይ ያሉትን ሰዎች ቆጠራቸው ስድስት ሰዎች አሉ፤ አሁን ግን ሁለት ብቻ ናቸው እዚያ ቤት ውስጥ የሚኖሩት፤ እርሱና እናቱ። የበለጠ ሆድ ባሰው።

በፊት ትምህርት አስጨንቆት አያውቅም፤ የከበደውን ነገር የሚያስረዱት ወንድምና እህቶቹ ስለነበሩለት በልበሙሉነት ነበር የሚማረው። በተለይ ሮቤልን ድርሰትና ስዕል ማሰራት የሚሚ ድርሻ ነበር። ዱሮ ዱሮ እንኳን የቤት ሥራ ኖሮበት ባይኖርበትም ቅዳሜና እሁድ ከሚሚ ጋር ስዕል መሥራት የተለመደ ውሏቸው ነበር። ስትሠራ ለሮቤል ስታሳየው፤ አላምር ያላትን ቀዳዳ ስትጥል፣ ደግሞ ሌላ ሠርታ "እስኪ ይሄንን ሥራ" ብላ ስትሰጠው፤ ቤቱ በወረቀት የሚሞላበትና ከፍሬ ጋር የሚጣሉባቸው አጋጣሚዎች፤ እርሱ ለሚሚ አግዞ ከፍሬ ጋር የሚጣላባቸው ጊዜያት ብዙ ነበሩ። ሚሚን በብዙ ነገር ያስታውሳታል። ድርሰት መጻፍ ትወድ ነበር፤ ብዙ ጊዜ አንብባለታለች፤ አስቃዋለች፣ አስለቅሳዋለች። በትዝታው ፈገግ አለ። ወዲያው ደግሞ ግንባሩን ክስክስ አደረገና ግርግዳው ላይ ያለውን ፎቶ ተመለከተው። ሚሚ የሄደችበትን ቀን አስታወሰው፤ ርብሽ ብላ ሁሉ ነገር ድንግርግር ያለባት ትመስል ነበር።

"በናትሽ ሚሚ ድርሰቴን አንብቢልኝ" አላት ተረጋግታ እስክትቀመጥ ሲጠብቃት ቆይቶ።

"እሺ ትንሽ ታገሰኝ" አለችው። እንቅልፉ ሲመጣበት ሊያስታውሳት ወዳለችበት ገባ። ወረቀት ምናምን ስታተረማምስ አገኛት።

"መጣሁ ሮቢ እዛው ጠብቀኝ፤ አምስት ደቂቃ ብቻ" አለችው ጠበቃት።

ሶፋው ላይ እንደተቀመጠ እንቅልፍ ወስዶት ኖሮ ሚሚ ስትመጣና ስትቀሰቅሰው ብርግግ ብሎ ተነሳ። ድርሰቱን እንዲሰጣት ጠየቀችውና ሰጣት፤ አነበበችው።

"በጣም አሪፍ ነው ሮቢ፤ ጎበዝ ልጅ እኮ ነህ" አለችና ሳመችው። ከዛ የሚታረመውን እንዲያርም ነገረችውና በድጋሚ ሳመችው። ለምን እንደዛ እንዳደረገች የገባው፤ የስንብት እንደነበረ የተረዳው ግን ቆይቶ ነው። እንባው ታገለው፤ ትንሽ ሲወርድ ግን በእጁ አሻሸና አስቆመው።

ፍሬን የሚመለከታት ልክ እንደእናቱ ነው፤ ከልጅነቱ አንስቶ ሁሉን ነገር የምታደርግለት እርሷ ነበረች። ሰውነቱን የምታጥበው፣ ልብሱን የምታለብሰው፣ ከእናቷ ጋር ገበያ በሄደች ቁጥር ካናቴራና ካልሲ የምትገዛለት፣ ብርቱካን፣ ሙዝና ብስኩት የምታመጣለት ፍሬ ነበረች። ከትምህርት ቤት ሲመጣ መክሰሱን የሚጠይቀው እርሷን ነበር። ትምህርት ቤት የምታስመዘግበው ለአንዳንድ ነገሮች የምትሄድለትም እርሷ ነበረች። ዘመቻ የሄደች ጊዜ እንዴት ትናፍቀው እንደነበረ አስታወሰ። አሁንም እንባው በዐይኖቹ ሞላ።

ደግሞ ቃለአብንና በላይሁንን አስታወሳቸው፤ ከእነርሱ ጋር ኳስ ሜዳ ለመሄድ ሲል በጠዋት ይነሳ የነበረውና ልብሳቸውን ይዞ የሚጠብቃቸው ሁሉ ትዝ አለው። እነርሱ ጨዋታ አብቅተው ቆም ብለው ሲያወሩ እርሱና ጓደኞቹ ደግሞ ለትንሽ ደቂቃ ይጫወቱ የነበረው ታወሰው። ከነቃለአብና በላይሁን ጋር ኳስ ይጫወቱ ከነበሩት ውስጥ አሁን ማንም የለም፤ ቃለአብና በላይሁን

እንደታሰሩት ሁሉ ሌሎቹም ታስረው ይሆናል። ሠፈሩ በጣም ያስጠላል።

ሮቤል ትዝታው ሆድ አስባሰው፤ አሁን እንባውን ማቆም አልቻለም። አለቀሰ፤ ሁሉንም እያሰበ አለቀሰ። እንባው ጋብ ሲልለት ጨምድዶ የጣለውን ወረቀት ተመለከተው፤ ሚሚን እንደገና አሰባት። ያንን ስዕል ለምን ሊሠራው እንደፈለገ አሰበ፤ ሌላ ምንም ምክንያት አልነበረውም፤ ብቻ ሁልጊዜ ሲያየው የሚሰማው ስሜት ስላለ ፎቶውን በእጁ ቢሠራው ደስ እንደሚለው አስቦ ነው። የጣለውን ወረቀት አነሳና እንደገና ዘረጋው።

"ሮቢ!" ብለው ጠሩት እናቱ።

"እሜት እማ" ብሎ ወደውስጥ ገባ። እናቱ ይደንቁታል፤ ለአፍታ እንኳ ያለማረፋቸውና ሙሉ ቀን የመሥራታቸውና ለጸሎት የመትጋታቸው ነገር ይገርመዋል።

"የበላይሁንን እናት ቡና ጠጡ በላቸው" አሉት።

የበላይሁን እናት በጣም ያሳዝኑታል። ዱሮ ደስተኛና ጤነኛ የነበሩ ሴት አሁን ግን በጣም የሚተክዙና የሚታመሙ ሆነዋል። ሊጠራቸው ሲሄድ እውጭ የበላይሁንን እህት አገኛት። እርሷም እንዲሁ በጣም ተለውጣበታለች፤ ዱሮ በጣም ዘናጭ ነበረች። የሚፈልጓት ወንዶች ልጆች ብዛት በጣም ይገርመው ነበር፤ እርሷን እንዲጠራላቸው በላኩት ቁጥር ብስኩትና ከረሜላ ይሰጡት የነበሩትን አይረሳቸውም። አሁን ግን አንዳቸውም የሉም።

ቤት ሲገባ የበላይሁን አባት ጋቢ እንደለበሱ አሶፋ ላይ ተቀምጠዋል፤ አሁን አሁን ብዙ ጊዜ ከሥራ ይቀራሉ፤ እንደሚያማቸውም ሰምቷል። እርሳቸውም ያሳዝኑታል። ዱሮ ወደ ሥራ ሲሄዱም ሆነ ከሥራ ሲመጡ ሲያገኙት ራሱን አሸት አድርገው ግንባሩን ሳይስሙትና ስለትምህርቱ ሳይጠይቁት አያልፉም ነበር። አሁን ግን እንደዛ አይደሉም፤ ሁሉ ነገር በጣም ይገርመዋል።

"እንደምን አደሩ አባባ" አላቸው፤ የሰሙት አልመሰለውም። አለፋቸውና ወደውስጥ ገባ፤ የበላይሁን እናት አጭር ዱካ ላይ ተቀምጠው ራሳቸውን ጉልበታቸው ላይ ደፍተዋል።

"እማማ እንደምን አደሩ" አላቸው እበሩ ላይ ቆሞ።

"እንዴት አደርክ ሮቢ" አሉት ቀና ብለው። ዐይኖቻቸው ቀልተዋል፤ ባጠቃላይ ፊታቸው ተጎሳቁሏል።

"ቡና ጠጡ" አላቸው።

"ይቺን እናትህን እግዜሩ ከብረት ይሆን የሠራት ልጄ? በል መጣሁ፤ እኛማ ነገር ዓለሙን ትተነዋል" አሉ ከተቀመጡበት እየተነሱ።

ሮቤል ከነበላይሁን ቤት ሲወጣ ሚሚ ከሄደች፣ በላይሁን፤ ፍሬና ቃለአብ ከታሰሩ ምን ያህል ጊዜ እንደሆነ እየቆጠረ ነበር። ሚሚ ከሄደች ስድስት ወራት እነበላይሁን ከታሰሩ ደግሞ ከሶስት ወራት አልበለጣቸውም ግን ሁሉ ነገር እንዳልነበረ ሆኗል፤ ጊቢው ደስታ ኖሮበት የሚያውቅ አይመስልም።

እቤት ሲገባ እናቱ ሁሉን ነገር አቀራርበው ተቀምጠዋል። "ጠራሃቸው?" አሉት።

"አዎን ጠራኋቸው፤ ቤታቸው ግን በጣም ያስፈራል፤ ስትገቢ የሚሰማሽ ሀዘን ነው። እማ! አንቺ ግን ጎበዝ ነሽ፤ አንቺ ካለሽ ቤታችን እንደነሱ ቤት አያስፈራም። የበላይሁንም እናት ጎበዝ ነች አሉ" አላቸው።

"ብርታትን የሰጠኝ እግዚአብሔር ይመስገን!" አሉና አቀረቀሩ ሮቤል ሃዘናቸውን እንዳይመለከትባቸው የሚያደርጉትን ጥንቃቄ እያሰበ ።

ሮቤል ይህ ሁኔታ ተለውጦ የሚያይበት ቀን እየናፈቀው፤ በግቢያቸውና በቤታቸው የወትሮው ደስታ የሚመለስበት ጊዜ ቅርብ እንዲሆን ተመኘ።

* * * *

መቼም ያ የብረት መዝጊያ በተከፈተ ቁጥር መደንገጥ አይቀርም፡፡ ማን ሊጠራ ይሆን? ማን ሊመጣብን ይሆን? ማለት የተለመደ ነው። አንድ ቀን እንደልማዱ በሩ በኃይል ተበረገደ። ሁሉም በያሉበት ተደናግጠው ተቁለጨለጩ።

ከጀርባው የተገፈተረ ሰው እየተምዘገዘገ በተከፈተው በር ኸርው ብሎ ወደግቢው ውስጥ ወደቀ። ግቢው ውስጥ የነበሩ ሴት እስረኞች በድንጋጤ አፋቸውን ከፍተው የወደቀውን ሰው ተመለከቱት። ብዙዎቹ እየሮጡ ወደየክፍሎቻቸው ገቡ። ከሰውየው ኋላ ተከትለውት የነበሩት ገራፊዎች ከግራና ቀኝ አንጠልጥለው አነሱትና ደም በሚተፋው እግሩ እንዲቆም አደረጉት። ሰውየው የደነዘዘ ይመስላል በሚሰቀጥጠው እግሩ ይረግጥበታል፤ አንገቱ ጭንቅላቱን መሸከም ያቃተው ይመስል ወዲያና ወዲህ ይዝለፈለፋል። ዐይኖቹም ፈጠዋል እንጂ አያዩም፤ ብቻ በደመነፍስ ነው ያለው።

"ሻወር አስገባው ይነቃል" አለ አንደኛው ገራፊ። እያዳፉ ወደሻወር ውስጥ አስገቡት። ቀዝቃዛውን ውሃ እላዩ ላይ ለቀው በያዙት መግረፊያ ጀርባውን ይደበድቡት ጀመር። ሰውየው ድምጽ አላሰማም። ጥቂት ቆይተው ደግሞ እየጎተቱ አወጡትና ወደወንዶቹ ማደሪያ ወሰዱት።

እነርሱ ሲወጡ ያመቁትን እንባ ያወረዱ በርካታ ናቸው። ግቢው የሀዘን ጥላ እንዳጠላበት ቆየ። ወደከሰዓት በኋላ ላይ ደግሞ ያ መዝጊያ እንደገና ተከፈተ፤ ሁሉም እስረኞች በያሉበት በድንጋጤ ተፋጠጡ።

"ዲሞ ተመታ ብለሽ ነው ሁልሽም ያኮረፍሽው? ለዚያውም ለማታውቂው ዲሞ! አሁን በደንብ ታዝኛለሽ ሁልሽም" አለ በሩን የከፈተው ሰው። እስረኞቹ የበለጠ ደነገጡ።

"ፍሬሕይወት፤ ፍሬ ያሳጣሽ፤ የት ነች? ነይ ውጭ" አለ ሰውየው፡፡ ፍሬሕይወት ክው ብላ ደነገጠችና ተነስታ ወጣች። ወደዚያ ዳግም ላታየው ወደማትፈልገው ክፍል ተወሰደች። እስረኞቹ የበለጠ ተደናገጡ፤ "አለቀላት!" አሉ ሁሉም በሆዳቸው።

"እንደገና ከምገረፍስ ብሞት ይሻለኛል" አለች ፍሬሕይወት ለራሷ።

"የማሰቃያ ክፍሉን ደረጃ ወጥታ በሩ ላይ ስትደርስ ግን ያየችውን ማመን አልቻለችም። እጆቹና እግሮቹ የኋሊት ተቆራኝተው (ስምንት ቁጥር ይባላል ይህ ዓይነቱ እስር) ወለሉ ላይ በደረቱ የተደፋውን በላይሁንንና ወንበር ላይ የተቀመጠውን መንክርን ተራ በተራ ተመለከተቻቸው። ውስጧ ቆሰለ። መንክር የሰፈራቸው ልጅ ነው፡፡ የነበረውን ድርጅታዊ ተሳትፎ ባታውቅም በወጣት ማህበራት ስብሰባ ላይ በሚደረግ ተሳትፎ እንኳን የረባ ጉዳይ ሲያነሳ ሰምታው አታውቅም፡፡ እዚያ እስር ቤት ስለመሆኑም በፍጹም አልሰማችም። በላይሁንም መቼና በምን ምክንያት ወደእዚህ እስር ቤት እንደመጣ አልገባትም። እርሷና መንክር ከሰላምታ ያለፈ መግባባት ባይኖራቸውም በላይሁንና መንክር ግን የሰፈር ልጅነት ብቻ ሳይሆን ዝምድናም አላቸው።

በክፍሉ ውስጥ ሌላ ሰው የለም፡፡ ለምን እንደተጠራች ግራ ገብቷት ቆመች።

"አየሽው" አላት መንክር ወደበላይሁን እያመለከተ።

"እና ምን ይሁን?" አለችው እየተናነቃት የነበረው ንዴት ገንፍሎ።

"እንድትሰናበችው ተፈቅዶልሽ ነው" አላት በማሾፍ ዓይነት።

ውስጧ ተቃጠለባት፡፡ የበላይሁንን ስቃይ መቋቋም አቃታት። ከውስጥ ሱሪ በስተቀር ሌላ አልለበሰም። ከጉልበቱ በታች ያለው የሰውነቱ ክፍል በእሳት የተቃጠለ ይመስላል። የተፈጥሮ ቆዳውን ማየት በፍጹም አይቻልም። ውስጥ እግሩ ለማየት ይዘገንናል፡፡ ከቁርጭምጭሚቱ ላይ ያረፈው የኤሌክትሪክ ገመድ ስላጠበቀው ከውስጥ እግሩ ቁስል ላይ የደምና ውሀ ቅልቅል ፈሳሽ እየወረደ እጀርባው ላይ ተጠራቅሟል። ጀርባውና እጆቹም እንዲሁ በቁስል ተወረዋል፤ ምናልባትም ሆዱና ደረቱ ላይም ቁስለት ይኖረው ይሆናል።

በላይሁን ድምጿን ሰምቶ ቀና አለ፡፡ የግንባሩ መስመሮች ተጨማደው በጣም ትልቅ ሰው አስመስለውታል፣ የፊቱ ቆዳ ከመጥቆሩ የተነሳ ጥቀርሻ መስሏል፣ ዐይኖቹ በእልህ፣ በንዴትና በስቃይ ደም ለብሰዋል።

"እናንተ አረመኔዎች! በሰው ስቃይ ስለምትደሰቱ እንጂ ለምን አትገድሉኝም" አለና ጮኸ በላይሁን።
"እናንተ ጨካኞች!" አለች ፍሬም። ከመቅጽበት ጀርባዋ ላይ ያረፈው አለንጋና ተከታትሎ የረገጣት እግር ከበላይሁን አጠገብ በአፍጢሟ እንድትደፋ አደረጋት። እንደወደቀች ሌላ እርግጫ ወገቧን ደገማት፡፡ ከመሬቱ ጋር የተደባለቀች መሰላት።

"ተነሽ ሸርሙጣ!" አላት መንክር። ከህመሙ ሁሉ በላይ የመንክር ድምጽ ህሊናዋን ሸነቆጠው። እንደምንም ብላ ለመነሳት ሞከረች፡፡ ቀና ስትል ከአፍና ከአፍንጫዋ የሚፈሰው ደም የለበሰችውን ልብስ አጨቀየው። ገራፊዎቹ በክፍሉ ውስጥ ተበራክተዋል፡፡ ያ ጫሂ አለቃቸውም አለ፡፡ ወገቧ ላይ የተረገጠችው ርግጫ በፍጹም የምትችለው አልሆነም፤ የቱንም ያህል እልህ ቢይዛት ለመነሳት አልቻለችም። ከወገቧ በታች ያለው ሰውነቷ የራሷ አልመስልሽ አላት፡፡ በጭራሽ አልታዘዝ አላት።

"እንሳና ወደዛ ጣላት" አለ ከገራፊዎቹ አንዱ። እራሷ ብዥ ማለት ጀምሯል።

"እናንተ አረመኔዎች! ከሀዲዎች!..." የሚለው የበላይሁን ድምጽ ይሰማታል።

"በረንዳው ላይ ጣሏት ይህችን ጨምላቃ፤ በኋላ እንደገና ትገባታለች" የሚለው የአለቅዬው ድምጽም ተከታትሎ እንደህልም ተሰማት፡፡ እጆችና እግሮቿን ይዘው ሲያንጠለጥሏት በስመመን ተሰምቷታል።

* * * *

የፍሬሕይወት እናት እንደተለመደው በጠዋት ተነስተዋል፤ በእንባ ብዛት የሞጨሞጨት ዐይኖቻቸው ጠዋት ሲነሱ አልገለጥም ብለው

ቢያስቸግሯቸውም ሀኪም ቤት ሄደው ለመታከም ጊዜውም ሆነ ሞራሉ አልነበራቸውም። ለብ ባለ ውሀና በሳሙና ታጥበው በነጠላቸው አደራረቁና ወደእለቱ ሥራቸው ገቡ።

ለፍሬና ለቃለአብ እስር ቤት የሚወስዱትን ስንቅ፤ ለሮቤል የሚቋጥሩትን ምሳና ቁርሱን፤ ማዘጋጀት የየዕለቱ ሥራቸው ነው፤ ሁለት ምድጃ ጥደው ተፍ ተፍ ይላሉ የፍሬሕይወት እናት። የሆነው ሁሉ ሁልጊዜም እንደገረማቸው ናቸው፤ ሥራቸውን እየሠሩ አእምሮአቸው የማይሄድበት ቦታ የለውም፤ የዱሮውንና ዛሬ እየሆነ ያለውን ያስቡና ምርር ይላቸዋል፤ እንባቸው ሳያዙት መውረድ ይጀምራል። ለቅሶ ጓደኛቸው ሆኗል።

"እስኪ በዚሁ በቃሽ በለኝ!" ይላሉ ደግሞ የባሰ እንዳይመጣባቸው እየሰጉ። ቃለአብ እስር ቤት ሲገባ ብዙ የሰፈሩ ወጣቶችም የታሰሩበት ሰሞን ስለነበር የጋራ ጉዳይ ሆኖ ነበር። ፍሬሕይወት መታሰሯን ሲሰሙ ግን የሆኑትን ነገር ሲያስቡት ይደንቃቸዋል።

ፍሬሕይወት መደወሏን ባቋረጠችባቸው ቀናት ሌሊትና ቀን አንብተዋል፤ "ምነው አምላኬ ልጆች ባትሰጠኝ ምን ነበረበት? እኔንስ ለምን እስከአሁን አቆየኸኝ? በሌላ ብትቀጣኝ ምናለበት?" እያሉ ፈጣሪያቸውን ጨቅጭቀውታል።

"እምንም ውስጥ ትሁን ብቻ እዚህ ነኝ የሚል ወሬ የሰማሁ እንደሆነ..." ብለው ለየታቦታቱ ሁሉ የስዕለት መዓት ደርድረዋል።

ታዲያ ያን ቀን የበላይሁን እናት መጥተው "ስርጉት! ፍሬሕይወት ተገኘች አሉ..." ብለው ገና ሳይጨርሱ የፍሬሕይወት እናት ዕልልታቸውን ቅልጥ አደረጉት። የበላይሁን እናት ግራ ገባቸው።

"ኧረባክሽን ስርጉት እስር ቤት እኮ ነው ያለችው" አሏቸው በግድ እያስቀመጧቸው።

በመጠኑ ተረጋግተው ራሳቸውን ሲያውቁ ድርጊታቸው ለራሳቸውም ገረማቸው። "ምናባቴን ላድርግ የበላይ እናት? አይፍረዱብኝ"

አሏቸው። "መችም እንደሚሚ የደረሰችበት ሳይታወቅ ከምትቀር ይሻለኛል" አሉ የፍሬሕይወት እናት ስለታቸውን ሁሉ እያሰቡ።

የታሰረችበትን በጥየቃ አግኝተው እየተመላለሱ ቢጠይቋትም ፍሬሕይወትን በአካል አይተዋት አያውቁም። ቢሆንም በምትልካቸው መልእክቶች በትክክል እርሷ መሆኗን አረጋግጠዋል። ቃለአብ መታሰሩንም ነግረዋታል። "አይዞሽ!" ብላ ትልክባቸዋለች ሁልጊዜም።

ዛሬም የሁሉንም ምግብ በየሳህናቸው ከተቱና ለመሄድ ተዘጋጁ። ሮቤል ግን እስካሁን አልተነሳም። የትምህርት ቤት መሄጃ ሰዓት መድረሱን ሲመለከቱ ሊቀሰቅሱት ወደ ውስጥ ገቡ። ሮቤል በጣም ዝምተኛና ምንም ነገር የማያስደስተው ልጅ ሆኖባቸዋል፤ ቤታቸው ጭር ሲልበት ሬዲዮና ቴሌቪዥኑን አንድ ላይ ከፍቶ እርሱ ግን ጥቅልል ብሎ ይተኛል። እንቅልፍ እንደማይወስደው ያውቃሉ፤ ግን ምን ይበሉት? ያሳዝናቸዋል፤ ከወንድሙና ከእህቶቹ ጋር የነበረው ጨዋታና ሳቅ ሁሉ ጠፍቶ ብቻውን ሲቀር እንዲህ ቢሆን ምን ይፈረድበታል?

ሮቤልን አልጋው ላይ እንደተቀመጠ አገኙት "ተነስ እንጂ ሮቤል ሰዓት ደርሷል እኮ" አሉት አበሩ ላይ ቆም ብለው።

"እባክሽን ዛሬ ልቅር እማ" አላቸው።

"ይሄማ አይሆንም ሮቢ ለምንድነው የምትቀረው?" አሉት

እየቀፈፈው ተነሳና ሊተጣጠብ ወደደጅ ወጣ። እርሳቸውም ቁርሱን ሊያቀራርቡለት ወደ ጓዳ ገቡ። ሮቤል እንደነገሩ ቁርሱን ቀማምሶ ሲሄድ እርሳቸውም የቃለአብንና የፍሬሕይወትን ስንቅ ይዘው ወጡ፤ ሁሌም በመጀመሪያ የቃለአብን ያደርሱና ከዚያ ደግሞ ወደፍሬሕይወት ይሄዳሉ። በየዕለቱ ሳይሄዱ በፍጹም አይቀሩም፤ የባሰ ችግር ካልገጠማቸው በስተቀር።

"ያሉበትንም አይቶ መመለስ ተስፋ ነው ብዬ እኮ ነው የበላይ እናት" ይላሉ ሁልጊዜም።

ቃለአብ የታሰረበት ቅርብ ነው፤ የሄዱ ሳይመስላቸው ደረሱና ምግቡን ሰጥተው ዕቃ ለመጠበቅ ቆሙ። ዕቃ ሳይመለስላቸው ብዙ በመቆየቱ ግራ ገብቷቸው ሳህኑን የሰጧትን ልጅ ጠብቀው "ምነው ልጄ ሳህኑን አላመጣሽልኝም" አሏት። ፊትለፊት ልታያቸው አልደፈረችም ፊቷን አዙራ ተመልሳ ወደውስጥ ገባች። ልባቸው ገነገነ፤ አንደኛውን የአብዮት ጥበቃ ሊጠይቁ ጠጋ ሲሉ ሌላኛው ከወደውስጥ ብቅ አለ፤ ምግብ ያመጡበትን ዕቃና የቃለአብን ልብሶች ይዟል። ፈጠን ብለው ተቀበሉት፤ ሳህኑ ምግብ አለው። አፋቸው ደረቀባቸው "ም...ነው ምግቡን..." ብለው ሳይጨርሱት "በቃ በቃ እርሱ የለም" አላቸው።

ከዚያ በኋላ ምን እንደሆነ በፍጹም አያውቁም፤ ራሳቸውን ሳቱ። በዚያ ሁኔታ የቆዩት ለቀናት ይሁን ለወራት አያስታውሱም። ራሳቸውን ባወቁበት ቀን ግን ሆስፒታል አልጋ ላይ ነበሩ፤ አማኑኤል ሆስፒታል። የበላይሁን እናትና ሮቤል ከአልጋቸው አጠገብ ኩርምት ብለው አዩዋቸው።

"የት ነው ያለነው? ምንድነው የሆንኩት?..." እያሉ ገና መጠየቅ ሲጀምሩ ሮቤል ተነስቶ ተጠመጠመባቸው። ተላቀሱ፤ የበላይሁን እናት ሊያጽናኑዋቸው አልቻሉም፤ አብረዋቸው አለቀሱ። እርሳቸውስ ቢሆን ያው አይደሉ? በላይሁን እስ ከመባሉ በስተቀር ደርግ ጽሕፈት ቤት ከተወሰደ ወዲህ አንድ ቀን እንኳን አይተውት አያውቁም። የበላይሁን አባት በሚያውቋቸው ሰዎች አማካይነት መኖሩን ይሰማሉ። እናም የበላይሁን እናት ሁሌም በቋፍ ናቸው፤ ለማልቀስ ሰበብ ብቻ ነው የሚፈልጉት ። ቃለአብ ደግሞ ባይወልዱትም ልጃቸው ነው፤ ለማልቀስ ሌላም ሰበብ አይፈልጉም። እዬዬ ብለው ሲያለቅሱ ነርሶቹ ከክፍሉ እንዲወጡ አደረጓቸው።

የፍሬሕይወት እናት ከጥቂት ቀናት በኋላ ከሆስፒታል ሲወጡ "እማ ከእንግዲህ አታለቅሽም አይደል?" አላቸው ሮቤል።

"እሺ" አሉት እንባቸው እየፈሰሰ። ሮቤል ሊያጽናናቸው ባለመቻሉ አብሮአቸው ተንሰቀሰቀ፤ ለቅሶውን ማቆምም አልቻለም።

"እንማማል" አሉት ራሱን እያሻሹት

"እም" አላቸው ከመቅጽበት ለቅሶውን ትቶ።

"በቃ አሁን ፍሬ ብቻ ናት የቀረችን፤ እርሷ እንድትፈታ ብቻ እንጸልያለን" አሉት። ከዛ ወዲህ ሊሊቱን ተገን ካላደረጉ፤ ወይንም ሮቤል በሌለበት ሰዓት ካልሆነ በፍጹም አያለቅሱም።

* * * *

ፍሬሕይወት የነቃችው አመሻሽ ላይ ነው፡፡ በረንዳው ላይ እንደተጣለች ነበረች። በጭኖቿ መሀል ርጥበት ይሰማታል፤ ለመገላበጥ ስትሞክር ልብሷ ቀዘቀዛት፤ ከተጋደመችበት ለመነሳት ብትሞክርም አልሆነላትም። የሆነውን ከመገመት በስተቀር ማየት አልቻለችም። ቀስ በቀስ የሆነው ሁሉ ትዝ አላት በላይሁን ከመጣ በኋላ ለሁለተኛ ጊዜ መጠራቷ ነበር። መንክር ነው ያስጠራት፤ ገና ወደምርመራ ክፍል ስትገባ

"ዘውዱን አታውቂውም" አላት

"የቱን ዘውዱን?" አለችው በደከመ ድምጽ።
"ከትናንት ወዲያ እናንተ ግቢ መጥቶ የነበረውን ሰው አላየሽውም?" አላት በቁጣ።

"አይቼዋለሁ" አለችው በተሰበረ አንደበት።

"እና አታውቂውም?" አለና አንባረቀባት።

"አላውቀውም" አለችው ፍርጥም እንዳለች።

"ትቢቷ የማይበርድላት ፍጥረት እኮ ነች፤ በናትህ አስገባልኝ" አለና ከተቀመጠበት ተነሳ።

ምን እንደምትለው ጥቂት አሰብ አደረገችና "በፍጹም አልለማመጠውም! የፈለገውን ያድርግ!" አለች ለራሷ።

እንደተለመደው አስገብተው ስቃዩዋን አሳዩአት፤ ድጋሚ ራሷን እስከምትስት ድረስ። ከስንት ሰዓታት በኋላ እንደነቃች አታስታውስም የተለየ ስሜት አላት፤ በጭኖቿ መሀል የሚሰማት ቅዝቃዜ አሁንም እንዳስጨነቃት ነው።

ከማሰቃያው ክፍል ውስጥ ድምጽ ይሰማል፡፡ የራሷን ስሜት ተወት አድርጋ አዳመጠች፤ በላይሁን እዛ እንደነበረ ትዝ አላት። ድምጹን ለመለየት ሞከረች፤ የእርሱ አይደለም። ጥቂት ቆይቶ የስቃይ ድምጹ ጠፋ፡፡ አለንጋው እግር ላይ ሲያርፍ የሚያሰማው ድምጽ እና የገራፊዎቹ ጫጫታና ሳቅ ብቻ ይሰማል። ለአፍታ ያህል ደግሞ ሙሉ ፀጥታ ሰፈነ፡፡ ክፍሉ ውስጥ ሰው የሌለ እስኪመስል ድረስ!

"የለም ምንም ትንፋሽ የለውም" የሚል የድንጋጤ ድምጽ ሰማች፡፡ እንደገና ፀጥታ ሆነ።

"አውርዱና ወደዛ አድርጉት" አለ አለቅየው ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ። ወዲያውኑ የበሩ ቁልፍ ተከፈተ፤ ሲወጡ እዛው እንደተጋደመች አገኟት።

"ይህችን ውሰዱና ወደክፍሏ አስገቧት" አለና አዘዘ አለቅየው። ሊነኳት ተጠይፈዋታል፤ እንደምንም ክንድና ክንዷን አንጠልጥለው ወስደው የሴቶች ቤት በረንዳ ላይ አጋደሟት።

ሴቶቹ እስረኞች በሙሉ በድንጋጤ በዙሪያዋ ተሰበሰቡ። ወደመኝታዋ እንዲወስዷት ነገረቻቸው፤ መጸዳዳትና ልብሷም መቀየር ስለነበረባት እንደምንም ተጋግዘው ወደመጸዳጃ ቤት ወሰዱና አጣጥበውና ሊደረግ የሚገባውን ሁሉ አድርገው መኝታዋ ላይ አጋደሟት። እስር ቤት ከገባች ለመጀመሪያ ጊዜ አለቀሰች፡፡ በግንባሯ ፍራሹ ላይ ተደፍታ ተንሰቀሰቀች። በለቅሶዋ ውስጥ ከድብድባው በኋላ ከገባችበት ስመመን ስትወጣ የሰማችው የስቃይ ድምጽና የበላይሁን ሁኔታ ይመላለስባታል፡፡ በእናቱ በኩል የላከላትን ማስታወሻ አሰበችው፡፡ "አፈቅርሀለሁ ልለው ብችል ምን ነበረበት?" አለች ለራሷ። ቀና ለማለት አልቻለችም፤ ሁሉ ነገር አስጠላት፡፡ ደምና እንባ ተቀላቅለው ፍራሹ ላይ የተነጠፈውን አንሶላ አበላሽተውታል። ያን እለት አብዛኞዎቹ እስረኞች አብረዋት አለቀሱ።

በሚቀጥለው ቀን አንድ እስረኛ በግርፍ ላይ መሞቱ ተሰማ፡፡ ያ ትናንትና ፍሬሕይወት በረንዳው ላይ ተጥላ ሳለ ይገረፍ የነበረው ልጅ ነው። እናቱ ጠዋት ምግብ ይዘውለት ሲመጡ ልብሶቹ ተመለሱላቸው፡፡

በላይሁንን በምን አለሁልህ ልትለው እንደምትችል ስታውጠነጥን አረፈደችና ከምግብ አመላላሾቹ አንደኛዋን አስጠራቻት። ዝኑ ነበረች የመጣችው፤ አስር ብር አወጣችና "እባክሽን ወተት አስገዢና ለበላይሁን ስጭልኝ?" አለቻት። በላይሁን ማን እንደሆነ ሁሉም አውቀዋል። ባለማቅማማት ተቀብላት ሄደች።

ዝኑ እንደወጣች ድንቅነሽ መጣችና "ዛሬ ቆንጆ ምግብ መጥቷል ለምን አንልክለትም?" አለቻት።

"ምግቡ እዚህስ ያስፈልግ የለ?" አለች ፍሬ።

"በጣም ብዙ ምግብ ነው ያለን አያስፈልገንም" አለችና ምግብ አመላላሾቹን ልትጠራ ወጣች። ቅድስትና ዝኑ በሩ ላይ ተገናኙ።

"በጣም አመሰግናለሁ ብሏል በላይሁን" አለቻት።

"በናትሽ ዝኑ ይህንንም ይዘሽለት ሂጂ?" አለቻት ድንቅነሽ። ዝኑ ምግቡን በፍጥነት ተቀብላት ለበላይሁን ይዛለት ሄደች። ከዛ ቀን በኋላ ለበላይሁን ከሴቶች ቤት ምግብ እየተመረጠ ይሄድለት ጀመር።

የበላይሁን እናት ከእናቷ ጋር አብረው ተመላልሰው መምጣታቸውን ትሰማለች። እናቷ ሊያዩዋት ባለመቻላቸው በጣም እየተጨነቁ መሆናቸውንም ምግብ አመላላሾቹ ይነግሯታል፡፡ ግን ምን ታድርግ? መነሳትና መቆም አልቻለችም። እግሯ መቆም ቢችል ኖሮ ሴቶች ክፍል የብረት በር ላይ ቆማ ቢያንስ አጁን ልታውለበልብላቸው ትችል ነበር።

አንድ ቀን ግን ከገራፊዎቹ አንዱ የሆነች ሴት የፍሬ እናት አልሄድም ብለው ሲያለቅሱ አይታቸው በሚቀጥለው ቀን ልታሳያቸው ቃል

እንደገባችላቸው ሰማች፡፡ መቆም ስለማትችል እንዴት አድርጋ ልታሳያት እንደምትችል ስታውጠነጥን ዋለች። ሴትዮዋ ወደማታ ላይ መጣችና ፍሬሕይወትን አናገረቻት።

"አንቺ ይሄ እልህ በተደጋጋሚ ያስመታሻል አይደል?" አለቻት፤ ምንም አልመለሰችላትም "ይጎዳሻል እንጂ እንደማይጠቅምሽ እወቂ" አለች ደግማ፤ ምንም ላለመናገር ራሷን አሳመነችና ዝምታን መረጠች ፍሬሕይወት።

"ነገ ሆስፒታል ትወሰጃለሽ፤ ስትወጪ እናትሽ ውጭ እንዲጠብቁን ስለነገርኳቸው ደህና መሆንሽን እንዲያውቁ ፈካ ብለሽ ታናግሪያቸዋለሽ" አለቻት። እሺታዋን በአንገቷ ገለጸችላት።

"ይቺ ትቢትሽ እኮ ገና አልበረደችም" አለቻትና ወጣች። በሚቀጥለው ቀን እንደተባለው ፍሬ በመኪና ውስጥ እናቷ ደግሞ መሬት ሆነው በደንብ አዩአት አናገረቻቸው። እናቷ በጣም ተጎሳቁለዋል፡፡ የተሰማትን ሀዘን እንዳያዩባት ግን የቻለችውን ሁሉ አደረገች። ቃለአብና ትንሽ እህቷ እዚያው ከፍተኛ መታሰራቸውን ነገሯት። እፎይ አለች።

ከጥቂት ቀናት በኋላ ምግብ አመላላሾቹ ለበላይሁን የተላከውን ምግብ መለሱትና ደርግ ጽሕፈት ቤት ተመልሶ መወሰዱን ነገሯት። ከሰሞኑ ደግሞ መገደሉን ሰማች። የተሰማትን ሀዘን በቃላት መግለጽ እስከማይከብዳት ድረስ ነበር የሆነባት፤ ብቻ መንፈሷ እንክትክትአለባት፣ ራሷን ጠላችው። በሕይወት መቆየቷን እንደወንጀል ቆጠረችው። ለሁለተኛ ጊዜ አለቀሰች። ለዚያውም ምርር ያለ ለቅሶ፤ የበላይሁንን እናት በዐይነ ሕሊናዋ እያየቻቸው ከአንጀቷ አነባች። አብሮ አደግነታቸውንና ወንድምነቱን እያሰበች አለቀሰች። በላይሁን በመጨረሻው ደቂቃ የገለጸውን ፍቅሩን እያስታወሰች አለቀሰች፤ ማልቀስ ግን የውስጥን መቃጠል ከማውጣቱ ባሻገር ምን ዋጋ አለው? ቢሆንም ትንዝ ባላት ቁጥር አለቀሰች።

ከሰሞኑ ምግብ ከሚያመላልሱት ልጆች አንዱ የሆነ ወረቀት ሰጣት። አነበበችው "...ስለተከሰተው ሁሉ በጣም አዝኛለሁ። ብዙዎች ተሰውተዋልና ከእነርሱ ለይተሽ እንደማታይው እገምታለሁ፡፡ ከባድ

መሆኑን ባውቅም ጥንካሬሽ የበለጠ እንደሚሆን ግን አምናለሁ አይዞሽ!" ይላል መልእክቱ።

መልዕክቱ ከማን ሊሆን እንደሚችል ገመተች፡፡ ሌላ የምታውቀው ሰው ስለሌላት ከዳኙና ከዚያ መኪናው ላይ ካየችው ልጅ ሊያልፍ እንደማይችል አሰበች። ግን ማን ያውቃል እዚያ መጋዘን ውስጥ እርሷንና በላይሁንን በቅርብ የሚያውቅ ቢኖርስ? እናም ማን መልዕክቱን እንደላከላት ለማወቅ መጠየቅ ነበረባት እናም የመጣችላትን ልጅ ጠየቀች።

"የሰጠኝማ ፈቃደ ነው" አለቻት ምግብ አመላላሿ፡፡ ፈቃደን አላወቀችውም፡፡ ምልክት እንድትነግራት እንደገና አስቸገረቻትና የነገረቻት ምልክት ያመለከታት ያንን መኪናው ላይ ከዳኙ ጋር ያየችውን ልጅ ነበር።

"በጣም አመሰግናለሁ በይልኝ" አለቻት።

ቀስ በቀስ የእግሯ ቁስል ጠገግ እያለ ሄደ። ያለድጋፍ ለብቻዋ መንቀሳቀስ ቻለች። ሕይወት እንዴት ይገርማል እንደገና መኖሯን እየወደደችው፣ በሕይወት የመቆየት ፍላጎት በውስጧ ሲለመልም ተሰማት፣ ገረማትም። ያ የብረት በርም በተደጋጋሚ መከፈቱ ቀነሰ፡፡ የሚያውቋት ሰው ለመፈለግና ለመጠቆም የሚመጡ እስረኞች ቁጥርም ተመናመነ መሳቅ መጫወት ተጀመረ።

እንደ ሌሎቹ እስረኞች ሁሉ ጠዋትና ማታ በሰልፍ ወደመፀዳጃ ቤት መሄድ ጀመረች ፍሬ። ሴቶች ግቢ ያለውን መፀዳጃ መራመድ የማይችሉ እስረኞች ብቻ ይጠቀሙበታል። ቀሪዎቹ ግን በቀን ሁለት ጊዜ ከግቢ ውጭ ወዳለው መፀዳጃ ቤት ይሄዳሉ። መፀዳጃ ቤቱ ያለው ወንዶቹ እስረኞች ከታጎሩበት ትልቅ መጋዘን አጠገብ ነው። በዚያ መፀዳጃ ውስጥ ሁለት እስረኞች በቀበቶዎቻቸው ተሰቅለው በመሞታቸው ምክንያት ማንም ሰው ገብቶ በሩን መዝጋት አይፈቀድለትም። እናም ሁሉም ገብተው የሚጸዳዱት መጸዳጃው እንደተከፈተ ነው።

* * * *

ጊዜው ይነጉዳል ወራት እየተቆጠሩ ወደ ዓመት ተጠጉ፡፡ የሞቱት እየሞቱ፣ የጠፉትም እየተመለሱ በየእስር ቤቶቹ ታጎሩ፡፡ በየከፍተኛው የተቋቋሙ እስር ቤቶቹ በወጣት ተጣበቡ፤ "የኢሕአፓ መዋቅር ከሞላ ጎደል መፈራረሱን አረጋግጫለሁ" አለ መንግሥት። የእውነትም ውጭውም ፀጥ ረጪ አለ፡፡

ቀስ በቀስ ለጥየቃ ከሚመጣው ቤተሰብ የመፈታት ዜናዎች መድረስ ጀመሩ። ብዙዎቹ እስረኞች የእህትና የወንድሞቻቸውን፣ የዘመድና የጓደኞቻቸውን መፈታት ሰሙ። እነርሱም የመፈታት ተስፋ በውስጣቸው ማንሰራራት ጀመረ።

ፈቃደም የእስር ቤቱ ሕይወት ሰልችቶታል፤ እስር ቤት ውስጥ ከመቆየት መውጣት የተሻለ እንደሚሆንም ያውቃል ግን አእምሮው በዚህ ተስፋ መደሰት አልቻለም። ሁልጊዜም ይተክዛል፤ ወደኋላው መለስ ብሎ የሆነውን ሁሉ ያስባል፤ በትግል ያለፉትን ዓመታት፣ ለትግሉ ሲሉ የተቀበሉትን ስቃይ፣ የተከፈለውን የሕይወት መስዋዕትነት... እያንዳንዱን ሲተነትን ለሰዓታተ በዝምታ ከራሱ ጋር ያወራል።

"እና መጨረሻው ምንድነው? ያለቁት አልቀው፣ በአካልና በመንፈስ የተጎዱት ተጎድተው... አጋጣሚ ያተረፋቸው ተርፈው መፈታት? ከዚያስ? በቃ ሕይወት ወደነበረበት መመለስ?..." ለሚደረድራቸው ጥያቄዎች መልስ የለውም። ግራ ይገባዋል፤ የተጠበቀው ቀርቶ ያልተጠበቀው እየሆነ በመመልከቱ ይገርመዋል። እርሱ በፍጹም ይህንን አልጠበቀም፤ ትግሉ ቢራዘምም፣ መስዋዕትነቱ ቢበዛም መጨረሻው ድል መሆኑን ተጠራጥሮ አያውቅም።

አንዳንዴ በመጋዘኑ ውስጥ ቁጭ ብሎ ሲያስብ "ይህን ጊዜ እኮ ትግሉ ቀጥሏል። እንደዱሮው ጠንካራ ላይሆን ይችላል፤ ከመታሰር የተረፉት ጥቂቶችም ቢሆኑ፣ ሁኔታው በቀላሉ ባያንቀሳቅስም የበለጠ ሕቡእ መሆን ቢያስፈልግም ትግሉ ግን ይቀጥላል..." ይላል ለራሱ።

አንዳንዴ ለብቻው ማሰቡ ሲያስጨንቀው ከሌሎች ጋር ማውራት ይፈልጋል፤ ሌሎቹ የሚሰማቸው ምን እንደሆነ ለማወቅ ይጓጓል። እናም በዚያ የመጋዘን ውስጥ የእግር ጉዞ ከአንዳንዶቹ ጋር ለመነጋገር

ይሞክራል። ብዙዎቹ ሀሳባቸውን ለመግለጽ ድፍረት ሲያንሳቸው ከማየቱ በስተቀር ልክ እንደእርሱ እንደሚያስቡ መረዳት ችሏል። አንዳንዶች ደግሞ ሀሳቡ ራሱ ሲያስበረግጋቸውና ሁለተኛ እንዲህ ዓይነት ነገር እንኳንስ ማድረግ መስማት እንደማይፈልጉ ከማስጠንቀቂያ ጋር ነግረውታል።

"ከእንግዲህ የምንጠብቀው ከዚህ እስር ቤት የምንወጣበትንና የግል ሕይወታችንን የምናስተካክልበትን ጊዜ ብቻ ነው" ያሉት ብዙዎች ናቸው።

የአብዮቱ መክሸፍ ይቆጨዋል "ዓላማችንስ? እንዲቋቋም የምንፈልገው ሕዝባዊ መንግሥትስ? ሕይወታቸውንና አካላቸውን የከፈሉት ጓዶችስ..." እራሱን እስኪያመው ድረስ ያስባል። ራሱን ቢያመውም ማሰቡንና መተከዙን አያቋርጥም።

አንድ ቀን የመጋዘኑ በር ተከፈተና የእስር ቤቱ ኃላፊዎች ተከታትለው ገቡ። ሁሉም በያለበት ሆኖ ዐይኖቹን ወደ ገቡት ሰዎች ላከ። "ጸጥ ብላችሁ አድምጡ" አለ ከገቡት ሰዎች እንደኛው። ሁሉም ጆሮዎቹን አቀና፤ ሰውየው ሥም መጥራት ጀመረ። ለምን እንደሆነ መገመት ከባድ አልነበረም፤ ሰሞኑን ስለመፈታት ይናፈስ የነበረው ወሬ እውነት ሊሆን መሆኑን አሰቡ።

እንደጠበቁትም ሥም ጥሪውን ሲያበቃ ሥማቸው የተጠራው ሁሉ ለንቃት የተመደቡ መሆናቸውን ተናገረ። ከተጠሩት ሰዎች መሀል የአንዳንዶቹ ያልተጠበቀ ስለነበረ እስረኞቹ እርስበርሳቸው ተያይተዋል። ያምሆነ ይህ ስለተጠሩት ሰዎች መፈታት ደስታ ሆነ።

ኃላፊዎቹ ከወጡ በኋላ ሁሉ የየስሜቱን መነጋገር ጀመረ። ፈቃደ ቀስ ብሎ ዳኙን ጠቀሰው። ከተጠሩት ሰዎች መሀል እንደዳኙ ያሉ ሰዎች መኖራቸው እስረኞቹን ከሚያነጋግሯቸው ነገሮች አንዱ ነው።

"እንኳን ደስ ያለህ" አለው ፈቃደ ዳኙ አጠገቡ ሮጦ ሲቀመጥ።

"ባይገርምህ ብዙም አልተሰማኝም፤ እንዴት ሊጠሩኝ እንደቻሉም ገርሞኛል፤ ብዙ የሚጠበቁ ሰዎች እያሉ እኛ መጠራታችን ይገርማል" አለ ዳኙ ስሜቱን ገጽታው እያሳየ።

"እሱስ ትክክል ነህ ብዙዎች መፈታታቸውን የሚጠብቁ አሉ፤ እድሉን እስካገኘህ ድረስ ግን መፈታትህ ጥሩ ነው" አለ ፈቃደ ራሱን በዳኙ ቦታ አድርጎ ለማሰብ እየሞከረ።

እነዳኙ ሰሞኑን ከመጋዘን ውጭ መዋል ጀመሩ፤ እነርሱ ውለው ሲመጡ ደግሞ ወሬ ይዘው ይመጣሉ። የእስር ቤቱ መንፈስ ቀለል እያለ ሄደ፤ የመፈታቱ ተራ እንደሚቀጥልና በሚቀጥለው ዙር ደግሞ እነማን እንደሚፈቱ መናፈስ ጀመረ። ዳኙ ወጥቶ በተመለሰ ቁጥር ያጋጠመውን ሁሉ ለፈቃደ ይነግረዋል። ይህን ጊዜ ነበረ ስለሚስጥረ የነገረው። ማንበብና መጻፍ ያለመቻሏን፤ ግን የፓርቲ አባል መሆኗን ሲሰማ በመደነቅ ነው ለፈቃደ ያጫወተው። እነዳኙ ንቃታቸውን ወደማጠናቀቁ ሲደርሱ እቤታቸው ሄደው መመለስ ተፈቀደላቸውና ይህንኑ ለፈቃደ ነገረው።

"አንድ ነገር ልትቸገርልኝ ትችላለህ?" አለው ፈቃደ።

"የምችለው ከሆነ" አለ ዳኙ ሳያመነታ።

ፈቃደ የስልክ ቁጥር፣ የሚፈልገውን ሰው ሥምና የሚጠይቅለትን ጉዳይ ለዳኙ ሰጠው።

ዳኙ ያመጣለት መልስ የበለጠ ተስፋ የሚያስቆርጥ ሆነበት፤ ከእስር ቤት ውጭ ያለው ሁኔታ ሁሉ ከግምቱ ጋር የማይሄድ መሆኑን ተረዳ ፈቃደ።

"ዳኙ! አንተ ግን ስትወጣ ምን ታደርጋለህ?" አለው ደግሞ ሲያስብ ቆይቶ።

"ምን አደርጋለሁ ፈቃደ! እንደማገኘውም ሰው ለመኖር ከመሞከር ያለፈ ምን ላደርግ እችላለሁ?" አለው በጥያቄ ዓይነት።

"እንደገና በሕቡዕ እንድታተገል የሚያስችልህ አጋጣሚ ቢፈጠር ማለቴ ነው" አለ ፈቃደ።

"እውነቱን ለመናገር የማደርገው አይመስለኝም" አለና እቅጩን ነገረው ዳኙ።

"በቃ ተወው" አለ ፈቃደ ተስፋ በመቁረጥ ዓይነት።

ከዳኙ ጋር ስለዚህ ጉዳይ እንደገና አላነሱም፤ ከነዳኙም በኋላ ሌላ ቡድን ሲወጣም ከማንም ጋር አልተነጋገረም። ፈቃደ መፈታትንም ተመኝቶ አያውቅም፤ ውጭውን ሳያየው ጠልቶታል። እዚያ መጋዘን ውስጥ መኖሩም ሰልችቶታል፤ ቀሪዎቹ ወደከርችሌ እንደሚወርዱ የሚናፈሰው ወሬ እውነት ሆኖ ወደዚያው ለመውረድ ቸኮለ።

* * * *

ወይዘሮ ስርጉት እንደተለመደው በጠዋት ነው የተነሱት። ከእንቅልፋቸው ሲነቁ ግን አስከፊ ቅዠት ውስጥ ነበሩ፤ በእንቅልፋቸው ከልጆቻቸው ጋር ማደራቸው የተለመደ ቢሆንም የዛሬው ግን የተለየ ነበር። ሚሚ እንደተለመደው ተርባ ተንገላታ ደክማ አዩዋት፤ ከዚያ ደግሞ ቃለአብ ከሩቅ ሆኖ ሲጠራት ወደእርሱ ስትሮጥ፤ ስትወድቅ እንደገና ተነስታ ስትሮጥ... ቃለአብ ወደእርሷ ሲሮጥ... ሲገናኙና ሲተቃቀፉ፤ እርሳቸው እነርሱ ጋ ለመድረስ ሲሮጡ... መድረስ አቅቷቸው ሲጣሩ... ቃለአብና ሚሚ ግን ዞር ብለውም ሳይመለከቷቸው ርቀው ሲሄዱ... "ሚሚ፣ ቃለአብ!" እያሉ ሲጣሩ ነው ሮቤል ቀሰቀሳቸው። ላብ በላብ ሆነዋል።

"በጣም ጮህሽ እኮ እማ" አላቸው ሮቤል፤ በእንቅልፍ ልባቸው መጣራታቸውን ቢለምደውም ያሁኑ ግን ለየት ብሎበታል።

ከአልጋቸው ወረዱና ተንጠራሩ "ቀን የማስበውን እኮ ነው የምቃዠው ሮቤል! ምንም አልሆንኩም" አሉና ራሱን አሻሸተውት ወጡ።

ሮቤልን ወደትምህርት ቤቱ ሸኝተው ወደተለመደው ሥራቸው ገቡ፤ ቅዠታቸውን ግን ከሀሳባቸው ሊያወጡት አልቻሉም። ሚሚና ቃለአብ

ተያይዘው መሄዳቸውን በሚሚ ሞት ስለተረጎሙት እንባቸውን ሊያቆሙት አልቻለም።

"ምነው የማልችለውን ነገር አሸከምከኝ? ሳለምንህ እነዚህን ልጆች ሰጠሽኝ፣ ይህን ሁሉ መከራ ብቻዬን እንድገፋ ፈረድክብኝ ምነው አምላኬ? ምን ሀጢአት ሠርቼ ይሆን? ቤተሰቦቼን ምን አስቀይሜያቸው ረግመውኝ ይሆን?" እያሉ እየተማረሩ እንባቸው በአገጫቸው ላይ እየተንቆረቆረ በሀሳባቸው የትየለሌ ተጉዘው ሄዱ።

ገና ተጫውተው ያልጠገቡ ለጋ ሳሉ ነበር ከአገራቸው ወደ አዲስ አበባ የመጡት። የእናታቸው እህት "ምነው እርሷ እንኳ ከዚህ ገጠር ብትወጣ" ብለው አመጧቸው። የነበራቸው ሙያ ከዕድሜያቸው የላቀ ስለነበር ዓይኑን ያልጣለባቸው ጎበዝ አልነበረም። አክስታቸውን ስጋት ገባቸው፤ የወጣቷን እጅ ለማን እንደሚሰጡ ግራ ግብት ሲላቸው ለባለቤታቸው አማከሩዋቸው።

"እኔ መችም ከማስረሻ የሚስተካከል ያለ አይመስለኝም" አሏቸው ባለቤታቸው። ሰውየው በሁለቱ ወጣቶች መሀል መፈቃቀድ መኖሩን ካጤኑ ሰንበት በማለታቸውና የማስረሻ ቆፍጣናነትም ስለሚያስደስታቸው ነበር ይህንን ያሉት። ባለቤታቸውም ተስማሙ።

አንድ ቀን ከማስረሻ ጋር ተገናኝተው ጥቂት ሲጫዋወቱ ቆዩና አጋጣሚውን ተጠቅመው "ይህችን ኮረዳ አንዱ ሳተና እንዳይቀድምህ" ብለው ለወጣቱ ለማስረሻ መንገድ ከፈቱ። ብዙም ሳይቆይ ሁሉም ነገር ተከናወነና ስርጉትና ማስረሻ በአንድ ጣሪያ ስር ተጠቃለሉ።

"አቤት እንዴት አንቱ የተባለ ሠርግ ነበረ! አክስቴንና ባለቤታቸውን መሬት ይቅለላቸው" አሉ ወይዘሮ ስርጉት ሳያስቡት ትዝታቸው እንባቸውን አቋረጠው። የሠርጋቸው ዘፈን ሳይቀር በእዝነ ህሊናቸው ተሰማቸው።

"ዘመናይ ናት እሷ ዘመናይ ናት እሷ
ጥልፍልፍ ጫማ አላት ሀር ነው ቀሚሷ..." እየተባለ የተዘፈነውና ሌሎችም።

“አንተንም አፈሩ ይቅለልህ” አሉ ባላቸውን እያሰቡ። “አንተስ እድለኛ ነህ ማስረሻ” አሉ ደግሞ እርሳቸው ያዩትን ሀዘን ሳያዩ በመሞታቸው በባለቤታቸው ቀንተውባቸው። “ልጅህ እንደወጣች ስትቀር ሳያሳይህ፤ የልጅህን አይሞቱ አሟሟት ሳያሰማህ የጠራህ ... ኧረ እግዚአብሄር የመረጠህ ሰው ነህ!” አሉ። እንደገና እንባቸው በዐይኖቻቸው ሙልት ብሎ ከመቼው እንደገነፈለ ሳያውቁት ጉንጮቻቸውን እያቆራረጠ ወደአንገታቸው ወረደ።

ድንገት ሀሳባቸው ወደፍሬሕይወት ሲሄድባቸው “እምላኬ ይቅር በለኝ!” አሉና እንባቸውን በነጠላቸው ጠራረጉ። ፀሐይዋ ጥርር ብላ ወጥታ ጊዜው መርፈዱን ትናገራለች፤ የያዙትን አስቀምጠው ሰዓት ለማየት ወደቤት ገቡ፤ ሰዓቱ እስደነገጣቸው፤ አራት ሰዓት ተኩል ይላል፤ ሰዓቱን አላመኑትም።

የበላይሁንን እናት ሰዓት ጠይቀው ሊያረጋግጡ ከቤት ሲወጡና ፍሬሕይወት የውጭውን በር ከፍታ ስትገባ እኩል ሆነ። የፍሬሕይወት እናት ራሳቸውን ተጠራጠሩት፤ ያመማቸውም መሰላቸው፤ ዐይኖቻቸውን ጠራረጉ። ፍሬሕይወት አንገታቸው ላይ ተጠምጥማ ሳመቻቸው፤ በደመነፍስ ሳሟት።

“እልልልል!” ብለው ጮሁ ሳያስቡት።

የበላይሁን እናት እልልታቸውን ሰምተው ሲወጡ እርስቸውም በድንጋጤ እልልታውን ተቀበሏቸው። ፍሬሕይወት ከእናቷ ወደ በላይሁን እናት ሄደች።

ትንሽ እንደመረጋጋት ሲሉ የበላይሁን እናት ከምን ጊዜው እንዳቀረቡት ሳያውቁት ቡናው መጫጫስ ጀመረ። ሕይወት ቀጠለ። በእያንዳንዳቸው ልብ ውስጥ ከባድ ሃዘን ቢኖርም ሁሉም ለመጫወት ሞከሩ፡፡ ፍሬሕይወት ስለቃለአብ መጠየቅ ቢያስፈራትም ጠየቀች፤ “ደህና ነው” አሏት ቀለል አድርገው።

የአካባቢው ሰው “እንኳን ደስ ያላችሁ” ለማለት ሲመላለስ ዋለ። እናቷ ቀኑን ሙሉ እንግዳ ሲያስተናግዱ ፍሬሕይወትም ለሰላምታ ስትነሳና ስትቀመጥ ዋለች፤ ድክም እስኪላት ድረስ። ሮቤል ከትምህርት ቤት

ሲመጣ ፍሬሕይወትን በማግኘቱ ድንጋጤና ደስታ እርሱንም ፍዝዝ አደረጉት። ጥቂት እንደቆየ እናቱ ጠቀስ አደረጉና ወደጓዳ አስገቡት።

“ስለቃለአብ መሞት እንዳትነግራት እሺ? ጠዋት ነው የምንነግራት” አሉት ። በእሽታ አንገቱን ነቀነቀና ወደፍሬሕይወት ተመለሰ። ምሽቱን ሁሉ ቤታቸው በሰው እንደሞላ አመሸ። የበላይሁን አባትም የደስታው ተካፋይ ሆነው አመሹ። ሁሉሰው ወትሮ የምታውቀው ሰው አልነበረም፤ ተለውጠዋል። ፍሬሕይወት አንድ ሰው እንኳን ስለበላይሁን ያለማንሳቱ እንደገረማትና ግራ እንደገባት አመሸች።

ሁሉም በጣም ደክሟቸው ስለነበረ እንቅልፍ ሳይፈልጉት ነው የመጣው። ማለዳው ላይ የቤቱ መዝጊያ አንድ ጊዜ “ኳ” ሲል የፍሬሕይወት እናት ተፈናጥረው ከአልጋቸው ወረዱና ወደሳሎኑ ሄዱ። የበሩ መንኳኳት ተደገመ፤ ይህን ጊዜ ነው የማታ ምክክራቸውን ያስታወሱት። በሩን ከፈቱት።

“ዛሬስ እንቅልፍ ጣለሽ” አሉ የበላይሁን እናት።

ፍሬሕይወት ከእንቅልፏ ተቀሰቀሰች፤ ተነስታ ወደ ሳሎኑ ስትገባ ገና ዓይኖቿ አልተገለጡም፤ “ቃለአብ” የሚል ሥም ስትሰማ ነው ከእንቅልፏ የነቃችው። “እማ! ቃለአብ ሞተ? አይሆንም አይደረግም!” አለች ደግሞ።

ግን ሆኗል፣ ተደርጓል፤ ታናሽ ወንድሟ ቃለአብም ሞቷል። ስሜቷን የሚገልጹ ቃላት ማግኘት በፍጹም አልቻለችም። ለቅሶዋ መራር ሆነ፤ ለሁለቱም አለቀሰች፤ ለበላይሁንና ለቃለአብ፤ በለቅሶዋ ውስጥ የበላይሁንን ሥም መጥራቷ ደግሞ ሌላ ነገር አመጣ፤ የበላይሁንን ሞት ማናቸውም አልሰሙም። ድብልቅልቅ ያለ ነገር ተፈጠረ፤ ቀስ ብለው እናቷ ጠየቋት “በላይሁን ሞቷል እንዴ?” አሏት።

“አዎን! አልሰማችሁም እንዴ?” ጥያቄያቸውን በጥያቄ መልሳላቸው እሪ አለች ፍሬሕይወት። የበላይሁን እናት ወደቁ፤ እህቱ እየሩስን መያዝ አልተቻለም። አባትዬው ሐዘናቸው የመረረ ቢሆንም ባለቤታቸውንና ልጃቸውን ለመርዳት ጥረት አደረጉ።

የአካባቢው ሰው ግልብጥ ብሎ መጣ፤ አዲስ ለቅሶ አዲስ ሐዘን! የበላይሁን ሞት የተሰወረው ከቤተሰቡ ብቻ እንጂ የአካባቢው ሰው በሹክሹክታ ሲነጋገርበት ቆይቷል። ቤታቸውን የሀዘን ጥላ ወረሰው፤ የበላይሁን እናት መጽናናት አቃታቸው፤ ኢየሩስ በአንድ ጊዜ የበለጠ ተጎሳቆለችና ሌላ ሰው መሰለች።

ፍሬሕይወት እያደር ጥንካሬዋ ሁሉ የሚሸሻት መሰለች። "ለምን እንደዛ ስደበደብ አልሞትኩም? ለምን እነርሱስ አልገደሉኝም? ፈሪና ራስ ወዳድ በመሆኔ መስዋዕትነትን በመሸሼ..." ራሷን ወቅሳ ማብቃት አቃታት። ራሷን እየወቀሰች አለቀሰች፡፡ መኖሯን እየጠላች አነባች...ራሷ የሚፈነዳ መሰላት።

* * * *

እስረኞቹ ወደከርቸሌ እንደሚወሰዱ ወሬው መናፈስ ከጀመረ ሰነበተ። የመጋዘኑ በር በተከፈተ ቁጥር እንደበፊቱ የሚመጣውን አዲስ እስረኛ ለማየት ሳይሆን "ወደከርቸሌ ለመሄድ ዕቃዎቻችሁን አዘጋጁ" የሚል ትእዛዝ ለመስማት ጆሮዎቻቸውን ያቀናሉ። እየንዳንዱ ቀን መሰላቸትን አዝሎ ይመጣል፤ እስረኞቹ በቡድን በቡድን ሆነው ቼዝ፣ ካርታ፣ ሞኖፖሊ... ይጫወታሉ ወይ ያወራሉ፤ ጊዜያቸውን ለማሳለፍ። በረጅሙ መጋዘን ውስጥ ከወዲያ ወዲህ በመመላለስ የሚታወቁም ብዙ ናቸው።

ፈቃደ ሰሞኑን በጣም የተለየ ባህሪ አምጥቷል፤ በቅርቡ ያሉት እስረኞች ወትሮም ቁጡነቱን የሚያውቁት ቢሆንም ተለይቶባቸዋል። አንዳንዴ የጀመረውን ጨዋታ ሳይታሰብ ይተወውና ተነስቶ የመጋዘን ውስጥ ጉዞውን ይጀምራል፤ ከጀመረ ደግሞ አያቋርጥም። አንዳንዴ ምሳውንም ላይበላ ይችላል። "ኧረ ነዳጅ እንዳያልቅብህ" ይሉታል ጓደኞቹ።

በመጋዘን ውስጥ ጉዞው የማያስበው ነገር የለውም፤ የትግሉን እንዲህ በአጭር ጊዜ ውስጥ እንዳልነበረ መሆንና የኢሕአፓን መበታተን ሲያስበው ግንባሩ ላይ ቁጥር ፈታ የሚለው የደም ስሩ ይግተረተራል፤ እልህ ይይዘዋል። የኢሕአፓ መዋቅር እንዲህ አንድ ዓመት ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ቀርቶ በዓመታት ይበተናል ብሎ አላሰበም ነበር። ከጥይት

ጋር ፊት ለፊት ይፋጠጥ የነበረ ሞራልና ወኔ እንዲህ በአጭር ጊዜ ይሟሸሻል ብሎ ገምቶ አያውቅም ነበር።

በመጋዘኑ ውስጥ ከወዲያ ወዲህ እየተመላለሰ አብረውት የነበሩትን ጓደኞቹን አንድ በአንድ ያስታውሳቸዋል። እያንዳንዳቸውን እያስታወሰ "ዛሬ የት ይሆን?" ይላል። አንዳንዴ ደግሞ "ቢመጡስ?" ይላል ድንገት እርሱ ወዳለበት እስር ቤት ቢመጡና ቢጠቁሙበት ሊከተል የሚችለውን እያሰበ። "ቢሆንም" ይልና ለራሱ ይነግራል "ቢሆንም ሲመጡ የሚሆነውን እጠብቃለሁ እንጂ በፍጹም አልናገርም!" ይላል። ደግሞም ከዚህ በኋላ የመምጣታቸው ነገር የሚታሰብ አይደለም።

ድንገት ደግሞ ፍሬሕይወትን ያስባታል። አንዳንዴ ወደዚያ ወደሚጠላው የምርመራ ክፍል እንዲጠራ የሚመኝባቸው ጊዜያት እንደነበሩ አስታወሰና ፈገግ አለ፤ እንዲጠራ የሚፈልገው ግን ድንገት ፍሬሕይወትም ተጠርታ ሊያያት እንዲችል ነው። አንድ ቀን ካያት ለብዙ ቀናት በአእምሮው ውስጥ ትሰነብታለች። አሁን ግን ያም ዕድል የለም፤ እርሷ ከዚህ ግቢ ተገላግላለች። "ግን ውጭው ምን ይመስል ይሆን? መንገዱን የሚያጣብቡት ወጣቶች የት ይሆኑ? አሁን ከየከፍተኛ እስር ቤት የሚፈቱት ወጣቶች ምን እያደረጉ ይሆን?..." የማያነሳው ጥያቄ የለውም ፈቃደ።

ከመጋዘን ውስጥ ጉዞው እረፍ ሲል አንዳንዴ ከዘውዱ ጋር መጫወት ይወዳል። ዘውዱ ፈቃደ ከሚያከብራቸው ሰዎች አንዱ ነው። ርጋታውና ደግነቱ፤ አእምሮውና አንደበቱ ትህትናውና ለጋስነቱ ይገርመዋል። ዘውዱ ወደኋላ በመምጣቱ ገና ከጉዳቱ በሚገባ አላገገመም። ብዙዎች ከተሻላቸው በኋላ በመምጣቱ ግን በርካታ ተንከባካቢዎች አሉት። በአጭር ጊዜ ውስጥ የብዙዎቹን እስረኞች ቀልብ በመሳቡ ብዙዎቹ በእርሱ ዙሪያ ተሰባስበው መጫወት ይወዳሉ። "ዘውዱ ተንቀሳቃሽ መጽሐፍ ነው" ይሉታል። የሚሰነዝራቸው ሀሳቦችና የሚሰጣቸው መልሶች ሁሉ ተራ አይደሉም፤ አንዳንዶቹን ምንጭ ጠቅሶ ነው የሚነግራቸው። ፈቃደ ብዙውን ጊዜ ከዘውዱ ጋር ብቻቸውን ቢያወሩ ደስ ይለዋል፤ እናም ዘውዱ ብቻውን ሲሆን ነው አብሮት የሚሆነው። ሌሎች ጨዋታቸውን መቀላቀል

ሲጀምሩ እርሱ ይነሳና ወደቦታው ይሄዳል እሲያም የመጋዘን ውስጥ ጉዞውን ይጀምራል።

ሳምንታት ባለፉ ቁጥር የፈቃደ መነጫነጭ እየበዛ መጣ፤ ጓደኞቹ እስኪያውቁበትና እስኪታዘቡት ድረስ። በቅርብ የሚያውቁት የመነጫነጩ ምክንያት ምን እንደሆነ ቢያውቁለትም ሌሎቹ ግን ግራ ይገባቸዋል፤ በመጋዘኑ ውስጥ ጉዞአቸው ድንገት ሲተላለፉ ለማንም ደንታ የሌለው መሆኑ ያናድዳቸዋል፤ በትንሽ ነገር ሲነጫነጭ ያስጠላቸዋል። እርሱ ግን ለየትኛውም ቢሆን ግድ የለውም።

አንድ ቀን ከምግብ አመላላሾች አንዱ ፈቃደን ጠራውና ያመጣለትን ነገር ሰጠው። "ማነው የመጣው?" አለና ጠየቀ ፈቃደ።

"ከዚህ የተፈቱ ልጆች ናቸው" አለ ምግብ አመላላሹ።

"እነማን?" እንደገና ጠየቀ ፈቃደ።

"ስማቸውን አላውቀውም..."

"እንዴት?" አለና ሮ[illegible]ኸበት ፈቃደ።

"ጠይቄ እመጣለሁ" አለና ፈጥኖ ወጣ ምግብ አመላላሹ። ፈቃደ ቁጡ ቢሆንም ለሰው አዛኝና አሳቢ በመሆኑ ጩኸቱን አይቆጥሩበትም።

የልጁን መመለስ እየጠበቀ ሰጥቶት የሄደውን ዕቃ ተመለከተው፤ ሁለት ፓኮ ሲጋራ፣ መስቲካዎችና ካልሲዎች ናቸው። ሲጋራውን አነሳና ገልበጥ ገልበጥ አድርጎ ተመለከተው። "ፍሬሕይወትና ሚስጥረ" የሚል በፓኮው ላይ ተጽፎበታል። ፈቃደ እየተንደረደረ ወደበሩ ሄደ ምግብ አመላላሹን ሊፈልግ። ድንጋጤው ለራሱም ገረመው። ምግብ አመላላሹ ራሱን አሸት አሸት እያደረገ መጣና "ሄደዋል" አለው ለፈቃደ።

"ሺት!" አለ ፈቃደ ሳያስበው። "በጣም ይቅርታ!" አለው ደግሞ ልጁን ተመልሶ ሲመጣ። ልጁ የታዘበው መሰለው።

ሰሞኑን ፍቅርኛው መጥታ ጠየቀችው፤ ምን ሲሰማት መጥታ እንደምትጠይቀው ግራ ይገባዋል። የመጣችባቸውን ጊዜያት ማስታወስ ሞከረ፤ በጣት የሚቆጠሩ ቀናት ናቸው። ለረጅም ጊዜ ጠፍታ ትቆይና አንድ ቀን ደግሞ ገንዘብና አንዳንድ ነገሮች ይዛለት ብቅ ትላለች። ለፖለቲካ ያለውን ስሜት ባትወድለትም እርሱን ግን እንደምትወደው ያውቃል፤ ብታፈቅረውም አብረው መቀጠል እንደማይችሉ ወስኗል። እናም አልፎ አልፎም ቢሆን መጥታ መጠየቋ ብዙም ስሜት አልሰጠውም። ያመጣችለትን የተለያዩ ስጦታዎች፣ በመጣች ቁጥር የምትሰጠውን ገንዘብ ከምንም አልቆጠራቸውም፤ ፍሬሕይወትና ሚስጥረ ያመጡለት ካልሲዎች ከዚያ በላይ ሆኑበት።

ክፍል 4
ሕይወት እንደገና

የከተማው ሕይወት መረጋጋት ይታይበታል፤ እነዚያ በየምሽቱ የሚሰሙ የጥይት ድምፆች የሉም፤ ሳይታሰቡ የሰውን ግቢ በርግደው ቤት የሚያተረማምሱ አሰሳዎች ቀርተዋል። በየመንገዱ ድንገት የሚደረጉት ፍተሻዎች ተቋርጠዋል። ትምህርት ቤቶች ተረጋግተው መደበኛ ትምህርት ቀጥለዋል። አዲስ አበባ ጸጥ ብላለች።

ፍሬሕይወት መኖሯን ተቀብላለች፤ ለመኖር ግን ልታደርጋቸው የሚያስፈልጉ በርካታ እንቅስቃሴዎች አሉ። ትምህርቷን መቀጠል አለባት፣ ማህበራዊ ግንኙነትም ሊኖራት ያስፈልጋል። ወደተግባር መለወጥ ግን አልሆነላትም፤ ሁሉም ነገር ግራ ይገባታል። የሰፈሯ ልጆች ብዙዎቹ ሞተውና ተሰደው በጣት የሚቆጠሩ ብቻ ቀርተዋል። እነርሱንም ብዙም አታያቸውም፤ ሁሉም ሰው ተጠራጣሪና ፈሪ ሆኗል።

ፍሬሕይወት ከሰው መቀላቀል አልሆነላትም፤ ጨዋታው አይጥማትም፣ ውይይቱም አይገባትም። እያንዳንዱ ነገር የሞቱትንና የት እንደደረሱ ያልታወቁትን ጓዶቿን ያስታውሳታል ያሳለፈቻቸውን ጊዜያት እንድትናፍቅ ያደርጋታል። የምታልፍባቸው መንገዶችም ሳይቀሩ የትዝታዋ ቀስቃሾች ናቸው።

በቤትና በጊቢያቸው የምታደርጋቸው እንቅስቃሴዎች እንኳን በቀን ውስጥ አብዛኛውን ሰዓት በላይሁንን፣ ወንድሟንና እህቷን እንድታስታውሳቸው ይገፋፏታል። በሃሳቧ ከእነርሱ ጋር ያደረገቻቸውን ነገሮች ትደግማቸዋለች። የበላይሁንን እህት ማየት በራሱ ለእርሷ ፈተናዋ ነው። ኢየሩስ በጣም ዝምተኛ ሆናለች፤ አለባበሷ ሳይቀር ተለውጧል፣ መሽቀርቀር ትወድ የነበረችው ልጅ ዛሬ እንደነገሩ ለባብሳ ነው ወደሥራ የምትሄደው። ብቻ ሕይወት ከእስር ቤቱ ያልተናነሰ የስቃይ ቦታ ሆነባት ለፍሬ። በሕዝብ በተጣበበው ዓለም ውስጥ እየኖረች ብቸኝነት ይሰማታል፡

እናቷን በቤት ውስጥ ሥራ ታግዛቸዋለች፤ አንድ ጊዜ ወደማድቤት ከገባች በፍጹም አትወጣም፤ የሚያስቸኩለውንም የማያስቸኩለውንም ስትሠራ እዚያው ትውላለች።

አንዳንዴ እንቅልፍ እምቢ ይላታል፤ አገር ሁሉ ተኝቶ ጭር ባለው ሌሊት የፍሬሕይወት አእምሮ ግን ማረፊያ አጥቶ እንደዞረ ይነጋለታል። ከዓመታት በፊት የነበሩትን የሰፈሯን ልጆች፣ ይሰበሰቡባቸው የነበሩትን አካባቢዎችና አላፊ አግዳሚውን የሚለክፉት ለከፋ፣ ሕይወቷን ወደማይመለስበት ጎዳና የመራውን ዘመቻ፣ ዘማቾቹንና አርሶአደሩን፣ ከዘመቻ መልስ በሰፈሯ ወጣቶች ላይ ያስተዋለችውን ለውጥ፣ ትግሉን፣ ለትግሉ ወጣቱ የነበረው ስሜት፣ ሰላማዊ ሰልፎቹን፣ የነበረውን መተሳሰብ፣ የከፈሉትን መስዋዕትነት፣ የነበረውን ጠንካራ ዲሲፕሊን…

አንዳንዴ የማታውቀውን የአሲምባን ተራራ በምናቧ ስትቃኘው ትቆያለች። አሲምባ የኢሕአፓ ሠራዊት አባላት የትጥቅ ትግል ማዕከል መሆኑን ከመስማት ሌላ ስለቦታው የምታውቀው ባይኖርም በሀሳቧ ታየዋለች። በፊልም እንዳየቻቸው የጦር ምሽጎች ሁሉ የአሲምባ ሕይወት ከባድ እንደሚሆን ታስባለች። የተጎሳቆሉ ግን ጠንካሮች ለምንም የማይበገሩ የሠራዊቱ አባላት በአይነ ህሊናዋ ይታዩዋታል፤ ሚሚን ጸጉሯን አሳጥራ፣ ቁምጣ ለብሳ፣ ዝናሯን ታጥቃ፣ በረባሶ ተጫምታ በአሲምባ ተራራ ላይ ላይ ታች ስትል፣ ስትታክስ… ላቧ በግንባሯ ሲነቆረቆር… ሌሎቹ ጓዶች ሲያበረታቷት… ድንገት ደግሞ ሌላው ትዝ ይላታል "እዚያም መከፋፈል ተፈጥሮ ይሆን?" ብላ ራሷን ትጠይቃለች። ልክ እንደዚሁ እንደአዲስ አበባው እነርሱም ዘንድ ክፍፍል ሲፈጠር፣ አንዱ በሌላው ላይ መሳሪያ ሲያዞር … ዐይኖቿን ትጨፍናለች ከዚያ በኋላ ያለውን ላለማሰብ አእምሮዋን ለመግታት ትሞክራለች። ግን አይሆንላትም እንደገናም ታስበዋለች፤ በሕይወቷ ሁሉ ያን ከማሰብ የሚገታት ነገር ያለ አይመስላትም።

አንተነህ የት እንደሄደ ባታውቅም አሲምባ እንዳልሆነ ይገባታል። አንተነህ ከፓርቲው ራሱን ለይቶ ነው የሄደው። ግን እዚሁ አዲስ አበባ ውስጥ አንተነህን ለመፈለግ ያላደረገችው ጥረት የላትም። አብረው የሄዱባቸው አካባቢዎች ሁሉ ሄዳለች፣ በድፍረት እነሄዋን ቤት ደውላ ሄዋን ውጭ መሄዷን ብትሰማም ስለአንተነህ ግን ምንም

ሊነግሯት አልቻሉም። ከአንተነህ ጋር ይሄዱበት የነበረው አፓርትመንት፣ አራት ኪሎ ተመላልሳለች ግን ምንም አላገኘችም። ዘመቻ ባቢያ ይቀርቡት የነበሩ ጓደኞቹን አፈላለጋ ጠይቃለች ስለአንተነህ ግን የሚያውቅ አንድ ሰው እንኳ አላገኘችም። ምናልባትም ቢያውቁም ለእርሷ ሊነግሯት አልፈለጉም ይሆናል። ሁሌም የማይቋጭ ሀሳብ! አንስቶ መጣል ብቻ!

* * * *

ወይዘሮ ስርጉት ጥረታቸው ሰምሮላቸው ደህና ይምሰሉ እንጂ ውስጣቸው ለአንድ ቀን እንኳ የተሟላ ሰላም አግኝቶ አያውቅም። በቀን ሀሳባቸው በሌሊት ሕልማቸው ሁሌም ከቃለአብና ከሚሚ ጋር ናቸው። "ምኑን ይሆን የተመታው? እንዴትና የት ይሆን የተጣለው? ... ሚሚ የት ደርሳ ይሆን? አውሬ በልቷት ይሆን ወይስ የጥይት ሰለባ ሆና ይሆን? ..." ሁሌም መልስ የማያገኙላቸውን ጥያቄዎች እንደጠየቁ፣ እንባቸውን እንዳፈሰሱ ናቸው።

የፍሬሕይወትም ነገር ያሳስባቸዋል፣ ያች ቤት ውስጥ እግሯ የማይቆይ ልጃቸው ውጭውን ለማየት መጥላቷ፣ ዝምታዋና ትካዜዋ ያሳስባቸዋል። "ምነው አምላኬ ..." ይላሉ ባዩዋት ቁጥር። "ልጆቼ አድገው፣ ራሳቸውን ችለው፣ ለወግ ለማረግ በቅተው..." ዛሬ የሚያስቡት አይደለም፣ ሕልማቸው ሁሉ እንደጉም በኖ ጠፍቷል፣ ውስጣቸውም እየደከመ መሆኑ ይሰማቸዋል። ይጨነቃሉ "ይች ልጅ እንዲህ በደመነፍስ የምትኖረው እስከመቼ ይሆን?" ይላሉ ፍሬሕይወት ለብዙ ሰዓታት በትካዜ ተውጣ ሲመለከቷት።

ከእስር ቤት ከወጣች አምስት ወራት ተቆጠሩ፣ መጪው ወር ደግሞ ትምህርት የሚጀመርበት የመስከረም ወር ነው። እርሷ ግን ስለምንም የምትጨነቅ አትመስልም፣ አንድም ቀን ስለትምህርት አንስታ አታውቅም፣ እናም ግራ ግብት ቢላቸው አንድ ቀን ሊጠይቋት ወሰኑና

"ፍርዬ!" ብለው ጠሯት።

"እመት እማ!" አለች በፍጥነት።

"ምን እያሰብሽ ነው?"

"ስለምኑ እማ!"

"ስለቀጣዩ ሕይወትሽ"

"ምን ሕይወት አለ እማ" አለቻቸው በፍጥነት። አባባሏ አስደነገጣቸው።

ሌላ ምንም ሳይናገሩ ትተዋት ወደውጭ ወጡና በረንዳው ላይ ቆሙ። በረንዳው ላይ ቆመው በሀሳባቸው ጭልጥ ብለው ሄዱ። የሕይወታቸውን ዘመናት ሁሉ በሃሳባቸው አዳረሷቸው። አጀማመሩ አስደሳች የነበረ ሕይወት፣ መተሳሰብና መተጋገዝ የነበረበትና በተስፋ የተሞላ ትዳር፣ ጤናማና ደስተኛ ልጆች ያደጉበት ቤት... ብዙም ሳይቆይ ደግሞ የባለቤታቸው ድንገተኛ ሞት ፣ መከራና ችግር... ፖለቲካ... ስደትና እስራት... የልጅ ሞት... ተስፋ የሌለውና የጨለመ ወደፊት...

"እማ እዚህ ነሽ እንዴ?" የሚለው የፍሬሕይወት ድምጽ ከሄዱበት መለሳቸው። ዞር ብለው ተመለከቷት፣ እንደዚህ ለብሳ ካዩዋት ቆይተዋል፣ ፀጉሯ ከነመፈጠሩም የረሳችው ይመስል አንድም ቀን እንደሚገባ ስታደርገው አላዩዋትም፣ አሁን ግን ያዩትን ማመን አቃታቸው፣ የፍሬሕይወት ፀጉር የዱሮው ርዝመቱ ባይኖርም ውበቱ አለ፣ የድሮዋን ልጃቸውን ተመለከቷት። በጣም አምራለች። ዐይኖቻቸውን እንባ ሲያቃጥላቸው ለመመለስ ታገሉት።

"እማ በጣም ይቅርታ! አሳዘንኩሽ አይደል?" አለቻቸው እንባ የእርሷንም ድምጽ እየቆራረጠው። "ትምህርት እጀምራለሁ፣ ልመዘገብ መሄዴ ነው" አለቻቸው።

"ጎሽ ተባረኪ፣ ሀዘንና ተስፋ መቁረጥ ቅርቡቼ ሆኑብኝ፣ አንቺ ለሕይወት ያለሽን ስሜት ስመለከት ለአንቺ ብቻ ሳይሆን ለሮቤልም ይጨንቀኛል፣ እንግዲህ ሮቤል ማንን ያያል? ከእንግዲህ ለሮቢ ያለሽው ደግሞ አንቺ ነሽ..." አሏት።

“እማ! እኔ ይህንን መስማት አልፈልግም፤ አንቺ ከሌለሽ ደግሞ ማናችንም የለንም” አለች።

“መሸሽ አይቻልም ፍርዬ ውስጤን ስለማውቀው ነው” አሏት።

“እማ! እባክሽ አንቺ ደግሞ እሺ በይኝና እንደገና ሀኪም ቤት እንሂድ፤ ይህንን “ውስጤን ስለማውቀው” የምትይውን ነገር አልወደውም” አለቻቸው።

“አይ ፍርዬ! መሸቶ በነጋ ቁጥር መድከሜ ከሚሰማኝ በስተቀር ምን ህመም አለኝ ብለሽ ነው?”

“ግዴለሽም! እኔን ደስ እንዲለኝ፤ በሙሉ ልቤም ትምህርት ቤት እንድገባ” አለቻቸው። ተስማሙላት።

“እማ አንቺ እኮ በጣም ጠንካራ ነሽ፣ ደግሞ ገና ልጅ ነሽ ለምን ስለሞት ታስቢያለሽ?” አለቻቸው ደግሞ።

“ቢሆንልኝ እኔም ባላስብ እመርጣለሁ። እስኪ እግዚአብሔር ያውቃል! አንቺ ብቻ በርቺልኝ፤ አንቺ ትምህርትሽን ከጀመርሽ እኔም እበረታለሁ” አሏት እቅፍ አድርገዋት።

“ቃል ኣገባልሻለሁ!” አለቻቸው።

ፍሬሕይወት ከጊቢው ወጥታ ከዐይናቸው እስከምትሰወር ድረስ ተመለከቷት። “እባክህን አበርታልኝ!” አሉ ወደሰማዩ አንጋጠው።

ቤት ገብተው ተቀመጡ፤ የፍሬሕይወት ትምህርት ለመጀመር መወሰን በጣም ደስ አላቸው። ውስጣቸውን አዳመጡት፤ ሆኖም ግን እዚህ ግባ የሚሉት ጥንካሬ አልተሰማቸውም። “ቢሆንም” አሉ ለራሳቸው “ቢሆንም ከእግዚአብሔር ጋር እስከመጨረሻዋ ዕለት እታገላለሁ” አሉ።

“ስርጉት፤ ተኝተሻል እንዴ?” አሉ የበላይሁን እናት ከውጭ።

“እመት፤ ኧረ አልተኛሁም” አሉና ፈጠን ብለው ወጡ።

“ፍሬ የለችም እንዴ?” አሉ የበላይሁን እናት።

“ትምህርት ቤት ልጠይቅ ብላ ወጣች”

“እሰይእመብርህን! እኔስ ሀሳብ ይዞኝ ነበር። እንዲያው ነገር አለሙን ሁሉ ትታው ቤት መቀመጧ አሳስቦኝ ነበር” አሉ የበላይሁን እናት።

“የበላይ አባት እንዴት ናቸው?” የፍሬሕይወት እናት ደግሞ ጠየቁ።

“አይ ስርጉቴ! አልቅሰን የሚወጣልን እኛ እንሻላለን እኮ፤ ሀዘኑን በሆዱ አምቆ እህህ ሲል ነው የሚያድረው፤ እንቅልፍ ያለው መሰለሽ” አሉ የበላይሁን እናት እርሳቸውም እየተከዙ።

“እንግዲህ ውስጣችን እንደበሰለ መኖር እንጂ ምን ይደረጋል?” አሉ የፍሬሕይወት እናት።

“ወይ ጉድ የመጣሁበትን እረስቼው፤ ነይ እስኪ ቁርስ እንብላ” አሉ የበላይሁን እናት። መቼም የበላይሁን እናት ባይኖሩ ወይዘሮ ስርጉት በሕይወት መቆማቸውም አጠራጣሪ ነበር። ምግብ የሚቀምሱት፤ በጨዋታ ሀሳባቸውን የሚከፍሉት ከእርሳቸው ጋር ነው። ለበላይሁን እናትም ያው ነው፤ ሕይወት ሲያስጠላቸውና ሀዘን ሲበረታባቸው የሚያበረቷቸው የፍሬሕይወት እናት ናቸው። “እርሷ ባትኖር ምን ይውጠኝ ነበር” ይላሉ እርሳቸውም።

ሁለቱ እናቶች ተከታትለው ቁርሳቸውን ሊበሉ ገቡ።

* * * *

ፍሬሕይወት የእናቷ ሁኔታ አስደንግጧታል ሳታስበው በተናገረችው ነገር በጣም እንደከፋቸውና እንዳዘኑ ተመልክታለች። እርሳቸውን ለማስደሰት ስትል የራሷን ስሜት መርሳት እንዳለባት ወሰነች፤ “ደግሞስ እስከመቼ ነው በትካዜ መቆየት የሚቻለው” አለችና ራሷን ለማበረታታት ሞከረች። ለእናቷና ለሮቢ ስትል ራሷን ማስተካከል፤ መቆዘምና ማሰቧን መቀነስ ይኖርባታል፤ ግን የቀድሞው ትምህርት

ቤት ለመማር የሚችል ጭንቅላት የላትም፡፡ እዛ ግቢ ስንት የምታስታውሰው ነገር አላት? ለምን ራሷን ትበጠብጠዋለች? እናም አብረዋት ከተፈቱት ሰዎች መሀል የሁለተኛ ደረጃ አስተማሪዎች እንደነበሩ አስታወሰች፤ አንዳቸውን ለመጠየቅ ወሰነች፤ የስልክ ቁጥር ከማስታወሻዋ ላይ ፈለገችና ደወለች።

"የምችለውን ሁሉ ለማድረግ እሞክራለሁ" አላት የደወለችለት ሰው። ከሶስት ቀናት በኋላ ስልክ ደውሎ የትምህርት መረጃ እንድታቀርብ ነገራት። የዚያኑ እለት ከድሮው ትምህርት ቤት የትምህርት መረጃዎቿን አውጥታ ወሰደች። ሳምንት ባልሞላ ጊዜ ተሳክቶላት ትምህርት ልትጀምር እንደምትችል ተነገራት።

"እማ ነገ ትምህርት ልጀምር ነው" አለቻቸው ማታ ራት እየበሉ።

"እፎይ!" አሉና በረጅሙ ተነፈሱ እናቷ።

"እቴትዬ እኔም ደስ አለኝ" አለ ሮቤል ደግሞ።

ፍሬሕይወት የቱን ያህል ሀሳብ ሆናባቸው እንደነበር ስታስበው በውስጧ ቃልኪዳኗን አጸናች። የምትችለውን ሁሉ በትምህርት እንደምትበረታና በውጤቷም እንደምታስደስታቸው አሰበችውና ፈገግ አለች።

ትምህርት ስትጀምር ቀላል ሆኖ አላገኘችውም፡፡ ከተማሪዎቹ ጋር ተነጋግሮ መግባባት ተጫውቶ መሳቅ አልሆነላትም፤ ተሰቃየች። ልጆቹ እንደጊዜያቸውና እንደ ሁኔታው ነው መሆን የሚችሉት እርሷ ደግሞ እያንዳንዱን ነገር የምታነጻጽረው ከድሮው ጋር ሆነና ሁሌም መደበር ሆነ ዕድሏ። እነርሱም እንደባይተዋር ቆጠሯት። ሁሉን ነገር ማድረግ የምትፈልገው ከእስር ቤት ጓደኞቿ ጋር ስትገናኝ ብቻ ነው።

ሁልጊዜም የመጨረሻው ደወል ሲደወል በጥድፊያ ነው ከክፍል የምትወጣው። ከክፍል ወጥታ ሚስጥረ ቤት ሳትደርስ በፍጹም ወደቤቷ አትሄድም፤ ፍሬሕይወት ከእስር ቤት ስትወጣ ከተደሰተችባቸው ነገሮች አንዱ የሚስጥረ ትምህርት መጀመር ነው፤ በማታው ትምህርት አንደኛ ክፍል ገብታ መማር ጀምራ ስላገኘቻት

ደስታውን አልቻለችውም። ሚስጥረን ከእናቷ ጋር አስተዋውቃታለች፤ ከትምህርት ቤት ስትወጣ ወደእርሷ እንደምትሄድም ነግራቻዋለች፤ እናም ከትምህርት ቤት ቆየት ብላ መምጣቷ አያሳስባቸውም።

* * * *

ወህኒ ቤት (ከርቸሌ) አዲስ ሕይወት ነው፤ ከነበሩበት ጊዜያዊ እስር ቤት በጣም የተለየ። በየዕለቱ ፀሐይን ያለስስት የሚያዩበት፤ እግር ያሻውን ያህል የሚንቀሳቀስበት የተሻለ ነፃነት ያለበት ቦታ ነው ከርቸሌ። ትልቁ የብረት በር በተከፈተ ቁጥር "ማን መጣብኝ" ብሎ የማይሳቀቁበት ቦታ ነው። አልፎ አልፎ ወደደርግ ጽህፈትቤት መወሰድ ሊኖር ይችላል፤ አንዳንዴም የጅምላ ርሸናም ያጋጥም ይሆናል፤ ቢሆንም በየዕለቱ የሚሳቀቁበት አይደለም ከርቸሌ። ቢያንስ በሳምንት አንድቀን ቤተሰብንና ጓደኛን በአካል ማየትና በሩቅም ቢሆን ማነጋገር ይቻላል። ከርችሌ ሌላም አለ፤ ተማሪው ይማራል ለማስተማር ብቃት ያለው ያስተምራል፤ ስፖርት በሽበሽ ነው።

ፈቃደ ወህኒ ከወረደ በኋላ የተሻለ ስሜት ያለው መሰለ። እንደማንኛውም እስረኛ ቤተሰቦቹ መጥተው ስላዩት ተደስቷል። እናቱ ቢሞቱም፤ አባቱም ጤናቸው የሚያወላዳ ባይሆንም እህትና ወንድሞቹ እንዲሁም ዘመዶቹ ይጠይቁታል። በመጀመሪያዎቹ ወራት ውስጥ ተጫዋችና ሳቂታ ሆኖ የእስር ቤት ጓደኞቹ ደስ ብሏቸው ነበር። ያስተምራል፤ የእግር ኳስ ይጫወታል፤ ቀልዱና ጨዋታው በጣም ጨመረ።

ለብቻው ሲሆን ግን እናቱንና እህቱን ያስታውሳል፤ እናቱ ታመው ዘመድ ወዳጅ ጠይቋቸዋል እንደሰውም በክብር ተቀብረዋል የእህቱን መሞት የሚያውቀው ግን እርሱ ብቻ ነው፤ ይህን ባስታወሰ ቁጥር ራስ ምታት ያሰቃየዋል። እህቱን ባስታወሰ ቁጥር ፍሬሕይወትን ያስባታል። ፈቃደ ለፍሬ ያለውን ስሜት ከእህቱ ጋር ከመመሳሰል ጋር ብቻ አያይዞ ሊያልፈው አልቻለም። ከመምሰሏ ባሻገር የሚዘልቅ ስሜት አለው።

"ደግሞ እኮ ጠንካራ ልጅ ናት" ይላል ለራሱ። የመጀመሪያው ቀን ወደእስር ቤት ሲመጣ ብዙ ሰው ይደናገጥና ይርበተበታል። ከእርሷ

ላይ ግን ያን ዓይነት ስሜት አላየባትም፤ ኮስተር ብላ ለሚደርሰው ነገር ሁሉ ራሷን ያዘጋጀች ትመስል ነበር።

"ኢሕአፓ ስንት ጠንካራ ልጆች ነበሩት" ይላል ፈቃደ በቁጭት። ትውስታው ወደዚህ አቅጣጫ ከሄደ መመለስ አይሆንለትም። ስንት የሚያስታውሳቸው ወጣቶች አሉት።

አንድ ቅስቀሳና ፕሮፓጋንዳ ሥራ ላይ የተከሰተውን ነገር በፍጹም አይረሳውም። ትልቅ የዕድር ስብሰባ ሲካሄድ ቅስቀሳ የማድረግ ዕቅድ ነበረ፤ ቅስቀሳውን ለማድረግ የተመደቡት ሰዎች ሲመጡ ሽፋን መስጠት አስፈላጊ ስለነበረ በተጠንቀቅ ላይ ነበሩ እነፈቃደ። "አንድ ጊዜ" የሚል የሴት ድምጽ ተሰማና ሁሉም ጸጥ አለ፤ አንድ ጎፈሬው አደግ ያለ ወጣት ወደፊት ወጣና "ሕዝባዊ መንግሥት ለምን?" በሚል ርእስ አጠር ያለ ንግግር አደረገ፤ በልጁ አነጋገርና ባነሳቸው ቁምነገሮች ተሰብሳቢው ተደምሞ ሳያበቃ ልጅቱ ደግሞ በፍጥነት ወደመድረኩ ወጣች፤ የተናገረችው ለአስራአምስት ደቂቃዎች ብቻ ነበረ፤ ሰው ሁሉ አፉን ከፍቶ አዳመጣት። "ኢሕአፓ ያቸንፋል!" አለች በመጨረሻ። ስትሄድም የነበራት ፍጥነት ልክ እንደአመጣጧ ነበር። በሰው ላይ ፈጥራው የነበረው ስሜት የሚደንቅ ነበር፤ "አሁን በሕይወት ትኖር ይሆን?" አለና ራሱን ጠየቀ።

ፈቃደ ምን የማያስታውሰው አለው? መቋጫው ግን ፍሬሕይወት ነች። ምናልባትም እዛ እስር ቤት ከገባ በኋላ በተለይም ምርመራው ክፍል አካባቢ ሴት እስረኛ ስላላጋጠመው ሊሆን ይችላል፤ ብቻ ለፍሬ ልዩ ቦታ አለው። ምርመራ ክፍል ያያቸውን ሌሎች ሴቶች በጣም ይጠላቸዋል፤ የሚናገሯቸው ቃላት እንኳ አይመቹትም፤ "መችም እነዚህ ኢሕአፓ ሆነው አያውቁም። ደጋፊም እንኳን ሊሆኑ አይችሉም" ይል ነበር ሁልጊዜ ሲያያቸው። ታዲያ በእነርሱ ዐይን እያየት ይሆን ፍሬን እንዲያ ያከበራትና በልቡ ውስጥ ልዩ ቦታ የሰጣት?

ግን ለራሱ ታማኝ መሆን አለበት፤ በማፍቀርና በማድነቅ መሀል ያለውን ልዩነት አሳምሮ ያውቀዋል። ራሱን ሊክድ በፍጹም አይችልም። ፈቃደም በተፈጥሮው ለራሱና ለስሜቱ ታማኝ ነው። አዎ! ለፍሬ ያለው ስሜት ፍቅር መሆኑን ከተረዳው ቆይቷል። ደግሞ

ፍቅረኛው ትዝ ትለዋለች፤ ፍቅረኛውን ይወዳት ነበር፤ ከፍተኛ እስር ቤት በነበረ ጊዜ ግን ብዙ አልጠየቀችውም። በጣም ይገርመው ነበር። ወሀኒ ከወረደ በኋላ በተደጋጋሚ እየመጣች ስትጠይቀው መተያየታቸው የነበራቸው ፍቅር እንዲቀሰቀስ አድርጎታል። ቢሆንም፤ ልቦናውን ሲመረምረው ወደ ፍርዬ አደላበት፤ እናም በሀሳቡ ለበፊት ፍቅረኛው ይነግራታል፤ ከእርሷ ይልቅ ከፍሬ ጋር የተቀራረቡ መሆናቸውን ሊያሳምናት ይሞክራል። "ግን እርሷስ ብትሆን እስካሁን... "ይላል ደግሞ ሰበብ ሲፈልግ።

"ራሴን ማሳመን ካቃተኝ ምን ማድረግ እችላለሁ? እስከመቼ ነው አይሆንም ብዬ የምዘልቀው? ልቤና መንፈሴ ሌላ እኔ ደግሞ ሌላ መሆን አንችልም" ይላል ስሜቱን መቀበል እንዳለበት ለራሱ ሲያሳምን። ደግሞ ያለበትን ቦታ ያስባል፤ በነፃ ሰውና በእስረኛ መሀል ያለውን ልዩነት ያስታውስና "ይህን ጊዜ እኮ ስንቱ ይመኛታል፤ እንደኔ በሩቅ ሳይሆን..." ይልና ይበሳጫል። ግን መሞከርን ማን ይከለክለዋል? ማን ያውቃል...

* * * *

ዛሬም ፍሬሕይወትን የሚያስደስታት ከእስር ቤት ጓደኞቿ ጋር መገናኘት ነው፤ እነርሱ የሚግባቡበት ቋንቋ አላቸው፤ ከተነሳ የማያልቅ ትዝታቸውን ማውራት ከሁሉም በላይ ይናፍቃታል። ቢሆንም እያደር ወደመደበኛው ሕይወት የመግባት ሁኔታዎች እየተፈጠሩ ነው። በተገናኙ ቁጥር ሰላለፈው የፖለቲካ ሕይወት ብቻ ማውራት እየቀነሰ ስለዛሬው ሕይወት መጨዋወት ተጀምሯል። የእርሷ የሁልጊዜ ወሬ መስዋዕትነት ስለከፈሉ ጓዶች ነው "እኛ የእነርሱ ባለዕዳዎች ነን" ትላለች ፍሬሕይወት። እነሱ ሕይወታቸውን ከፈሉ እኛ ደግሞ ቢያንስ እነርሱ ቢኖሩ ለቤተሰባቸው ሊያደርጉ የሚችሉትን ነገር በተወሰነ ደረጃም ቢሆን ለማድረግ ማሰብ ይኖርብናል" ትላለች ሁልጊዜ።

"ፍርዬ የምትይው ያገባናል ግን ሕይወት እንደገና መቀጠል አለበት። የሆነው ሁሉ ሆኗል፤ እኛ የተረፍነው ግን መኖር አለብን፤ እንደ ዕድሜያችን ልናደርግ የሚገባንንም ማድረግ ይኖርብናል። ለሌሎችም ማሰብ ያለብን እየኖርን ነው!" ይሏታል።

የእሁድ የወህኒቤት ማርፊያ አልተቋረጠም። እነፍሬ ተሰባስበው ይሄዳሉ፤ ያገኙትን ሁሉ ገዝተው ጓደኞቻቸውን ሊጠይቁ ሲሄዱ ለደስታቸው ወሰን የለውም፤ ጓደኞቻቸውም ይጠብቋቸዋል። ስጦታው ከውስጥም ይገርነደገዳል፤ እራሳቸው የሰሯቸውን የተለያዩ ቅርጻቅርጾች ይሰጧቸዋል። ሲገናኙ በርቀትም ቢሆን ተፈኢሌነው፤ ተተራርበው... አይበቃቸውም፤ ከዚያ ግቢ ውጡ ካልተባሉ አይወጡም ።

ከወህኒ ቤት የሚሰጧቸውን ስጦታዎች በአብዛኛው የትኛው የማን እንደሆነ አያውቁትም፤ ብቻ እየተፈኢፈኢሁ እየተቀበሉ ወደቦርሳቸው መክተት ነው። አንድ ቀን ታዲያ ፍሬ ያልጠበቀችው ነገር ገጠማት። አንድ ከከርቸሌ የተሰጣትን በእጅ ሥራ ያማረ ስኪሪፕቶ አወጣችና ልትጽፍበት ከፈተችው መጻፊያ ግን አልነበረውም፤ ውስጡን ለማየት ስትሞክር ወረቀት አለበት። ወረቀቱን አወጣችው። ስኪሪፕቶውን ማን እንደሰጣትና መቼ እንደተሰጣት እንኳን አታስታውስም። ወረቀቱን ስትገልጠው ልቧ እየመታ ነበረ። ወረቀቱ ላይ የተጻፈው አጭር ነገር ነበር።

"ፍሬ! አፈቅርሻለሁ። በልቤ ውስጥ ልዩ ቦታ እንዳለሽ ተረጂልኝ" ፈቃደ ይላል ወረቀቱ ላይ የተጻፈው።

ደነገጠች፤ በጣም ደነገጠች። በሚቀጥለው እሁድ ከርቸሌ ሲሄዱ ከፈቃደ ጋር የነበራት ቆይታ ለየት ያለ ነበር። በጽሑፉ ከገለጸው የበለጠ ፍቅር ከዐይኖቹ ያነበበች መሰላት። ጓደኞቿ ምንም ጊዜ አልሰጧትም፤ ያንኑ ቀን በተረብ አጣደፏት።

ከጓደኞቿ ስትለይና ብቻዋን ስትሆን ግን ያ ሁሉ ደስታ በአንድ አፍታ ተኖ ጠፋባት። ሀሳቧ ሁሉ ተመሰቃቀለባት፤ ራሷን ከሀዲ አድርጋ ቆጠረችው። ሌሊቱን ሙሉ እንቅልፍ በዐይኗ ሳይዞር ነጋላት። በሀሳቧ ስትባክን ሌሊቱ ቦታውን ለቀኑ አስረከበ። "በፍጹም ላደርገው አይገባኝም!" አለች በመጨረሻ። በሚቀጥሉት እሁዶች ከርቸሌ ሳትሄድ ቀረች።

* * * *

"የምትመጣ ይመስልሻል?" አለ ዳኙ ሰዓቱን እየተመለከተ።

"ይመስለኛል፤ መልዕክቱ ደርሷት የምትቀር አይመስለኝም፤ አሁን ፊተና በመቃረቡ ነው እንጂ በፍጹም እኔን ሳታየኝ ወደቤቷ አትሄድም ነበር" አለች ሚስጥረ ውጭውን እየተመለከተች።

"ምን ብለሽ ነው መልዕክት የጻፍሽላት?" አለ ዳኙ።

"እንዴ ምንድነው ይሄ ሁሉ? "በጣም ስለምፈልግሽ ከትምህርት ቤት እንደወጣሽ በኔ በኩል እንድትመጭ ብዬ ነዋ!" አለችው እየገረማት።

"ፈቃደ መፈታቱን ሰምታለች እንዴ?" አለ ደግሞ ዳኙ።

"ከኔ ጋር አልተገናኘንም፤ ማን ይነግራታል?" ጥያቄውን በጥያቄ መለሰችለት።

"ስለፈቃደ ምን ነግራሽ ታውቃለች?" አላት ዳኙ ሚስጥረን እየተመለከታት።

"መቼ? ውስጥ እያለን እንደምታደንቀው ነግራኛለች..." አቋረጣት ዳኙ "ኧረ በቅርብ ጊዜ" አላት።

"እንዴ.የውም! ምንም ነግራኝ አታውቅም፤ ምነው? አሁንስ ግራ እያጋባኸኝ ነው። ከእስር ቤት ሰው ሲፈታ ለማግኘት ያጓጓል እንጂ ያስጠላል እንዴ?" አለችው ግራ ተጋብታ።

"ፈቃደ ፍሬን ይወዳታል፤ እንደሚወዳትም ታውቃለች። እናም እርስ እዚህ ቤት እንደሚመጣ ካወቀች ላትመጣ ትችላለች ብዬ ነው" አለና እቅጩን ነገራት።

"እንድጠራት የፈለግከው ለዚህ ከሆነ በጣም ልክ አይደለህም ዳኙ፤ ፍሬ እንዲህ ዓይነት ግንኙነት መመስረት አይደለም ሀሳቡም እንዲነሳባት የምትፈቅድ ያለመሆኗን አውቃለሁ። ለምን እንዲህ ዓይነት ነገር ውስጥ ትከተኛለህ?" አለችው ኮስተር ብላ።

"አሁንም ውሳኔው የግሏ ነው፤ በመሸሽ ሳይሆን በንግግር መግባባት የሚያስፈልግ ይመስለኛል። ከተገናኙ በኋላ ቁርጥ ያለ መልስ ስትሰጠው እርሱም ሀሳቡን ሊተወው ይችላል..." ዳኙ በሩ ሲንኳኳ ንግግሩን አቋረጠ።

የመጣው ፈቃደ ነው፤ ከሚስጥረ ጋር ተሳስመው ሲያበቁ "አልመጣችም እንዴ?" አለ።

"አልመጣችም" አሉት ሁለቱም።

ፈቃደ ሀሳብ ገባው፤ "እንደምመጣ ግን አውቃለች?" ብሎ ለጥያቄው መልስ ሳያገኝ

"ዛሬ ደግሞ ትምህርት ቤት ድረስ መልክት የተላከው ለምንድነው?" እያለች ፍሬሕይወት እበሩ ላይ ሆና።

"ይልቅስ ግቢ" አለቻት ሚስጥረ ከውስጥ ሆና።

የሳሎኑን በር ከፊት አድርጋ ስትገባ በመጀመሪያ ያየችው ፈቃደን ነበር። የት እንዳለች እስኪጠፋባት ደነገጠች። በቅርብ ጊዜ ከወሀኒ የተፈቱ ሰዎች መኖራቸውን እንኳን አልሰማችም። እሁድ ከርቸሌ ከሄደች ሁለት ወር አካባቢ ይሆናታል። ከድንጋጤዋ በቶሎ መውጣት አልቻለችም፤ ሚስጥረ ተነስታ እየሳመቻት "ደነገጥሽ አይደል?" አለቻት በጆሮዋ። የምትመልሰው አልነበራትም። ለፈቃደ እጇን ለሰላምታ ዘረጋችለት ፤ እርሱም ከእርሷ ባልተናነሰ ሁኔታ ደንግጧል። እጁን ዘረጋ ፤ ተጨባበጡ።

"እንዴ! እንዲህ ነው እንዴ ሰላም የምትባባሉት?" አለች ሚስጥረ።

"እንኳን ደስ ያለህ!" አለችው ፍሬሕይወት።

"እንኳን አብሮ ደስ አለን" አላት እንደቆመ።

ዳኙን ሳመችውና ተቀመጠች፤ ሚስጥረን ለምን እንደፈለገቻት መጠየቅ አላስፈለጋትም። ለምን እንደተፈለገች ገብቷታል፤ ግን ጨነቃት፤ ምን ብላ ወሬ ትጀምር?

ሚስጥረም ከእርሷው እኩል ጨንቋታል፤ እንዳትቀየምባትም ሰግታለች።
"ተጫወቱ" አለችና ወደ ጓዳ ገባች። ፍሬም ተከትላት ገባች "ምነው ሚስጥረ?" አለቻት በወቀሳ ዓይነት።

"ሌላ ጊዜ አወራልሻለሁ" አለቻት በአጭሩ።

ፍሬ ወደሳሎን ተመለሰችና ተቀመጠች። "ትምህርት እንዴት ነው?" አላት ዳኙ።

"ምንም አይልም፤ ጥሩ ነው" አለችው ፍሬሕይወት።

"የት ትምህርት ቤት ነሽ" አለ ፈቃደም ቀጠል አድርጎ። ነገረችው።
"ስንተኛ ክፍል ገባሽ?'

"አስራ ሁለተኛ?"

"ለብሔራዊ ፈተና እየተዘጋጀሽ ነዋ?" አላት ፈገግ ብሎ።

"ይመስላል" አለችው እርሷም ፈገግ ብላ። ቀስ በቀስ የቤቱ አየር ቀለል አለ።

ሚስጥረ ሻይና መክሰስ ይዛ መጣች። ሻዩን እየጠጡ ዝምታ ሰፈነ።

"ልሂድ አይደል? እናቴ ትሰጋለች" አለች ፍሬሕይወት ሻዩን ጠጥታ ስትጨርስ።

"ስልክሽን ብትሰጭኝ ደስ ይለኛል" አላት ፈቃደ ሊሰናበታት እየተነሳ። ስልክ ቁጥሯን ሰጠችው።

"ምንድነው የሚያስደስታት?" አለ ፈቃደ ፍሬ ከወጣች በኋላ።

"እኔ እንኳን ለትግሉ ከነበራት ቀራጥነት ያለፈ ዕውቀት የለኝም" አለ ዳኙ ሚስጥረን እየተመለከተ።

"ሚስጥረ መቼም በሚገባ ታውቂያታለሽ" አለ ፈቃደም እርሷኑ እየተመለከተ።

"ፍሬን በጣም አውቃታለሁ ብዬ አስባለሁ። ዛሬም ቢሆን ስላደረገችው ፖለቲካዊ ተሳትፎ ደስተኝነት የሚሰማት፤ የትግሉ ግብ ሳይመታ መጨናገፍ በጣም የሚቆጫትና ከእስር በኋላ ሁሉን ረስቶና እንዳልነበረ ቆጥሮ በግል ሕይወት ላይ ብቻ ማተኮር ትክክል ያለመሆኑን የምትናገር፤ ቢያንስ ለትግሉ ሕይወታቸውንና አካላቸውን የሰዉ ጓዶችን መርሳት እንደማይገባ የምታምን ናት። ወደግል ሕይወቷ ስመጣ ፍሬ በብዙ መልኩ የተጎዳችና እህት፣ ወንድም፣ ፍቅረኛና ጓደኛ ያጣች ሰው ነች። አፍቃሪ ልቦና እንዳላት ባውቅም አሁን ባለችበት ሁኔታ ወደፍቅር ዓለም ለመግባት ዝግጁ አትመስለኝም" አለቻቸው ሚስጥረ።

"ባገኘሽው አጋጣሚ ሁሉ ግን እንደምወዳት ንገሪልኝ" አለና ፈቃደ ለመሄድ ተነሳ። ዳኙም ተከተለው።

* * * *

ፈቃደ ለፍሬሕይወት በተደጋጋሚ ደወለላት። በስልክ ሲያናግራት በሚገባ ትቀበለዋለች፤ የፈለገውን ያህል ታነጋግረዋለች። "ለምን አንገናኝም?" ሲላት ግን አይሆንም ትለዋለች።

አንድ ቀን ደወለላትና "እረ በፈጠረሽ ሻይ አብሮ ለመጠጣትም ቢሆን እሺ በይኝ" አላት ጠንከር ብሎ።

"በፍጹም አልችልም" አለችው እርሷም ፍርጥም ብላ።

ፈቃደ የፍሬን ስልክ ዘጋና ለሚስጥረ ደወለላትና ሊያገኛት እንደሚፈልግ ነገራት። በምሳ ሰዓት ተገናኙና ምሳቸውን አብረው በሉ። ምሳ እየበሉ ስለትግል ሕይወትና ስለእስር ቤት ቆይታቸው

አወሩ፤ ዳኙ ስለሚስጥረ ብዙ የነገረው ቢሆንም ፈቃደ ታሪኳን ከራሷ አንደበት ሲሰማ በጣም ደስ አለው። በተለይ ስለደረሰባት ስቃይ ስትነግርው በመገረም ነው የሰማት።

"ጀግና ነሽ!" አላት ካዳመጣት በኋላ።

"በእርግጥ የፖለቲካ ዕውቀት ሳይኖረኝ በእምነት ብቻ የከፈልኩት መስዋዕትነት ትልቅ ሊመስል ይችላል። ጀግና ሊባሉ የሚገባቸው ግን እንደምዕራፍ የመሰሉ ሕይወታቸውን የከፈሉ ናቸው፤ በሕይወቴ የማልረሳት ልጅ ነች" አለችው።

"ባውቃት ደስ ይለኝ ነበር፤ ባላውቃትም ያለኝ አክብሮት ከፍ ያለ ነው። ትግባቡ ነበር? " አላት።

"በጣም! እንዴት ዓይነት ልጅ ነበረች መሰለህ? ፈገግታ ከፊቷ ላይ ጠፍቶ አያውቅም፤ አጠገቤ መጥታ አነጋግራኝ በሄደች ቁጥር ትሰጠኝ የነበረው ጥንካሬ ዛሬም ይሰማኛል። ለማድነቅ የተፈጠረች እስኪመስለኝ ድረስ አድንቃኝ አታበቃም ነበር፤ መልፈስፈስን አጥብቃ እንደምትጠላ ትነግረኝና "የእግርሽ ቁስል ይድናል፤ የማያስፈልግ ነገር ተናግረሽ የምታተርፊው የህሊና ቁስል ግን እስከወዲያኛው አይሽርም፤ ስለዚህ ውሳኔሽ ትክክል ነው" ትለኝ ነበር።

ከፍሬ ጋር የነበራቸው መግባባት ደግሞ ልዩ ነበር። አብረው ሆነው ሳያቸው በጣም ደስ ይለኝ ነበር፤ ምዕራፍ የሄደች ቀን ፍሬ የሆነችውን ሳስታውስ የሆነ የሚጋሩት ነገር የነበራቸው ይመስለኛል። እንደማትመለስ አውቃው ነበር መሰለኝ ሁላችንን ተሰናብታን ነበር የወጣችው፤ በዐይኖቿ ፍሬን ፈለገቻትና ከዐይን ላይ በማይጠፋ ፈገግታዋ ተመለከተቻት፤ ልዩ መግባባት የነበራቸው መሰለኝ" አለችው በተመስጦ።

"ፍሬ አስቸጋሪ ልጅ ነች" አላት ድንገት ከነበረችበት ትዝታ አውጥቶአት።

"አስቸጋሪ ሆና እንኳን አይመስለኝም" አለችው በቀላሉ።

“ከዚህ የበለጠ ማስቸገር አለ እንዴ? ስንት ጊዜ እንደደወልኩላት ታውቂያለሽ? በስልክ በደንብ ታነጋግረኝና እንገናኝ ስላት ብልጭ የሚል ነገር አለባት። ሁሉን ነገር ታበላሽዋለች” አለ ፈቃደ።

“ቀስ በቀስ ካልሆነ ፍሬወሕይወትን በአንድ ጊዜ መለወጥ ይቻላል ብዬ አላስብም፤ ትዕግስት ብታደርግ ነው የሚሻለው” አለችው ሚስጥረ።

“ፍቅር ይዞሽ ያውቃል?” አለና አስደነገጣት።

“ፍቅር? እንጃ!”አለችው እየገረማት።

“ይቅርታ! ስሜቴን የቱን ያህል ልትረጂልኝ እንደምትችይ ለማወቅ ብዬ ነው” አላት። ዝምታ ሰፈነ። ሁለቱም በየሀሳባቸው ተጓዙና ደቂቃዎች ተቆጠሩ።

“አሁን ግን ምን እየሠራሽ ነው?” አለና ዝምታውን ሰበረው ፈቃደ።

“ይሄ ነው የምለው ሥራ የለኝም፤ ያገኘሁትን እሠራለሁ። ለአንድ ሆዴ ብዙም አልጨነቅም፤ አሁን በጣም የሚያስደስተኝ የማታ ትምህርት መጀመሬ ነው” ነው አለችው።

“ምንድነው የምትማሪው?” አላት ደግሞ።

“አታውቅም እንዴ ገና አንደኛ ክፍል መጀመሬ ነውኮ” አለችው።

“ሥራ መቀጠር ትፈልጊያለሽ?” አላት።

“እንዴ! ምን ጥያቄ አለው? አግኝቼ ነው?” ክልቧ መለሰችለት።
“ሥራ እንደማትመርጭ እተማመናለሁ” አላት ትኩር ብሎ እየተመለከታት።

“ልሠራው እስከቻልኩ ምንም ቢሆን እሠራለሁ”

“በቃ! ነገ እነግርሻለሁ፤ ጽዳትም ይሁን መላላክ ለመጀመር ተዘጋጂ” አላት ቀለል አድርጎ።

“እየቀለድክ ነው?” አለችው ማመን አቅቷት።

“በዚህ የምቀልድ ይመስልሻል? አሁን እንሂድ” አለና ተነሳ።

ሚስጥረ ከፈቃደ ጋር ተሰነባብታ ስትለያይ በአዲስ ተስፋ ተሞልታ ነበር። ፈቃደ ገረማት “በጣም ቀናና ደግ ሰው መሆን አለበት” አለች ለራሷ። ፍሬሕይወትን ስለምትወዳት ከፈቃደ ጋር ጓደኝነት እንድትጀምር ተመኘች።

ቤቷ ከመግባቷ በፊት ለዳኙ ስልክ ደወለችለትና “ልንገናኝ እንችላለን?” አለችው።

“በሚገባ! የት ነሽ?” አላት ዳኙ።

“ፍላሚንጎ” አለችው።

“በቃ መጣሁ፤ እዚያው ጠብቂኝ” አላትና ስልኩን ዘጋው። ዳኙ ገና መደበኛ ሥራ አልጀመረም፤ በሚቀጥለው ዓመት ያቋረጠውን የዩኒቨርሲቲ ትምህርቱን ሊቀጥልም ያስባል።

ሚስጥረ ስልኩን ዘጋችና ተመልሳ ፍላሚንጎ ገባች። ከፈቃደ ጋር ተቀምጠውበት የነበረው ቦታ ባዶ ነው፤ እዚያው ተቀመጠች። ዳኙ ብዙ አልቆየም “ምን ተገኘ?” አላት ከሰላምታ በኋላ።

“መጀመሪያ ተቀመጥ” አለችው እርሷ እየተቀመጠች።

“ፈቃደን አግኝቼው ነበረ” አለችው

“እና ምን አለሽ?” አላት በጥድፊያ።

“ፍሬ እምቢ እንዳለችውና እርሱ ደግሞ በጣም እንደሚወዳት ነገረኝ” አለችው እያዘነች።

“ታዲያ ምን እናድርግ ብለሽ አሰብሽ?” አለ በሀሳቡ ሊያደርግ የሚችለውን እያውጠነጠነ።

"እኔማ ከእኔ ይልቅ አንተ ብትጠይቃት ምናልባት እሺ የምትል ከሆነ ብዬ ነበር" አለችው።

"መሞከር እችላለሁ" አለ ዳኙ እንደሚያሳምናት እየገመተ።

"እንዲህ እንደምትለኝ እርግጠኛ ነበርኩ" አለችው በማመስገን ዓይነት። ቀጠል አድርጋ ደግሞ።

"ዕውነቱን ለመናገር ይህን ለማድረግ ያሳሰበኝ ፍሬ ጥሩ ሰው እንዲገጥማት ባለኝ ምኞት ነው" አለችው።

"ይህን ለማለት የተለየ ምክንያት አለሽ?" አላት ዳኙ፤ ይህን ያህል ፈቃደን ታውቀዋለች ብሎ ስላልገመተ።

"መቼም ቀናነትን መገመት አያስቸግርም፤ ለእኔ ብዙም ለማያውቀኝ ሰው ሥራ ሊፈልግልኝ ማሰቡ ቀናነቱን ነው የሚያመለክተው"አለችው።

"የምን ሥራ ነው የሚፈልግልሽ?"

"የተገኘውን ነዋ! ዋናው ነገር ማሰቡ ነው" አለችው።

"በእርግጥ በአንድ ነገር ብቻ የሰውን ማንነት ማወቅ ያዳግታል፤ የፈቃደን ቀናነት ግን እኔም እመሰክራለሁ። ለማንኛውም ለምን ለፍሬ እንደውልላትም" አለ ዳኙ።

ከፍላሚንጎ ወጡና በሕዝብ ስልክ ለፍሬ ደወሉላት።
"በጣም አስቸኳይ ነው? እየጠናሁ ነበር" አለችው ፍሬ ዳኙ ሲያነጋግራት።

"ብዙ አትቆይም፤ ደግሞም ትንሽ እረፍትም ያስፈልጋል። ሚስጥረም አብራኝ አለች" አላት።

"እሺ እመጣለሁ" አለችው። ወደሱፐር ማርኬት አካባቢ ጠጋ እንደሚሉላት ተነጋገሩ።

"ዛሬ የሚገርም ነው ፤ ለምን እንደፈለጋችሁኝ ለማወቅ ቸኩያለሁ" አለቻቸው ገና ሲገናኙ።

"መችም ለዱሮው ጉዳይ እንደማይመስልሽ እርግጠኛ ነኝ" አላት ዳኙ እየቀለደ።

"ለዚያ ቢሆን የሚከፉኝ ይመስልሃል?" አለችው።

በሱፐር ማርኬት ህንጻ ስር ካሉት በአንደኛው ካፌቴሪያ ውስጥ ገብተው ተቀመጡና ጨዋታቸውን ቀጠሉ። ሚስጥረና ዳኙ ተያዩ።

"እኔ የምልሽ ፍሬ" አለ ዳኙ ድንገት በጨዋታ መሀል። ፍሬሕይወት ቀና ብላ በጥያቄ ዓይነት ተመለከተችው።

"ምን ሆነሽ ነው ፈቃደን እምቢ ያልሽው?" አላት በቀላሉ።

የፍሬሕይወት ፊት ሲለዋወጥ ተመለከቱና ሁለቱም ደነገጡ፤ "ልመናና ምልጃ የምፈልግ ሰው እመስላችኋለሁ? ወይንስ የምግደረደር?" በንዴት ነው ጥያቄውን ያቀረበችው።

"ይቅርታ! አንቺ ባሰብሽው መንገድ አልሄድንም፤ ይህን ያህል እንደሚያናድድሽ ባለመገመታችን ይቅርታ" አለ ዳኙ ሚስጥረንም በመወከል።

"ሁለተኛ ስለዚህ ጉዳይ ባናወራ ደስ ይለኛል" አለች ፍሬሕይወት።

ብዙም ሳይቆዩ ተለያዩ። ሚስጥረና ዳኙ የፍሬን ንዴት ያልጠበቁት ስለነበረ ግራ ገብቷቸዋል።

"ዳኙ በጣም ይቅርታ የኔ ጥፋት ነው" አለች ሚስጥረ ፍሬ ከሄደች በኋላ።

"የጋራ ስሚታችን እኮ ነው፤ ይቅርታ ልትጠይቂኝ አያስፈልግም" አላት ዳኙ ለማረጋጋት።

"መቼም ይሁን መቼ ምክንያቷን እንድታስረዳኝ መጠየቄ አይቀርም" አለች ሚስጥረ ከዳኙ ጋር ሲሰነባበቱ።

* * * *

የአንደኛ ዓመት ተማሪዎች መመዝገቢያ የመጀመሪያ ዕለት ነው። ከሬጂስትራር መስኮት ግራና ቀኝ በረጅሙ የተዘረጋውን ሰልፍ ጨርሰው ወረፋ የደረሳቸው አስፈላጊውን ከፈጸሙ በኋላ "ግቢውን ጎብኙ" የተባሉ ይመስል በግቢው ውስጥ ይተረማመሳሉ። አብዛኞዎቹ አንድ ዓይነት ስሜት ይነበብባቸዋል፤ የስኬታማነት መንፈስ!

ፍሬሕይወት ለምዝገባው የመጣችው ብቻዋን ነው፤ ረጅሙ ሰልፍ መጨረሻ ቆመችና ወረፋዋን መጠባበቅ ጀመረች። ወረፋ እየጠበቀች በሀሳቧ ከአካባቢው ርቃ ሄዳለች። በጊቢው ውስጥ ከወዲያ ወዲህ የሚተራመሱትን ወጣቶች እያየች የተሰደዱትንና የሞቱትን፤ የምታውቃቸውንና የማታውቃቸውን ወጣቶች አስታወሰች "ትውልድ ማለት ጎርፍ ነው!" አለች ለራሷ "አዎን ያለማቋረጥ የሚፈስ ጎርፍ ነው" አለችና ደመደመች።

በሰልፉ ውስጥ ያሉትንና በጊቢው ውስጥ ወዲያና ወዲህ የሚተራመሱትን ወጣቶች በሚገባ አስተዋለችና ወጣቶቹን ለሁለት ከፈለቻቸው፤ ከምታያቸው አብዛኞዎቹ በአንድ ዕድሜ ክልል ውስጥ የሚገኙና ከእርሷ ዕድሜ የሚያንሱ ናቸው፤ "እነዚህ የአዲሱ የትውልድ ጎርፍ አባላት ናቸው" አለችና ሌሎቹን ደግሞ አስተዋለች በቁጥር እንደፊተኞቹ ባይበዙም በሰልፉ ውስጥ ተሰባጥረው የሚታዩት ጥቂት የሚባሉ አይደሉም፤ "እነዚህኞቹ ደግሞ ያለፈው ትውልድ ጎርፍ ቅሬቶች መሆናቸው ነው" አለች በሀሳቧ፤ አንዳንዶቹ ከእርሷ ይበልጣሉ አንዳንዶቹ ደግሞ ከእርሷ እኩል ይሆናሉ፤ ያም ሆነ ይህ እራሷን ከእዚህኛው ቡድን ጋር ፈረጀች። ትምህርት ያቋረጠችባቸውን ዓመታት ቆጠረቻቸው፤ አምስት ናቸው። "አምስት አመት ቀላል ጊዜ አይደለም" አለች ለራሷ።

"አንደኛ ዓመት ናችሁ?" አላት አንድ ወጣት ወደእርሷ ጠጋ ብሎ።

"አዎ" አለችውና የየትኛው ቡድን አባል መሆኑን ወዲያውኑ ገመተች፤ የእርሷ ዕድሜ ክልል ተጋሪ ሊሆን እንደሚችል አሰበች።
እርሷ ይህንን "የኔ ቡድን" ያለችውን ትውልድ ለምን እንደተቀላቀለች ታውቀዋለች፤ "የሌሎቹስ ምን ይሆን?" አለች ደግሞ መጠየቅ በማይታክተው አእምሮዋ። እያንዳንዱን ሰው የየትኛው ዕድሜ ተጋሪ መሆኑን በመገመት አእምሮዋን ሥራ ስላስያዘችው ሰልፉ ሳይሰለቻት ነው ተራዋ የደረሳት።

ምዝገባዋን አጠናቀቀች፤ ሌሎች ልታደርጋቸው የሚገቧትን ነገሮችም ፈጸመች። ፍሬሕይወት ይህን ሁሉ ስታደርግ አንዴ እንኳን ስለወደፊት የግል ሕይወቷ አላሰበችም ሕይወቷን የምትኖረው ለራሷ መሆኑን ተቀብላ አታውቅም። ሁሌም መኖሯን የምትቀበለው ለእናቷና ለትንሹ ወንድሟ ለሮቤል ስትል ብቻ መሆኑን ነው የምታስበው። ለምዝገባ ዩኒቨርሲቲ ስትሄድ፣ መኝታ ክፍል እንዲሰጣት ስትጠይቅ፣ ትምህርት ተጀምሮ ክፍል መግባት ስትጀምር፣...ሁሉንም ያደረገችው በደመነፍስ ነው። ብቻ የእርሷን ዘመን ተጋሪዎች ባየች ቁጥር ይህን ትውልድ የመቀላቀላቸው ምክንያት ምን እንደሆነ ራሷን ሳትጠይቅ አልፋ አታውቅም።

ክፍል ስትገባ የምትቀመጠው የፊተኛው ወንበር ላይ ነው። የትምህርት አሰጣጡ ከሁለተኛ ደረጃው የትምህርት አሰጣጥ ከመለየቱ በቀር ትምህርት በፍጹም አልከበዳትም። እንዲያውም ለእርሷ አብዛኞዎቹ ኮርሶች የክለሳ ያህል ናቸው፤ በፖለቲካ ትግሉ ወቅት በፍላጎት ይወያዩባቸው የነበሩ እንደ ፍልስፍናና ፖለቲካል ኢኮኖሚ የመሳሰሉትን ትምህርቶች የእድሜና የታሪክ ተጋሪዎቿ ማስተማርም የሚችሉ ናቸው። የአዲሱ ትውልድ አባላት ግን እነዚህ ትምህርቶች አይጥሟቸውም፤ አይገቧቸውም። የሁለቱን ትውልድ ጎራ ለመለየት ተጨማሪ መመዘኛ ፈጠረላት። እናም በእነዚህ ክፍለጊዜዎች የተማሪዎቹን ተሳትፎ እየተከታተለች "ይህ የእኛ ትውልድ ነው..." እያለች መፈረጇን ተያያዘችው። እርሷ ግን በትምህርት ሂደቱ ውስጥ የመሳተፍና የመናገር መብቷን የተገፈፈች ይመስል ዝምታን መረጠች።

እንደዩኒቨርሲቲው ደንብ ማደሪያ ክፍል ቢሰጣትም ፍሬሕይወት አድራበት ስለማታውቅ የመኝታ ቤት ተጋሪዎቿን እርሷም አታውቃቸውም እነርሱም አያውቋትም። በአንድ የመኝታ ክፍል ውስጥ ስድስት ሴት ተማሪዎች መመደብ የተለመደ ነው፡፡ በክፍሉ ውስጥ አራት አልጋዎች ሲኖሩ እነርሱም የሚሰጡት ከአዲስ አበባ ውጭ ለመጡ ተማሪዎች ነው። በተጨማሪ ደግሞ ሁለት ፍራሾች ይገቡና የአዲስ አበባ ተማሪዎች ይመደባሉ።

አንድ ቀን ከክፍል ስትወጣ "ለምን የመኝታ ክፍሌን አላየውም?" አለች ለራሷ። ወደቤት መሄዱን ትታ ወደመኝታ ሕንጻ አመራች። በሩን ያንኳኳችው በቀስታ ነው፤ ተከፈተላት።

"ማንን ፈለግሽ?" አለች የከፈተችው ልጅ።

"መኝታ ክፍሌ እዚህ ነው" አለቻት።

"ፍሬሕይወት ነሽ?" ጠየቀች ልጅቱ በመገረም ዓይነት።

"አዎን ፍሬሕይወት ነኝ" አለች። ልጅቱ ፍሬሕይወት እንድታልፍ መንገድ ለቀቅ አደረገችላትና በሩን ዘግታ ወደ ውስጥ ገባች።

"እመቤት እባላለሁ ተገናኝተን አናውቅም" አለች ልጅቱ ፍራሹ ላይ ተመቻችታ እየተቀመጠች።

"አዎን ተገናኝተን አናውቅም" አለችና ፍሬሕይወት ወንበሩ ላይ ተቀመጠች።

"በፍራሽ ነው የተመደብሽው አይደል?" ሌላ ጥያቄ አስከተለች ልጅቱ።

"አዎ በፍራሽ ነው የተመደብኩት" አለቻት።

ፍሬሕይወት "የኔ ዘመን ተጋሪ" የምትለው ትውልድ አካል እንደሆነች እመቤትን ገምታታለች። "ለምን ይሆን እርሷስ እንደኔ ዘግይታ ዩኒቨርሲቲ የገባችው?" ብላ ራሷን ጠየቀች።

"እዚህ ማደር ጀምረሻል?" አለቻት እመቤትን ከጥቂት ዝምታ በኋላ።

"አዎን ጀምሬአለሁ"

"ልጆቹ ጥሩ ናቸው?"

"ምንም አይሉም" መለሰች እመቤት።

ክፍሉ ጸጥ አለ። እመቤት ከምታገላብጠው ወረቀት በስተቀር ሌላ የሚሰማ ነገር የለም፤ ፍሬሕይወት አልቆየችም፤ ወዲያውኑ ከመኝታ ክፍል ወጥታ ወደቤቷ ሄደች። በመንገዷ ላይ ስለእመቤት እያሰበች ነበር።

* * * *

ፍሬሕይወት ወጥታ ስትሄድ ዝምታቸው ፈጥሮት የነበረው ከባድ አየር ቀለል ሲል ተሰማት እመቤት። ያላገኘቻትን የመኝታ ተጋሪዋን ለማየት በጣም ጓጉታ ነበር ፤ አራቱን አልጋዎች የያዙቸው ልጆች በዕድሜ ከእርሷ ያነሱ ከመሆናቸው ባሻገር በሕይወት ተሞክሮአቸው እርሷን የሚመስሉ አይደሉም። ፍሬሕይወትን ስታያት በአንድ ነገር እርግጠኛ ሆነች፤ በእድሜ የሚቀራረቡ መሆናቸውን። እንደምንም ብላ ፍሬሕይወትን በደንብ ማወቅ እንዳለባት አሰበች፤ በደንብ ያወቀቻት ዕለት ወይ እሮይ ብላ ትቀመጣለች አለያም የመኝታ ክፍሉን ጥላ ትወጣለች።

"እስከመቼ ይሆን?" አለችና ራሷን ጠየቀች። እመቤት በስቀቀን መኖር ከጀመረች ዓመታት ተቆጥረዋል። ጊዜው እየቆየ ቢሄድም ሁሉም ነገሮች ትናንት የተደረጉ ያህል በአእምሮዋ ውስጥ ግልጽና ሕያው ናቸው። ከወንድሟ ጋር ለመኖር የመጣችበት ጊዜና ሕይወት ባላሰበችው ሁኔታ አቅጣጫውን የቀየረበት ጊዜ! ወደኋላ ብዙ ዓመታትን ቆጠረችና ከወንድሟ ጋር ለመኖር የመጣችበትን ጊዜ አስታወሰች። አቤት! ያኔ እንዴት ልጅ ነበረች።

ወንድሟ የባንክ ሠራተኛ ነበር፤ ሥራው ጥበቃ ደሞዙም ለወቅቱ ኑሮ በቂ ነበር። የእመቤት ወንድም ሩቅ አሳቢ፤ ታናናሾቹን ማስተማር

የሕይወቱ ዓቢይ ዓላማ አድርጎ የተቀበለ ሰው ነበር። በዕቅዱ መሠረት እመቤትን አብሯው እንድትኖር ከቤተሰቦቿ ለይቶ አመጣት። ቤተሰቦቿም በሙሉ ፈቃደኝነት ነበር የላኳት። እመቤትና ወንድሚ ቀበና አካባቢ በተከራዩአት ትንሽ ግን ንጹህ ቤት ውስጥ ኑሮአቸውን ተያያዙት።

እመቤት በ1967 ዓ.ም ዘጠነኛ ክፍል ገባች እርሷም ወንድሚም ደስ አላቸው። አገራዊው የስርዓት ለውጥ እምብዛም ሳያሳስባቸው ሕይወት እንደወትሮው ቀጠለ። እንዲያውም ገበሬዎቹ ቤተሰቦቻቸው ባለመሬት የሚሆኑበት ጊዜ በመምጣቱ ተደስተው ነበር። ከሞላ ጎደል በተረጋጋ ሁኔታ ዓመቱ አለቀና እመቤት የአስረኛ ክፍል ተማሪ ሆነች፤ በጣም ተደሰተች። ያ ዓመት ግን ወንድሚ ከቤተሰባዊ ጉዳይ ይልቅ ለፖለቲካዊ ጉዳዮች ትኩረት የሰጠበት ጊዜ ሆነ። ጓደኞቹ ሲመጡ ወሬያቸው ሁሉ ፖለቲካ ላይ አጠነጠነ፤ ከፖለቲካ ውይይት ባሻገር ሚስጥራዊነቱ የበዛ እንቅስቃሴ ማድረግ ጀመሩ። ወንድሚ አብዛኛውን ጊዜ እቤቱ ሳይመጣ ማደር ጀመረ።

አንድ ማታ እንደተለመደው ወንድሚ ሳይመጣ ቀረ፤ ያን ሌሊት የነበረው ተኩስ ደግሞ የተለየ ነበር፤ እመቤት በስጋት ስትናጥ አደረች። ሊነጋጋ ሲል፤ ወደ አስራአንድ ሰዓት አካባቢ የቤቱ መዝጊያ በቀስታ ተንኳኳ፤ እመቤት አፏን ወደበሩ አስጠግታ "ማነው?" አለች። የወንድሚ ድምጽ መሆኑን ለመለየት አንድ ቃል ብቻ በቂዋ ነበረ፤ በሩን በቀስታ ከፈተችለት። ወንድሚ እንደምንም ተጎትቶ ገባና ወለሉ ላይ ተዘረረ። እመቤት የምትሆነውን አጣች፤ ተብረከረከች።

"ምንድነው የሆንከው? ምንህን ነው?" እያለች ማልቀስ ብቻ እንጂ የመጀመሪያ እርዳታ እንኳን ልታደርግለት አልቻለችም። ወደውስጠኛዋ ክፍል እንዲገባ እንድታግዘው ምልክት አሳየት፤ እጁን ይዛ ልታነሳው ስትሞክር በእጁ ጨብጦት የነበረውን ጎኑን አስለቀቀችውና በደም የተበከለውን እጁን ተመለከተች። እንዳትጮህ በእጁ ምልክት ሲሰጣት ልብሷን አፏ ውስጥ ሰግስጋ ተንበረከከች።

ገርበብ ያለውን መዝጊያ ከፍተው ጓደኞቹ ተከታትለው ገቡ፤ እመቤት የማታውቀው ሌላ ሰውም አብሯቸው አለ። ከወለሉ ላይ አንስተው አልጋ ላይ አስተኙትና እንግዳው ሰው ለተመታው ጎኑ ህክምና

አደረገለት። ሁሉ ነገር የሚከናወነው በጥድፊያ ነው፤ እመቤት ፊልም የምታይ እንጂ የዕውነት እየሆነ ያለ ነገር አልመስልሽ አላት። የህክምና እርዳታው ሲያልቅ በመጡበት አኳኋን እየተጣደፉ ወንድሚን ይዘውት ወጡ።

"አይዞሽ!" ሲላት ሞከረ በደከመ አንደበቱ። እመቤት ግራ በመጋባት እበሩ ላይ እንደቆመች ቀረች።

"ወንድምሽን ልታድኚው ከፈለግሽ ይህንን ለማንም መናገር የለብሽም" አላት አንደኛው ጓደኛው መለስ ብሎ። መልሷን አልጠበቀም፤ በሩጫ ወጥቶ ሄደ።

ወደረፋዱ ላይ መልዕክት ደረሳት፤ ወዲያውኑ ቤቷን ቆልፋ ሄደች። የተነገራትን ቦታ በምልክት እየፈለገች ደረሰችበት፤ በተነገራት መሰረት የውጭውን በር ሁለት ጊዜ ብቻ መታች። የወንድሚ ጓደኛ ነበር የተቀበላት፤ በተከረከመ ጽድ የተሸፈነ ጠባብ በር ከፍቶ አስገባት። በሩ ወደሚቀጥለው ጊቢ ይወስዳል፤ ጊቢው ሰው የሚኖርበት አይመስልም፤ ጋራዥ የሚመስል ነገር ተመለከተች በዚያ ውስጥ አለፉና መከደኛ የመሰለ ብረት ከፍቶ እንድትገባ ምልክት ሰጣት በጠባቡ ደረጃ በቀስታ ተከታትለው ወረዱ፤ ጭልምልም ያለ ነው። ቀደም አላትና ከበስተቀኝ በኩል ያለ መዝጊያ ከፍቶ አስገባት። ከፊትለፊቷ ወንድሚን ተኝቶ አየችው። ጠዋት ከነበረው ሁኔታ የተሻለ ይመስላል። ገና አጠገቡ ስትደርስ በእንባዋ ታጠበች።

"እሙ! እንድታለቅሽ አልፈልግም፤ ይልቅስ እንድትረጂኝ እፈልጋለሁ" አላት።

"በምችለው ሁሉ!" አለችው።

"የሚያጋጥምሽ ምንም ይሁን ምን ያየሽውንና የሆነውን ሁሉ እንዳልነበረ መቁጠር ይጠበቅብሻል፤ አለበለዚያ በእኔ ላይ ሞት እንደፈረድሽ ዕወቂ" አላት። በፍጹም ወንድሚ አልመስልሽ አላት። እንዲህ ዓይነት ማስፈራሪያ ቀርቶ ጠንከር ያለ ንግግር ተናግሯት አያውቅም።

"በአንቺ ላይ ያለኝ እምነት የጸና ነው!" አላት ደግሞ።

"ምንድነው የማደርግልህ?" አለችው ግራ እንደተጋባች።

"እርሱ የሚልሽን ሁሉ" አላት ወደጓደኛው እያመለከታት።

"እንሂድ" አላት ጓደኛው። ለመሄድ ራመድ ካለች በኋላ ዞር ብላ ወንድሟን ተመለከተችው። "ይቅናሽ! እንደምንገናኝ ተስፋ አደርጋለሁ" አላት። ተመለሰችና ግንባሩን ሳመችው። ሌላ ቃል ግን አልተናገረችም።

ከጓደኛው ጋር በመጡበት መንገድ ተመልሰው ወጡ፤ ከጉድጓዱ ሲወጡ አንዲት ታክሲ ቆማ አየች። የምትወስጂውን ዕቃ እዚች መኪና ውስጥ ታገኛለሽ፤ መኪናው ሲያወርድሽ ዕቃውን በጀርባሽ ተሸከመሽ በግራ በኩል ያለውን መንገድ ተከትለሽ መስቀለኛ መንገድ እስከምታገኚ ድረስ ትሄጃለሽ። የቀኙን ቅያስ ተከትለሽ ጥቂት ስትራመጂ የሚጠብቅሽ ሰው አለ፤ የያዝሽውን ዕቃ ነካ እድርጎ "ወፍጮ ቤቱን ታውቂዋለሽ?" ይልሽና መልስ ሳይጠብቅ ይሄዳል ተከተይው፤ ዕቃውን ይቀበልሻል። ዕቃውን ከሰጠሽው በኋላ በመጣሽበት መንገድ አትመለሺም፤ ወደፊትለፊት ስትሄጂ ታክሲ መሳፈሪያ ታገኛለሽ የምታውቂውን ቦታ በሚጠራ ታክሲ ተሳፍረሽ ወደቤትሽ ተመለሽ" አላት። የተባለችውን ሁሉ አድርጋ ወደቤቷ ተመለሰች።

እመቤት ማታ ብቻዋን ኩርትት ብላ ትንሿን ቴሌቪዥን ከፍታ ብቸኝነቷን ለመርሳት ሞከረች። ልክ ስትከፍተው "ፀረ አብዮተኞች የባንክ ዘረፋ አካሄዱ..." የሚል ዜና ስትሰማ መብረቅ የመታትን ያህል ደርቃ ቀረች። ቴሌቪዥኑን የዘጋችው ሳታስበው ነው፤ ዝርዝሩን ሳትሰማው አመለጣት፤ ባትሰማውም ግድ የላትም፤ በዘረፋው ውስጥ እርሷም አለችበት። ያደረሰችው ዕቃ ምን እንደሆነ እርግጠኛ ሆነች። የወንድሟ አባባል በጆሮዎቿ አስተጋባ፤

"የሚያጋጥምሽ ምንም ይሁን ምን ያየሽውንና የሆነውን ሁሉ እንዳልነበረ መቁጠር ይጠበቅብሻል፤ አለበለዚያ በእኔ ላይ ሞት እንደፈረድሽ ዕወቂ" ነበር ያላት።

እንቅልፍ በዐይኗ ሳይዞር ሌሊቱ ተጋመሰ። መገላበጥ ብቻ፤ ሀሳብና ጭንቅ ብቻ... ምን ታድርግ፤ የሆነውን ነገር ለቤተሰቦቿ መንገር ይጠበቅባት ይሆን? በፍጹም! ወንድሟ የሆነውን ሁሉ እንዳልነበረ እንድትቆጥረው ነግሯታል።

የቤቱ በር በሃይል ተመታ፤ ያለችበት እስኪጠፋት ድረስ ደነገጠች። ተደገመ። "አቤት" አለችና ተነሳች። በሩን ከፈተችው፤ በርከት ያሉ ሰዎች አልፈዋት ገቡ፤ ከቆመችበት አልተንቀሳቀሰችም።

"የት ነው የሄደው?" ብለው አንባረቀባት አንደኛው።

"ሥራ" አለች ፍርጥም ብላ።

ሳታስበው በሰደፉ ትከሻዋን መታት አንደኛው። ሌሎቹ ቤቱን ዝብርቅርቁን አወጡት፤ ምንም ነገር አላገኙም፤ ተናደዱ። ሌላው በሰደፉ ደገማት። "ቅደሚ" አላት ሌላው፤ አንድም ቃል ሳትተነፍስ ቀደመች።

"ቤቱን ትቆልፍ" አለ አንዱ፤ ተመልሳ እንድትቆልፍ ፈቀዱላት። እያዳፉ መኪና ውስጥ አስገቧት፤ ወዴት እንደተወሰደች አላወቀችም። እንደደረሰች የተፈጠረችበትን ቀን እስከምትረግም ድረስ ተገረፈች፤ እርሷም በአቋሟ ጸናች፤ "ምንም አላውቅም ብላ ችክክ አለች"።

በሚቀጥለው ቀን እንደገና ተጠራች፤ የምርመራ ክፍል በረንዳ ላይ እያለች አንድ ሰው ወደአጠገቧ መጣና "ማንም የለም፤ አንቺም ምንም አታውቂም" አላት። በግልምጫ አነሳችው በፍጥነት ትቷት ሄደ። ምርምራ ክፍል ስትገባ የቀረበላት ጥያቄ የትናንትናው ነው። "ወንድምሽ የት ነው? የዘረፈውን ገንዘብ የት አደረገው?" አሏት።

የእርሷም መልስ ያው ነው "ምንም አላውቅም" ብቻ። እንዳልነበረች አድርገው እንደገና ገረፏት። የፈላ ዘይት እግሮቿ ላይ ደፉባት፤ እመቤት ግን "አላውቅም" ብላ ድርቅ አለች ። ምርር ሲላት ተናግራ እፎይ ማለት ያምራታል፤ ግን ወንድሟስ? እርሱ ከሚሞትባት እርሷ ስቃዩን ብትቋቋም መረጠች። እናም የወረደባትን መከራ ሁሉ ችላ በአቋሟ ጸናች፤ ወንድሟን ለማዳን።

ምግብና ተቀያሪ ልብስ ማን እንደሚያመጣላት አታውቅም። በየቀኑ ሳህን እንድትቀበል ትጠራና እርሷ ቁስለኛ በመሆኗ ወጥታ መቀበል ስለማትችል ጠባቂዎቹ ያመጡላታል። እግሮቿ ክፉኛ ተጎድተዋል፤ በዘይት የተጠበሰ ቆዳቸው ያመረቅዛል፤ ህመሙ አይጣል ነው። እዛ ውስጥ ያሉ እስረኞች ግን በጣም ጥሩዎች ናቸው፤ ይንከባከቧታል፤ ያስታምሟታል። መድሀኒት እንዲገባላት በመፈቀዱ ስቃይዋን ቀንሶላታል። ስጋት ቀንሶላታል፤ ከተወሰነ ጊዜ ወዲህ ወደእዛ ምርመራ ክፍል ተጠርታ አታውቅም።

እግሯ ጠገግ ካለላት በኋላ አንድ ቀን ምግቧን ማን እንደሚያመጣላት ለማወቅ ጓጉታ ስሟ ሲጠራ ወጣች። የሆነ ሰው ከሩቅ ሆኖ እጁን አውለበለበላት፤ ማን እንደሆነ አላወቀችም፤ እርሷም እጇን አውለበለበች። የሆነ ምልክት አሳየት፤ ብዙም አልገባትም። ሳህንና ልብስ ተቀብላ ተመለሰች። ምግብ ገለበጠችና ሳህኑን መለሰች። ሰውየውን ስላላወቀችው እያደር ግራ ይገባታል፤ ማን ይሆን እንዲህ በቋሚነት የሚጠይቃት?

ሌላ ጊዜም እንዲሁ የመጣላትን ምግብ ለመቀበል ስትወጣ ያመጣውን ሰው ለማወቅ ጥረት አደረገች። በፍጹም ልታውቀው አልቻለችም። ከሳህኑ ጋር አዲስ ቱታም ተልኮላታል። ምግቡን ገልብጣ ሰጠችና ወደክፍሏ ተመለሰች፤ ወደቤት ልትገባ ስትል ያ አንድ ቀን የሆነ ነገር ሹክ ያላት ሰው ጠራት፤ የሆነ ነገር በምልክት ሊነግራት እንደፈለገ ተመለከተች፤ ሊነግራት የፈለገው ነገር የገባት መሰላት። እክፍሏ እንደገባች የገባትን ነገር ሞከረችው። ትክክል ነበረች በቱታው ጃኬት የእጅ እጥፋት ውስጥ የሆነ ወረቀት መኖሩን አወቀች። ጃኬቱን አጣጥፋ አስቀመጠችው፤ ሁኔታው ተመችቷት አውጥታ እስከምትመለከተው ድረስ።

ጃኬቱን መጸዳጃ ቤት ስትሄድ ለበሰችውና በቀላሉ ወረቀቱን አወጣችው። አመቺ ጊዜ ስታገኝ አነበበችው፤ በሕይወቷ ሙሉ እንደዛን ዕለት ተደስታ አታውቅም። የወንድሟ እጅ ጽሑፍ ነው፤ "በስቃይሽ አዝኛለሁ፤ በአንቺነትሽ ግን ኮርቻለሁ። ዛሬ በሕይወት ለመኖሬ ምክንያቷ አንቺ ነሽ። ማን ያውቃል? አንድ ቀን በአካል ተገናኝተን እናወራው ይሆናል። ለአሁኑ ግን በጥንካሬሽ ነፃ የምትሆኝበት ቀን ቀርቧል፤ ወዳጃችንን እመኚው" ይላል። ምን

ለማለት እንደፈለገ የገባት መሰላት፤ "ወዳጃችን" ማለት ያ አንዳንድ መልዕክት ሊያስተላልፍልኝ የሚሞክር ሰው መሆን አለበት" አለች ለራሷ።

ከእመቤት ጉዳይ ጋር በተገናኘ ብቅ ያለ ሰው የለም፤ "ምናልባት" ተብሎ እንድትቆይ ተደረገ፤ ግን ማንም አልመጣም። ከአንድ ዓመት ቆይታ በኋላ ተፈታች፤ በተፈታችበት ዕለት ያ አንዳንድ ነገሮችን ሊያስተላልፍላት የሚሞክር ሰውዬ ጠጋ ብሎ ስልክ እንደሚደውልላት ነገራት። በሶስተኛው ቀን ደወለላትና ቀጠራት። ከሰውየው ጋር ተገናኙ፤ አዲስ ነገሮች ሲከሰቱ እንደሚያሳውቃትና መልዕክቱ ከእርሱ መሆኑን የምታውቅበትን ኮድ ነገራት።

"መዘናጋት የለብሽም፤ ሁልጊዜ በጥንቃቄ ኑሪ" አላት ሲለያዩ።

እግሮቿን ለመታከም የተለያዩ ሀኪሞችን ብታይም የእግሮቿ ጠባሳዎች የሚድኑ አልሆኑም። ጠባሳ ከተበተባቸው እግሮቿ ጋር እስከሕይወቷ ፍጻሜ መኖር እንደሚኖርባት አመነች።

ከእስር ቤት የወጣችው በዓመቱ መጨረሻ አካባቢ በመሆኑ ጊዜ ሳታባክን ትምህርት ቤት ለመግባት ወሰነች። ከትምህርት በፊት ግን ቤተሰቦቿን አይታ መምጣት ነበረባትና ሄደች። ወላጆቿ ወንድሟ ያለበትን ትክክለኛ ቦታ ባያቁም በሕይወት መኖሩን እንደገለፀላቸው ነገሯት፤ በጣም ተደሰተች።

አስራሁለተኛ ክፍል ሳያጻግታት አለፈችና ዩኒቨርሲቲ ገባች፤ ዩኒቨርሲቲ ደግሞ ከፍሬሕይወት አገናኛት።

* * * *

ዳኙ ፈቃደ ፍሬሕይወትን እንዲረሳት ነገረው። ፈቃደም መተዉን አረጋገጠለት። በልቡ ግን የፍሬሕይወት ሁኔታ እልህ ውስጥ አስገብቶታል። ብዙ ቀን ደውሎላት እንደማይመቻት እየነገረችው ሳይገናኙ ቀርተዋል።

"ዛሬ ለመጨረሻ ጊዜ እደውልላታለሁ፤ የተለመደውን መልስ ከሰጠችኝ ግን... " አለና ከራሱ ጋር ተማከረ። እንደመከረው ደወለላት።

ስልኩ ሲነሳ ግን ልቡ መታበት፣ የፈራውን "አልችልም" እንዳይሰማና በንዴት ያልሆነ ነገር እንዳይናገራት ፈራ። ስልኩ ተነሳ፣ ያነሳችው ደግሞ ራሷ ነች። "ሄሎ" አለች ፍሬሕይወት።

"እሺ የጠፋ ሰው! እንዴት ነሽ?" አላት ቀለል አድርጎ።

"እኔ እንኳን አልጠፋሁም" አለችው እርሷም ቀለል አድርጋ።

"ዛሬ አልችልም የሚል መልስ መስማት አልጠብቅም። የለመድነውም ፊት ለፊት ተገናኝቶ ማመን ወይ ማሳመን እንጂ መሸሽ አይደለም" አላት።

ከወዲያኛው መስመር መልስ አልተሰጠም፣ ፍሬሕይወት ዝም አለች። ያልጠበቀችው እንደሆነባት ገመተ። "ሄሎ! እየሰማሽኝ ነው?" አለ ፈቃደ።

"እየሰማሁህ ነው ግን የተረዳኸኝ አልመሰለኝም" አለችው በተከፋ ድምጽ።

"እንድረዳሽ እኮ ነው ተገናኝተን እናውራ የምልሽ፣ አንቺ ለምንድነው ከኔ ጋር ለመገናኘት የጠላሽው?" አሁምን ጠንከር ባለ አነጋገር።

"እሺ መቼ እንገናኝ" አለችው ፍሬሕይወት።

"ብትችይ አሁንም ቢሆን በጣም ደስ ይለኛል"

"የት?" አለችና አስድነገጠችው።

ሀራምቤ ሆቴል ቀጠራት፣ ገብታ እንደማታውቅ ነገረችውና ውጭ እንደሚጠብቃት ነገራት። ሆቴሉ ጸጥ ያለ መሆኑና የወንበሮቹ አቀማመጥ ለጥንዶች ግላዊ ጨዋታ ታስቦ የተዘጋጀ መሆኑ ስለሚሰማው ነው እዚያ እንዲገናኙ የፈለገው።

ከግማሽ ሰዓት በኋላ እንደምትደርስ ነገረችው፣ የፈቃደ ልብ በደስታ መታች፣ መደሰቱን ግን እንድታውቅበት ማድረግ እንደሌለበት አሰበ።

ወዲያውኑ ነው ሀራምቤ የደረሰው፣ እዚያው አካባቢ ጠበቃት። እርሷም በሰዓቱ ነው የደረሰችው፣ ከሩቅ ሲጠብቃት ቆይቶ አንድ ደቂቃም ሳያሳልፍ አጠገቧ ደረሰ። ሰላምታቸው ሞቅ ያለ ነበር፣ ተሳሳሙ።

ፈቃደ ጨዋታውን ሁሉ ወዳለፈ ሕይወታቸው ወሰደው፣ በዚያ የፖለቲካ ሕይወት ውስጥ በመሳተፉ፣ ለትግሉ ሕይወትን እስከመስጠት ድረስ መስዋእትነትን ለመክፈል በመወሰኑ፣ በመታሠሩና በመሰቃየቱ ዛሬም የሚሰማውን ኩራት ነገራት። ያ ሁሉ መስዋዕትነት ግን ፍሬ ሳይሰጥ በመቅረቱ ግን ልቡ ሁሌም እንዳዘነ እንደሚቆይ አወራላት።

"በእርግጥ እኔ ዕድለኛ ነበርኩ ማለት እችላለሁ፣ አብረውኝ ከነበሩት አብዛኛዎቹ በሕይወት መኖርና ያለመኖራቸውን ባላውቅም በእስር ቤት እያለሁ አልመጡም። እናም ይሄው ለመውጣት በቃሁ" አላትና ትካዜ ይዞት ጭልጥ አለ።

ፍሬሕይወትም ሳታስበው የልቧን ስሜት ሁሉ አጫወተችው፣ አዳመጣት። ማዳመጥም ብቻ አይደለም አደነቃት፣ ለመጀመሪያ ጊዜ ሲያያት የነበረውን ግምት ትክክለኛነት ማረጋገጡን ነገራት።

ቀስ እያለ ደግሞ ከትግል ሕይወት ወደማህበራዊ ሕይወት ወሰዳት። ስለቤተሰቡ ነገራት፣ የእህቱን አሟሟትና ከዛ ተከትሎ በቤተሰባቸው ላይ የደረሰውን ቤተሰባዊ ምስቅልቅል አጫወታትና ሳያስበው መንፈሱን ሀዘን ተጫጫነው። ስሜቱ የጋራ መሆኑን ለመንገር አላመነታችም፣ ስለእርሷም ቤተሰብ ነገረችው፣ ግን ያው ነው የተካፈሉት አሳዛኙን ቤተሰባዊ ገጽታ ነው። ሁለቱም በዝምታ ተሸበቡ።

ይህን የሀዘን ድባብ የቀየረው ፈቃደ ነው። ስለዩኒቨርሲቲ ጠየቃትና ብዙም እንደማይጥማት ነገረችው። እርሱም ስላለፈ የዩኒቨርሲቲ ሕይወቱ ነገራት፣ ሦስተኛ ዓመት ዩኒቨርሲቲ ትምህርቱን ሳያጠናቅቅ እንደታሰረና ብዙዎቹ ጓደኞቹ በሕይወት ያለመኖራቸውንና ዩኒቨርሲቲ ገብቶ መማርንም እንደማይሞክረው፣ ከእስር ቤት ከወጣ በኋላ አነስተኛ የግል ሥራ መጀመሩን ነገራት።

ሰዓቱ ሄዷል ፍሬሕይወት ድንገት ሰዓቷን ስትመለከት አየት፤ አስራሁለት ሰዓት ሆኗል።

"አይገርምም?" አለችው።

"መሽ አይደል?" አለና ጥያቄዋን በጥያቄ መለሰው።

"ብንሄድ አይሻልም?" አለችው ለመነሳት እየተዘጋጀች።

ፈቃደ አስተናጋጁን ጠራና ሂሳብ ከፍሎ ለመውጣት ዝግጁ ሆነ። የሀራምቤ ሆቴልን ደረጃዎች ሲወርዱ ሁለቱም በየራሳቸው ሀሳብ ተውጠው ነበር።

"ወዴት ነሽ?" አላት ከሆቴሉ ሲወጡ።

"ገብርኤል ሰፈር" አለችው ሳታስበው።

"ለምን አልሸኝሽም ታዲያ፤ ቅርብ ናት" አላትና መራመድ ጀመረ። ተከተለችው።

ፍልውሀን አልፈው የኢዮቤልዩ ቤተመንግስትን ዳገት ሲወጡ ብዙም አላወሩም። ፈቃደ የፍሬሕይወትን ትክሻ ማቀፍ ተመኘ፤ ግን ፈራ። መልካም ቀይታቸውን ድንገት የሚያደፈርስ ሁኔታ እንዳይፈጠር እየሰጋና ሰረቅ አድርጎ እየተመለከታት በቀስታ እርምጃ ተጓዘ። ውስጡ ደስ ብሎታል የፍሬሕይወት ስሜት መለሳለሱንና አስቸጋሪ እንደሆነች እንደማትቀጥል ቀይታቸው ነግሮታል። ባነሷቸው ጨዋታዎች ሁሉ ደስ ብሏት ዘና ብላ መቆየቷ የዚህ ሁሉ ምልክት መሆኑን ተቀብሏል።

ፍሬሕይወትን ቀስ ብሎ ተመለከታት፤ ከሀሳቧ ጋር ሙግት የያዘች መሰለችው። ምን እያሰበች እንደሆነ መገመት አላቃተውም፤ ግን ምንም ሊላት አልፈለገም፤ የቤት ሥራ ይዞ መሄዱን ፈልጎታል።

"ወዴት ሄድሽ?" አላት ፈቃደ።

"የትም" አለችው ድንግጥ ብላ።

መናፈሻውን ተሻግረው በሂልተን ሆቴል አጠገብ ሽቅብ ወደገብርኤል እየወጡ ነበሩ። የሂልተንን በር አልፈው አጥሩን ሲጨርሱ ቆም አለችና "ይበቃሃል" አለችው።

"ቤትሽ ቅርብ ነው?" አላት ድንገተኛ ስንብቷ ያልጠበቀው ሆኖበት።

"በዚች ገባ ብሎ ነው" አለችው በሂልተን አጥር ጥግ ወደቀኝ የምታስገባውን ኮረኮንች መንገድ እያመላከተችው።

"ሩቅ ከሆነ ግን ልሸኝሽ" አላት እጁን ለስንብት እየዘረጋ።

"በፍጹም" አለች ፍርጥም ብላ።

ጨበጣትና ቆየት አለ "አብረን በመቆየታችን ደስ ብሎኛል" አላትና ጉንጯን ሳታስበው ሳማት። ድንጋጤ ቢያይባትም ንዴት አልነበራትም።

ሁለት ሰዓት ሲሆን ደወለላትና "ደህና መግባትሽን ለማወቅ ነው" አላት።

"ደህና ገብቻለሁ፤ በጣም አመሰግናለሁ" አለችው። ድምጿ የመደናገር ስሜት አለው።

* * * *

ሚስጥረ የጀመረችው ሥራ በጣም ተስማምቷታል፤ ታታሪ ሠራተኛነቷም ቀጣሪዎቿን አስደስቷል። ቦታው መሀል ከተማ መሆኑ ደግሞ ከብዙዎች ጋር እንድትገናኝ አድርጓታል፤ እንዲያውም ለብዙዎቹም መገናኛ ሆኖአል። ሶስት ራዲዮን የእስር ቤት ሰዎች የቀጠሮ ቦታ ሆነ። አንዳንዴ ሁሉም ለየግል ጉዳዩ ይመጣና ለስብሰባ የተገናኙ እስኪመስል ድረስ ቁጥራቸው ይበረክታል። ደግነቱ ማንነታቸውንና የት እንደሚተዋወቁ ሌሎች ሰዎች ያለመረዳታቸው ነው። ውስጥ አዋቂ ቢያጋጥም ግን እንደገና ወደእስር ሊከታቸው ይችላል።

ሚስጥረ ለአፍታ ሳታርፍ ነው የምትውለው፤ ሰላምታ ስትሰጥ ስታስተናግድ፣ ስታጸዳ ያላት ቅልጥፍና ተገልጋዩንም ባለቤቶቹንም ያረካቸዋል። ከራንዴቩ ባለቤቶች ስለሚስጥረ የሚሰጠው አስተያየት ፈቃደ እንዲኮራባት አድርጎታል። ተገልጋዩ የሚሰጠው ጉርሻ ከምን ጊዜውም በላይ በመሆኑ አብረዋት የሚሠሩት አስተናጋጆችም የደስታው ተካፋይ ሆነዋል።

ፈቃደ ሚስጥረን ሊያናግራት ሲፈልግ በስንት ሰዓት እንደሚመጣ ያውቀዋል፤ እርሷም የሚመጣበትን ሰዓት ተመልክታ ፈቃደ ለምን እንደመጣ ይገባታል።

“ስሚ ጉዳዩ እኮ በድል ተጠናቀቀ” አላት አንድ ቀን በተለመደው ሰዓት መጥቶ። ወንበር ሳብ አደረገችና ተቀመጠች ሚስጥረ።

“አታደርገውም!” አለችው ገጽታዋ በፈገግታ እየበራ።
“ሆኗል ተደርጓል” አላት ደረቱን ነፋ አድርጎ።

“እንኳን ደስ ያለህ” አለችው ከተቀመጠችበት ተነስታ እየሳመችው።

ከስራ ስትወጣ ለፍሬ ደወለችላት፤ ፍሬ ራሷ እንድትነግራት ስለፈለገች በቶሎ አላነሳችባትም። እንደጠበቀችውም ፍሬ ቀድማት አነሳችው።

“እቤት የምትገቢበትን ሰዓት እየጠበቅሁ ነበር” አለች ፍሬ ከሰላምታ በኋላ።

“ምነው በደህና?” አለች ሚስጥረ ምን እንደሆነ ቢገባትም።

“ራንዴቩ መጥቼ እንዳልነግርሽ ድፍረት አጥቼ ነዋ!” አለች ፍሬ ዳር ዳር በማለት።

“አቦ ሆዴን አታስጨንቂው ምንድነው የምትነግሪኝ” አለች ሚስጥረ ሳቋ እየመጣባት።
“እንደማትቀየሚኝ ቃል ግቢልኝና” አለች ፍሬ።

“ምነው እንዲህ ያገር ጉዳይ አደረግሽው” አለች አሁንም ሚስጥረ ሳቋ እያስታወቀባት።

“እንዲያውም ሰምተሽዋል መሰለኝ፤ አንቺ ጋ ሳይደርስ እንደማያድር አውቀዋለሁ” አለች ፍሬም ሳቋ እየመጣባት።

“ለማንኛውም ደስ ብሎኛል” አለቻት በመጨረሻ።

“አመሰግናለሁ ሚስጥረ፤ ለዚህ እኮ ነው የምወድሽ” አለቻት ደስታዋን ድምጿ እያሳበቀ።

“እንዴት እንደምወድሽ ታውቂ የለም ፍርዬ፤ በጣም ደስ ብሎኛል። ፈቃደ ጥሩ ሰው ነው” አለች ሚስጥረም።

“ያንቺስ ይሁን ዳኙን ግን እንዴት አድርጌ ነው ይቅርታ የምጠይቀው?” አለች ፍሬ ወዲያውኑ የድምጿ ቅላጼ እየተለወጠ።

“እኔ እያለሁልሽ? አትጨነቂ ይደውልልሻል” አለቻት።

የፍሬን ስልክ ዘግታ ወደዳኙ ደወለች ሚስጥረ። “መልካም ዜና ልነግርህ ነው” አለችው ገና ስልኩን አንስቶ እርሱ መሆኑን ስታረጋግጥ።

“ዜናው ቀድሞ ደርሶኝ ቢሆንስ?” አላት እየሳቀ።

“ፈቃደ ተደስቷል ማለት ነው! ላንተም ነገረህ?” አለችው ሚስጥረ እየገረማት።

“ስሚ እንጂ በአማላጅነት መከራዬን ሳይ ሰንብቼ ባይነግረኝ እኮ ነው መግርም ያለበት” አላት ዳኙ።

“እኔ መቼም በጣም ደስ ብሎኛል” አለችው ሚስጥረ።

“ማለቱን እኔም ደስ ብሎኛል፤ ግን የእኛ ነገር እየገረመኝ ነበር” አለ ዳኙ ድምጹን ዘለግ አድርጎ።

"ምኑ ነው የገረመህ?" አለችው ሚስጥረ አባባሉ ስላልገባት።
"ራሳችንን በአማኙነት ብቻ መመደባችን ነዋ!" አላት።

"አልገባኝም!" አለች ሚስጥረ ግራ መጋባቷ እያስታወቀ።

"ስንገናኝ እነግርሻለሁ፤ ግን ከዋኝ ደጅ መፈር ይቀረጣል እንዳይሆንብኝ ሰግቻለሁ" አላት

ምን ለማለት እንደፈለገ የተረዳች መሰላትና ደነገጠች። ድንጋጤዋን እንዲያውቅባት አልፈለገችም። "ስንገናኝ ታስረዳኛለህ፤ ለፍሬ ግን ትደውልላታለህ አይደል? እንዴት አድርጋ ይቅርታ እንደምትጠይቅህ ግራ ገብቷታል" አለችው።

"እደውልላታለሁ፤ ባይሆን እርሷም አማላጅነት በመሄድ ውለታዋን እንድትከፍል ሊጠበቅባት ይችላል" አላት። ሚስጥረ አሁንም ደነገጠች። ግን ምንም አልመለሰችም።

"አመሰግናለሁ ዳኙ፤ እንዴት እንደማሳምንህ ለእኔም ከብዶኝ ነበር" አለችው፤ የዚያን ዕለት የፍሬን ንዴትና የዳኙን ድንጋጤ አስታውሳ።

"አትጨነቂ አሁኑኑ እደውልላታለሁ" አላት።

ስልኩን ከዘጋች በኋላ የዳኙን አባባሎች እንደገና አውጠነጠነቻቸው። በፍጹም ወደልቦናዋ መጥቶ የማያውቅ ነገር ነው፤ በጭራሽ ስለፍቅር አስባ አታውቅም።

"አሁንስ ቢሆን?" አለች ደንገጥ ብላ። ዳኙን በጥሩ ሰውነቱ ታከብረዋለች፤ ትወደዋለችም ግን በፍጹም ለፍቅር ልታስበው አይገባትም። ምናልባትም በዕድሜ እኩያ ሊሆኑ ይችላሉ። "ይሄ እንኳን ቀላል ነው" አለች ደግሞ። "ግን እኔ ገና ፊደል የምቆጥር፤ ከመሀይምነት ያልወጣሁ…" ሀሳቡን ከአእምሮዋ ልታወጣው ሞከረች። "የታሪክ አጋጣሚ አገናኝቶን ጓደኛቸው ብሆን ይህንን ማሰብ አለብኝ እንዴ?" አለችና ራሷን ጠየቀች። በራሷም ተናደደች።

ሀሳቡ በየደቂቃው ወደአእምሮዋ እየመጣ ቢያስቸግራትም ለመርሳት ሞከረችና ተኛች። ጠዋት በተለመደው ሰዓት ሥራዋ ስትገባ ትኩረቷን ሁሉ የሚቆጣጠረው ሥራዋ ሁሉን አስረሳት።

ዳኙ ባልተለመደ ሰዓት መጣ፤ ስታየው ደነገጠች። ሰላምታቸው የወትሮው ቢሆንም ሚስጥረ ስሜቷን ታዘበችው።

"ዛሬ ከሰዓት ሥራ የለሽም አይደል?" አላት ዳኙ።

"አዎ የለኝም" አለችው

"ምሳ አብረን እንበላለን" አላት ሳያቅማማ።

"ደስ ይለኛል" አለች ሚስጥረም ሳታመነታ።

"የዛሬ ምሳችን ፊንፊኔ አዳራሽ እንዲሆን እፈልጋለሁ" አላት፤ ከገጽታው ላይ ልዩ ስሜት ተመለከተች።

"እኔ እንዲህ ዓይነት ቦታ ገብቼ አላውቅም ዳኙ፤ እፈራለሁ" አለችው።

"አዲሱ ፍልውሀ በር ላይ እንገናኝና አብረን እንገባለን" አላትና ነገሩን አቀለለው።

ዳኙ ከሄደ በኋላ ከአእምሮዋ ሳታወጣው ነው የቆየችው፤ ባሰበችው ቁጥር ልቧ እንደመረበሽ እያለባት ነው የዋለችው። ልክ ስድስት ሰዓት ሲሆን ተረኛ ሠራተኞች ሲገቡ ሥራዋን አስረከበችና የሥራ ልብሷን ቀያየረች። ከፖስት ራንዴቩ ፍልውሀ ያለው መንገድ ታክሲ አያስፈልገውም፤ በእግርም ቢሆን አስር ደቂቃም አይወስድም። ሰዓቷን ተመለከተች፤ ሀያ ደቂቃ አላት። በቀስታ መራመድ ጀመረች፤ በእርምጃዋ ልክ ልቧም ትመታለች። በጣም ገረማት እስር ቤት ሆነው ለንቃት ከተመደቡበት ጊዜ ጀምሮ ነው ከዳኙ ጋር የተግባቡት። ከእስር ከተፈቱ፡ በኋላም ዘወትር ይገናኛሉ፤ አንድም ቀን ግን እንዲህ ዓይነት ስሜት ተሰምቷት አያውቅም።

ዳኙን ከሩቅ አየችው፤ እንዲህ ለብሶ በፍጹም አይታው አታውቅም፤ የበለጠ ግራ ገባት። የለበሰው ሙሉ ልብስ ሙሽራ አስመስሎታል፤ የምታውቀው ዳኙ አልመሰልሽ አላት። ከሩቅ ሲያያት ደግሞ ፈገግታው ልዩ ሆነ፤ እርሷ ወደእርሱ እየሄደች እርሱም ወደእርሷ መጣ። ቀረብ ሲል እጆቹን ዘረጋላት፤ ሳይገናኙ ብዙ የቆዩ ይመስል ሰላምታው የጠበቀ ነበር። ሌላም ጊዜ እንዲህ ተቃቅፈው ሰላም ተባብለው ያውቃሉ፤ ሚስጥረን ግን እንዲህ ዓይነት ስሜት ተሰምቷት አያውቅም።

ተያይዘው ወደፊንፊኔ አዳራሽ ገቡ፤ ከጥግ በኩል ቦታ ያዙና ተቀመጡ። የዳኙ ፈገግታ ከገጽታው ላይ አልጠፋም፤ ሚስጥረም በዐይኗ ሙሉ ልታየው መድፈር አቃታት። ዳኙ ስሜቷን እንዳያውቅባት ሰግታ ከራሷ ጋር ታገለች። "እስኪ የፈለገኝ በፍጹም ለማይገናኝ ጉዳይ ቢሆንስ?" አለችና ራሷን ጠየቀች።

አስተናጋጁ የሚጠጡትን ከፍቶላቸው ተመልሶ ሄደ። "ምንን በማስመልከት እንደሆነ ቢነገረኝ" አለችው ዳኙን ለራሷም በገረማት ድፍረት።

"ድንገት ከእንቅልፉ የሚነቃ ሰው አጋጥሞሽ ያውቃል?" አላት።

"አዎ ያውቃል" አለችው።

"እኔም ልክ እንደዛ ሆንኩ፤ ድንገት ስነቃ ደነገጥኩ፤ እናም መቸኮል ነበረብኝ። ጊዜ ማጓተት እንደማያስፈልገኝና እቅጬን ማወቅ እንዳለብኝ አወቅሁ፤ እናም ተጣድፌ አጣደፍኩሽ" አላት።

ካወቀችው ጊዜ አንስቶ ለመጀመሪያ ጊዜ ከዐይኖቹ ውስጥ ፍቅር ማንበብ ቻለች። ያሰበችው ትክክል ነበር ማለት ነው። የምትመልስለት ግን አልነበራትምና አቀርቅራ ዝም አለች።

"ይህ አባባሌ ለሚስጥረ አልገባትም ለማለት በፍጹም አልደፍርም" አላት ዝምታዋን ለመስበር።

"ገብቶኛል ግን ትክክል አልመሰልሽ አለኝ" አለችው።

"ምኑ ነው ትክክል አልመስልሽ ያለሽ ሚስጥረ?" አላት ዳኙ ለመስማት እየቸኮለ።

"እኔኮ' አጋጣሚ ከእናንተ ያገናኘኝ ሰው ነኝ፤ ምንም ያልተማርኩ መሀይም..." ዳኙ አቋረጣት።
"በቃሽ ሚስጥረ ከዚህ በላይ እንድትናገሪ አልፈቅድልሽም፤ ከማንም በላይ መስዋዕትነት ስትከፍይ ያለመማርሽ መች አገደሽ? እሱን እርሺው፤ ለመሆኑ በጥቂት ጊዜ ውስጥ ልትቀድሚን እንደምትችይስ አስበሽው ታውቂያለሽ? አሁን አንድ ነገር ብቻ ነው እንድትነግሪኝ የምፈልገው። ትወጅኛለሽ?" አላት።

ቀና ብላ ተመለከተችው፤ ዐይኖቿና ገጽታዋ ባጠቃላይ መልስ ሰጡት። "ለፍቅራችን!" አላት ለስላሳ የተቀዳበትን ብርጭቆ አንስቶ፤ እርሷም ብርጭቆዋን አነሳች።

ምሳቸውን እየተጎራረሱ በሉ፤ ብዙ ጊዜ አብረው በልተው ተጎራርሰው ያውቃሉ የዛሬው ስሜት ግን ልዩ ነው።

"ግን ድንገት እንድታስበው ያደረገህን ምክንያት ልትነግረኝ ትችላለህ?" አለችው ሚስጥረ።

"መንስኤዎቹ ስለፈቃደ ጉዳይ ከፍሬ ጋር በተነጋገርንበት ቀን የተጠቀምሽባቸው ቃላት ናቸው። ዱሮም እንደምወድሽ ታውቂያለሽ፤ መውደዴ ግን ከወንድምነት የመነጨ ነበረ። ያን ዕለት ግን ስለፍቅር ያለሽን አመለካከት አሳየኝ፤ እናም በልዩ ዐይን እንዳይሽ አደረገኝ" አላት ዳኙ።

"ታዲያ ምን አጣደፈህ አትይኝም?" አላት ዝም ስትለው።

"እሺ ምን አጣደፈህ?" አለችው እየሳቀች።

"ፈቃደ ፍሬሕይወት "እሺ" እንዳለችው ሲነግረኝ ስለእንቺ የተሰማኝን አዲስ ስሜት ስነግርው የሰጠኝ መልስ ነው ያባነነኝ" አላት።

"ምን አለህ?" አለችው እርሷም ለመስማት እየቸኮለች።

"እኔ አንተን ብሆን አንድ ቀን እንኳን አላድርም፤ አንዱ ቀድሞህስ እንደሆን ምን ታውቃለህ? ያለችበት ቦታ ከስንት ሰው ጋር እንደሚያገናኛት አታውቅም?' አለና አስድነገጠኝ፤ ከዚያ እንቅልፍ አጣሁ" አላት ዳኙ።

* * * *

እመቤትና ፍሬ ቀስ በቀስ ተግባቡ ስሜታቸው ተጣጣመ፤ ቢሆንም ያለፈ ሕይወታቸውን ስንከሳር አልተገላለጡም። አንዳቸው ስለሌላዋ የማወቅ ፍላጎት ቢኖራቸውም አልተጠያየቁም። ፍሬ ወደተመደበችበት መኝታ ክፍል አዘውትራ በመሄዱም ሌሎቹን የመኝታ ክፍሉን አባላት ተዋወቀቻቸው ሁሉም በእድሜ ታናናሾ ናቸው፡፡ የዕድሜያቸው ልዩነት ግን ተግባብተው ከመኖር አላገዳቸውም። ከመግባባታቸው የተነሳም ሁለቱ የመኝታ ክፍሉ አባላት ተዳብለው አንድ አልጋ ላይ ለመተኛት ተስማምተው ለፍሬና ለእመቤት አንደኛውን አልጋ ለቀቁላቸው። ከዛ በኋላ ፍራሾቻቸው የሁሉም የጥናት ቦታዎች ሆኑ።

አንድ ቀን ፍሬ ወደ ዶርም ስትሄድ መከፈቻው የሚቀመጥበት ቦታ ላይ አልነበረም፤ የክፍላቸውን በር ጠምዘዝ አደረገችው በሩ ተከፈተላትና ዘው አለች። ፍሬና እመቤት ተፋጠጡ፤ እመቤት በጣም ደነገጠች፤ ልብሷን አውልቃ ልትቀይር ስትል ነው የገባችባት።

"ወይኔ! በሩን አልቆለፍኩትም?" አለች እመቤት እንደደነገጠች።

"ደግነቱ እኔ ነኝ" አለቻት። እመቤት መልስ ሳትመልስላት ልብሷን በፍጥነት ለበሰች።

"ከእንግዲህማ መጨነቅ አያስፈልግሽም" አለች ፍሬ ጭንቀቷን ልታቀልላት በማሰብ።

"ለምኑ" አለች እመቤት እንዳልገባት በመሆን።

"ስለእግሮችሽ" አለቻት በቀላሉ፤ እንደገና ደነገጠች። ፍሬ ግምቷ ትክክል በመሆኑ ደስ ብሏታል፤ "ከእንግዲህ ድብብቆሹ ይበቃናል" አለቻት መልሳ። በጣም የሚያማምሩት የእመቤት እግሮች በጠባሳ ተሸፍነዋል "ስለእግሮችሽ በጣም አዝናለሁ" አለች ሳታስበው።

"ሕይወታቸውንስ የከፈሉት? መቼም ጠባሳ ከሕይወት አይበልጥም አይደል?" አለች እመቤት። ፍሬሕይወት በመስማማት አንገቷን ነቀነቀች።

"በጣም እድለኛ ነኝ" አለች እመቤት ከጥቂት ዝምታ በኋላ።

"ዕድለኞች ነን" አለች ፍሬ ራሷንም ጨምራ።

ጓደኝነታቸው እየደር ጠነከረ፡፡ ለብዙዎች እስከሚደንቅ ለጓደኝነት ምሳሌ እስከሚሆን ድረስ ተዋደዱ። ፍሬ እመቤትን ከእናቷና ከወንድሟ ጋር አስተዋወቀቻት፤ በጣም ተግባቡ። ቀስ በቀስ ሕይወት መነቃቃት ጀመረና ፍሬና እመቤት የልቦቻቸውን ድብቅ ሚስጥሮች ማውራት ጀመሩ፡፡ ያልተቋጩትን የፍቅር ጅምሮቻቸውን ሁሉ ተጨዋወቱ።

እመቤት ከዩኒቨርሲቲ ውጭ ብዙ ቦታ መሄድ አትወድም፡፡ በዛ ቢል እነፍሬ ቤት ደርሳ ብትመጣ ነው። ፍሬም "ለምን?" ብሎ አጠንክሮ የመጠየቅ ልምድ የላትም።

ከእመቤት ጋር የተማሩት ለአንድ ሴሚስተር ብቻ ነው፡፡ የመጀመሪያውን ሴሚስተር ፈተና በተፈተኑ በሳምንቱ ፍሬሕይወት ወደቤት ስትሄድ እመቤት ዘመድ ጠይቃ እንደምትመጣ ነግራት ሄደች። ማታ ስትመጣ ፊቷ ሁሉ ተቀያይሮ ጥቁርቁር ብላ ተመለሰች።

"ምነው ምን ሆንሽ?" አለች ፍሬ ገና ስትገባ።

"ፍርዬ! ጉድ መጣልሽ"

"የምን ጉድ እሙ?" ልቧ የጠረጠረው ነገር እንዳይሆን ሰጋች።

"ሰምዬ መጣ!" አለቻት። እነማን እንደሆኑ ስለገባት መጠየቅ አላስፈለጋትም።

"ታዲያ ምን ይሻላል?"

"መሄድ! መጥፋት ብቻ!" አለች እመቤት ማዶ ማዶ እያየች።

"እዚህ ሆኖ ማሳለፍ አይቻልም?"

"አይሆንም ፍርዬ! እነዚህ እግሮቼ እንዲህ እስኪሆኑ ድረስ በፈላ ዘይት የተጠባበሱት፣ ወገቤን የተሰበርኩት...ያን ሁሉ ስቃይ የተቀበልኩት ለራሴ ስል ሳይሆን የወንድሜንና የጓደኞቼን ሕይወት ለመታደግ ስል ነበር። እንዳቸውም ሳይመጡ በመቅረታቸው ነበር ከእስር ቤት ልወጣ የቻልኩት። ፍርዬ! ተመልሼ ያንን ስቃይ መቀበል፣ ወደወህኒ መወርወርና ለማንም የማይጠቅም የሕይወት መስዋዕትነት መክፈል አልፈልግም" አለች እመቤት የእስር ቤቱ ስቃይ ትዝታ እያንገፈገፋት።

"ያገኘሽው መረጃ ግን የተረጋገጠ ነው?"

"አዎ ፍርዬ ከታመነ ምንጭ ነው የተነገረኝ። አንደኛው የወንድሜ ጓደኛ በአሁኑ ሰዓት ያለው ቤተመንግሥት ነው። ሌላው ደግሞ በቅርብ ቀን እንደሚመጣ ይጠበቃል። የሚቀረው የኔ ወንድም ብቻ ነው፤ እርሱን ለማግኘት ዋና መንገዳቸው ደግሞ እኔን መያዝ ነው። የኔ ዳፋ ወደአንቺም እንዳይደርስ ግን አስፈላጊውን ጥንቃቄ አድርጌያለሁ፡፡ ትምህርት ቤት ሲከፈት ለተወሰኑ ቀናት ዶርም ላለማደር ሞክሪ" አለቻት።

ፍሬሕይወት ነገሩ የማያወላዳ መሆኑ ገባት "መቼ አሰብሽ ታዲያ?" አለቻት በትካዜ።

"በጣም መፍጠን አለብኝ ፍርዬ! ነገ በሌሊት እሄዳለሁ"

እንባዋ ሳታስበው መፍሰስ ጀመረ፡፡ እመቤትን ማጣት ሞት መስሎ ታያት፡፡ በፍጹም ልታጣት አትፈልግም።

"በሕይወት መለያየት አይሻልም ፍርዬ?" ጠንካራ ጥያቄ ነበር። በእመቤት ድምጽ ውስጥ የድሮው ወኔ ይሰማል፡፡

ቀስ ብለው ሁኔታውን ለፍሬ እናት ነገሯቸው፡፡ እናቷ በጣም ደነገጡ፤ ስቅስቅ ብለውም አለቀሱ። "ተስፋ አድርጌ ነበር፡፡ ልጄ እህት አገኘች ብዬ ተደስቼ ነበር፡፡ የወደፊት ሕይወታችሁ እንኳ ተስፋ የሚጣልበት ይሆናል ብዬ ነበር" አሉ በስቅስቅታቸው ውስጥ።

ፍሬሕይወት እንደምንም ራሷን አበረታትታ የሁለተኛ ሴሚስተርን ትምህርት ጀመረች። ብቸኝነቱን ግን መቋቋም አቃታት፡፡ በእመቤት ተሞልቶ የነበረው መንፈስ ባዶ ሆነባት። ክፍል ብቻዋን፣ ምግብ ቤት ብቻዋን፣ ላይብረሪ ብቻዋን፣... ብቸኝነት ትምህርቷን ሊያስተዋት ሆነ። ግን እናቷን እያሰበቻቸው እርሳቸውን ለማስደሰት ብቻ ትምህርት ቤት ትመላለሳለች።

* * * *

ወይዘሮ ስርጉት የጤናቸው ሁኔታ እየከፋ መሄዱ ውስጣቸውን ባዳመጡ ቁጥር ይሰማቸዋል። ሕይወት ባይጥማቸውም መኖር ግን ይፈልጋሉ፤ ለፍሬሕይወት ሲሉ ሕይወታቸው እንዲቆይ ይመኛሉ። እርሷ ደህና ከሆነች የሮቤልን ነገር በእርሷ ላይ ሊጥሉት ይችላሉ።

"አምላኬ ሆይ ይህች ልጅ አንድ ደረጃ ላይ እስክትደርስ እድሜ ስጠኝ" ብለው ይጸልያሉ ሁልጊዜም።

አንዳንድ ጊዜ ድንገት ሁሉ ነገሯ ተቀያይሮ ሐዘን የሚወራትን፣ ዝምታ የሚውጣትንና እንባዋ የሚቀርባትን ልጃቸውን ሲመለከቷት ሕይወትን የመጋፈጥ አቅሟ ስለሚያሳስባቸው መኖራቸው በጣም እንደሚያስፈልጋት ይረዳሉ።

ሮቤል ገና ልጅ ነው፤ የቤተሰብ ድጋፍ ያስፈልገዋል። ከፍሬሕይወት ጋር ተቀምጠው ሲጫወቱም ሆነ ስለትምህርት ሲነጋገሩ ማየት ለወይዘሮ ስርጉት ተስፋቸው ነው።

"ፍሬ ካለች ሮቤል ምንም አይሆንም" ይላሉ ሲያዳምጧቸው ይቆዩና።

"አንተ የኔ ገብርኤል እባክህን ይህችን ልጅ ጠብቅልኝ" ይላሉ በሆዳቸው የፍሬሕይወትን ድንገተኛ ትካዜና ተስፋ መቁረጥ ሲያስቡት።

ከቀኑ ውስጥ ብዙውን ሰዓት የሚያሳልፉት ተኝተው ነው፤ የልጆቹ ከትምህርት ቤት መምጫ ሰዓት ሲደርስ ግን ከመኝታቸው ይነሳሉ እንዳይጨነቁ ለማድረግ። የበላይሁን እናት የወይዘሮ ስርጉት ጤንነት ያሳስባቸዋል፤ ይጨነቃሉም። ብዙ ጊዜም ሀኪም ቤት እንዲሄዱ መክረዋቸዋል።

"ከእንግዲህ ምን ሊፈይድልኝ ብለው ነው የበላይ እናት፤ ይልቅስ ይጸልዩልኝ እንዲሁ ሆኜ ለእነዚህ ልጆች ጥቂት እንድቆይ እግዚአብሔር እንዲረዳኝ" ይሏቸዋል።

"እግዚአብሔር ራሱ መጥቶ አያድንሽ፤ መቼስ ሀኪሞቹን መፍጠሩ በእነርሱ በኩል እንዲፈውሰን አይደል? እባክሽን እሺ በይኝና እንሂድ" ብለው ሲጨቀጭቋቸው አንድ ቀን አብረው ወደሆስፒታል ሄዱ።

ወይዘሮ ስርጉትን የመረመራቸው ሀኪም "ምንዎት ናቸው?" አላቸው ወይዘሮ ስርጉት ሲወጡ የበላይሁንን እናት አስጠርቶ።

"ኧረ ዝምድናስ የለንም፤ ግን ጉርብትናችን ከዝምድና በላይ ነው" አሉት።

"ተስፋ የሚጣልበት ሁኔታ የላቸውም፤ እቤት ውስጥ በተቻለ አቅም እንክብካቤ ቢያገኙ መልካም ነው። ለህመም ማስታገሻ የሚሆን መድሀኒት አዝዤላቸዋለሁ" አላቸው ገጽታው ላይ ሀዘን እየተነበበ።

"ተስፋ የላትም እያልከኝ ነው ዶክተር?" አሉ ደንግጠው።

"እንደዛ ሳይሆን ህመማቸው በቶሎ የሚድን አይደለም" ለማለት ነው" አለ ሲያጽናናቸው።

ከሆስፒታል ሲወጡ ወይዘሮ ስርጉት በውስጣቸው የነበረችው ትንሽ ተስፋ ሙጥጥ አለችባቸው። የበላይሁን እናትም የሚያጽናኑበት አቅም አልነበራቸውም። በትካዜ እንደተዋጡ ወደቤታቸው ተመለሱ።

የፍሬሕይወት እናት ልጆቻቸውን ባዩ ቁጥር እንባቸውን መቆጣጠር እያቃታቸው ተቸገሩ። እናም ሁል ጊዜ መሸፋፈንና መተኛት

መረጡ። ልጆቹ ደግሞ ተሸፋፍነው መተኛታቸውን አይወዱትም። አሁንም አሁንም ይጠሯቸዋል።

አንድ ቀን ፍሬሕይወት እቤት ስትውል "እሰኪ ባንክ ቤት እንሂድ" አሏት።

"ለምን?" አለቻቸው ደንገጥ ብላ።

"እንግዲህ እንደልቤ መሄድ እያቃተኝ..." የጀመሩትን መጨረስ አልቻሉም፤ እንባቸውን መቆጣጠር አቃታቸውና ተሸፋፈኑ።

"እማ ምንድነው? አመመሽ?..." የምትጠይቃቸው ጠፋት። የተሸፋፈኑበትን ልብስ እንደምንም ገልጣ ተመለከተቻቸው። የእናቷ እንባ የተደፋ ውሀ ይመስል በጉንጮቻቸው ላይ ተንቆረቆረ። ፍሬሕይወት አብራቸው ማልቀስ ጀመረች። የሚከለክል በሌለበት ሁለቱም አለቀሱ፤ ምርር ያለ ለቅሶ ነበር።

"በይ በቃሽ፤ እንዲያው ለምን ተነካሁ ብዬ አንቺንም አስለቀስኩሽ" አሉና ከአልጋው ለመውረድ ሞከሩ። ጥርሳቸውን ነክሰው እንዳላቃታቸው ሊያሳዩዋት ሞከሩ። ደገፈቻቸው።

"እማ ብዙ ስለተኛሽ እኮ ነው የሚደክምሽ፤ ትንሽ ትንሽ መንቀሳቀስ ያስፈልግሻል" አለቻቸው እንባዋን እየጠራረገች።

"የግድ ግን ዛሬ መሄድ አለብሽ?" አለቻቸው ደግሞ ድካማቸው አሳስቧት።

"አዎ ፍሬ መሄድ አለብኝ፤ እየባሰ እንጂ እየተሻለ አይሄድም" አሏት ያሉበትን ሁኔታ ሊያስረዷት ፈልገው።

"እማ ተስፋ አትቁረጭ እንጂ፤ መድሀኒትሽን በደንብ ከወሰድሽ ይሻልሻል" አለቻቸው።

ባንክ ቤት ሄደው ገንዘቡ በሙሉ እንዲወጣ ሲነግሯት ደነገጠች "እማ ለምንሽ ነው?" አለቻቸው።

"ግዴለሽም መልሰን እናስገባዋለን" አሏት። የተወሰነ ገንዘብ ብቻ አስቀርተው ሁሉንም በፍሬሕይወት ሥም አስገቡት። ፍሬሕይወት ተረበሸች። ከባንክ ቤት ሲመለሱ ምንም አላወራችም፤ ውስጧ እንደተጨነቀና የእናቷም አዝማሚያ እንዳሳሰባት ነው እቤት የገቡት።

"እንግዲህ ፍሬ አደራሽን ትንሽም ብትሆን ትጠቀማችኋለችና የሮቢን ነገር የምተወው ላንቺ ነው" አሏት እቤት ገብተው አልጋቸው ላይ አረፍ ሲሉ።

ፍሬሕይወት እንባዋን መቆጣጠር አቃታት፤ ስቅስቅታዋ ቤቱን ሞላው። አልጋው አጠገብ በርከክ ብላ ራሷን ደረታቸው ላይ አስደግፋ አለቀሰች፤ እራሷን በደከመ እጃቸው እየደባበሱ አባበሏት። የራሳቸውን የውስጥ ስሜት ለመቆጣጠር እየታገሉ አባበሏት፤ መጭውን ጊዜ እያሰቡ ከራሳቸው ይልቅ ለእርሷ እየዘኑ ተጨነቁላት።

* * * *

ተማሪዎቹ የሚቀጥለው ክፍለ ጊዜ መምህር እስኪገቡ ድረስ ፀሐይ ለመሞቅ በየቦታው ቆመው ይጨዋወታሉ። ታረቀኝ ከአንዱ ቡድን ጋር ተቀላቅሎ ከጨዋታው በመቋደስ ላይ ሳለ ድንገት ዐይኖቹ ራቅ ብላ ከቆመች ተማሪ ላይ አረፉበት። በአካል ከቡድኑ ጋር ቢሆንም በሀሳቡ ግን ተለይቷቸዋል። ልጅቱ የምዝገባ ጊዜ ከፊቱ ተሰልፋ የነበረች ልጅ ነች።

በጣም ትገርመዋለች፤ አንዳንዴ በጣም ተጫዋች ሌላ ጊዜ ደግሞ እጅግ ኮስታራ ትመስለዋለች። በአንደኛው ሴሚስተር በፍጹም የማትለየት ጓደኛ ነበረቻት፤ ከጓደኛዋ ጋር የተማማሉ እስኪመስሉ ድረስ አንዳቸውን ያለአንዳቸው ማግኘት የማይታሰብ ነበር። አንዳንዴ በተመስጦ ሲያወሩ ለተመለከታቸው በከፍተኛ የሀገር ጉዳይ ላይ የሚነጋገሩ ይመስላሉ። ሌላ ጊዜ ደግሞ ሳቃቸው የሌሎቹን ተማሪዎች ሁሉ ቀልብ እስከሚገዛ ድረስ ረጅምና ነፃ ይሆናል። ግርም ይሉታል ታረቀኝን። ታረቀኝ ስማቸውን ለማወቅ ጊዜ አልወሰደበትም ፍሬሕይወትንና እመቤትን ለይቶ ያውቃቸዋል።

ፍሬሕይወትና እመቤት ለምንም ነገር ደንታ ያላቸው አይመስሉትም፤ ተማሪው የፊት ወንበሮችን ለመያዝ በክፍል በር ላይ ሲታገል እነርሱ

ዳር ቆመው ይመለከታሉ። ተማሪው ሁሉ ገብቶ ከተቀመጠ በኋላ ገብተው መጨረሻው ወንበር ላይ ይቀመጣሉ። አንዳንዴ ክፍልም ላይገቡ ይችላሉ፤ የመጀመሪያዎቹ የክፍል ፈተናዎች በተሰጡበት ጊዜ ተማሪ ሁሉ በጥያቄና መልስ መከራውን ሲያይ እነርሱ ግን የሚታዘቡ ይመስሉ ነበር። ሁኔታቸው ትቢተኛ ስለሚያስመስላቸው አንዳንዴ ታረቀኝን ያናድዱትና "ምን ይለጥጣቸዋል?" ይላል ለራሱ። ቢሆንም ዐይኖቹን ከሚስቡት ተማሪዎች መሀል ሊያወጣቸው አልቻለም።

አንደኛ ሴሚስተር አልቆ፤ በገና የሚሸኙት ተሸኝተው የፈተና ውጤታቸው ትምህርታቸውን ለመቀጠል ያስቻላቸው ሁሉ ተመልሰዋል። ታረቀኝ በሁለተኛው ሴሚስተር እመቤት ያለመመለሷን ከሁሉ ሰው ቀድሞ ነው ያስተዋለው። ፍሬሕይወት ሌላ ጓደኛ ለመያዝ ሙከራም አላደረገችም፤ በብቸኝነቷ ገፋችበት። ክፍል መግባትና መውጣት አንዳንዴ ምግብ ቤት ገብታ ለብቻዋ መመገብ ከዚያ ደግሞ ላይብረሪ መግባት ብቻ። አንዳንዴ በሀሳብ ጭልጥ ብላ መሄዷን በሚገባ ተመልክቷል።

በጣም በተወሰኑ አጋጣሚዎች ከሌሎች ተማሪዎች ጋር ስትነጋገር አስተውሏታል፤ ምንም ዓይነት ዐይንአፋርነት አላየባትም፤ በሚገባ ትጫወታለች። አካሄዷ ራሱ ልበሙሉነቷን ይናገራል፤ ከአንገቷ ቀና ብላና ራሷን ከፍ አድርጋ በእርጋታ ስትራመድ በራስ መተማመኗን የሚመሰክር ይመስላል። ግርም ይለዋል ታረቀኝን "ጓደኛዋ የት ሄደች? የገና ተመራቂ ሆና ይሆን?" ይላል ለራሱ ብቻዋን ባየት ቁጥር።

ብቻዋን ሲያየት እየደር እያሳዘነችው ተቸገረ። አንዳች ነገር እንዲያስብላት ያደርገዋል፤ በተለይ በየክፍለጊዜው መሀል ብቻዋን ስትሆን አብሯት መሆን ያሰኘዋል። ግን ስለእርሷ የሚያውቀው አንዳችም ነገር ስለሌለው ይፈራል። በጣም አልፎ አልፎ ከምትቀላቀላቸው ልጆች መረጃ ማግኘት ፈለገና አብሯቸው መሆን አዘወተረ። በወሬ መሀል አንዳንድ ጥያቄዎችን ጣል በማድረግ የተወሰነ መረጃ አገኘ። "አይገርምህም፤ ስታያት ትቢተኛ ቢጤ ትመስላለች እንጂ እንዴት ምስኪን መሰለችህ። ደግሞ በትምህርት እንዴት ጎበዝ እንደሆነች ብታይ፤ የማዕረግ ተማሪ እንደሆነች

ታውቃለህ?" አለችው አንደኛዋ ልጅ። መረጃው የበለጠ ሊየውቃት የመፈለግ ስሜቱን አበረታበት።

ታረቀኝ ደህና ገቢ ያላቸውና የተደላደለ የሚባል ኑሮ ከሚኖሩ ቤተሰቦች የተወለደ የቦሌ ልጅ ነው። ቦሌ የኑሮ መለኪያ ነው፤ ማንነታቸውን መደበቅ የሚፈልጉ የድሀ ልጆችም ሰፈራቸው ቦሌ መሆኑን መናገራቸው የተለመደ ነው። ታረቀኝ ግን ሰፈሩ ብቻ ሳይሆን አለባበሱና ሰውነቱ የኑሮ ሁኔታውን የሚመሰክሩለት ልጅ ነው። የሚቆጠርለት መልክ ባይኖረውም ጎረድረድ ያለ ወንዳወንድ መልኩ ከመካከለኛ ቁመቱ ጋር ሲታይ የሴቶችን ቀልብ የሚስብ ነው። በተለይም የተጠቀለለ የሚመስለው ጥቁር ዞማ ፀጉሩን የማትመኝ ሴት የለችም። ከሁሉም በላይ ግን በፀባይ የታደለ መሆኑ የሴቶችን ልብ በአንድ ጊዜ ያሸንፍለታል። የሁለተኛ ደረጃ ተማሪ እያለ በዙሪያው የሚያሰልፋቸው ሴቶች በርካቶች ነበሩ።

ቤተሰቦቹ ዕድገት በሕብረት እንዳይዘምት ወዲያወዲህ ብለው አመቻችተውለት እንጂ ዘመቻ መሄድ ነበረበት። ዘመቻ አለመሄዱን በደስታ ነበር የተቀበለው፤ እናም ጓደኞቹን ሸኝቶ እርሱ አዲስ አበባ ቀረ። በመቅረቱም ሥራ አልፈታም፤ አባቱ በአንድ ትልቅ መሥሪያ ቤት ሥራ እንዲያገኝ አደረጉ።

ጓደኞቹ ከዘመቻ ሲመለሱ በናፍቆት ነው የተቀበላቸው፤ በብዙዎቹ ላይ ያስተዋለባቸው ለውጥ ታዲያ ዘመቻ ባለመሄዱ እንዲቆጭ አድርጎታል። መልካም ባህሪው ረድቶት ለውጣቸውን ለመጋራትና መንገዳቸውን ለመቀላቀል ጊዜ አልወሰደበትም። ጓደኞቹ የሚሆኑትን ሆኖና የሚያደርጉትን አድርጎ ከትግሉ መሀል ገብቷል።

ታረቀኝ የህይወት መንገዳቸው በአጭሩ ካልተቀጨባቸው ወጣቶች አንዱ ቢሆንም ያለፉት ጥቂት ዓመታት መንፈሱን ጎደሎ የሚያደርጉበት በርካታ ነገሮችን ትተውበት አልፈዋል። የሚወዳቸው ጓደኞቹ ለሞትና ለስደት ተዳርገውበታል፤ እንደነፍሱ ይቆጥራት የነበረች ፍቅረኛውንም መስዋዕትነት ተቀብሏል። እናም ሰው ሲተክዝና ብቸኝነት ሲያበዛ ይጨንቀዋል። ፍሬሕይወትንም ከህሊናው ሊያወጣት አልቻለም፤ እንዲያውም እንደምንም ብሎ ሊተዋወቃት ወሰነና ጊዜና ሁኔታ ይጠባበቅ ጀመረ።

ልደት አዳራሽ ከጓደኞቹ ጋር ምሳ ሲበላ ፍሬሕይወትን በርቀት አያት። መቼም ሁልጊዜም አበላሏ አያስደስተውም፤ ስትበላ ምግብ የምትመገብ ሳይሆን የሆነ ነገር የምትልቅም ነው የምትመስለው። ፍሬሕይወት በዚያን ቀን ከሰዓት በኋላ ላይብረሪ መግባት ፈልጋ ስለነበረ ነው ወደቤት ሳትሄድ የቀረችው። ላይብረሪ ከመግባቷ በፊት ምሳ ለመብላት ወደአዳራሽ መግባት ነበረባት፡፡ ምሳዋን ተሰልፋ ብትወስድም፤ ልደት አዳራሽ በተማሪ ቢሞላም ለእርሷ ግን ብቸኝነቷን አልቀነሰላትም። ምሳዋን ለመብላት ተቀመጠች፤ ምግቡ ግን አስጠላት። የዩኒቨርሲቲ ምግብ እንኳንስ ለከፋው ለማንም ያስጠላል "የዩኒቨርሲቲ ምግብ ማባያው ጨዋታ ነው" ይባል የለ። ዳቦውን እንደነገሩ መቆነጣጠር እንደጀመረች ምግብ ቤቱ ውስጥ አገልግሎት ከሚሰጡት ልጆች አንዱ መጣና "በዚህ ብይ ተብለሻል" ብሎ ሹካ ሰጣት።

"ማነው ያለኝ" አለችው ቀና ብላ።

ልጁን በእጁ አመለከታት። ካሳየት ልጅ ጋር ንግግር ባይኖራቸውም በዐይን ይተዋወቃሉ። በአንገቷ ምስጋና አቀረበች። ልጁ ከምግብ ቤት ስትወጣ ውጪ ጠበቃት።

"ታረቀኝ እባላለሁ" አላት እበር ላይ ጠብቋት።

"ፍሬሕይወት..." ብላ ስሟን ለማስተዋወቅ ስትሞክር፤

"አውቀዋለሁ" አላት "ብቸኝነትሽ ስላስጨነቀኝ ነው የምተዋወቅሽ" አለ ቀጠል አድርጎ።

"አመሰግናለሁ፤ ግን ብቸኛ መሆኔን በምን አወቅህ?" አለችው።

"ስለራሴ የማውቀውን ያህል ስላንቺ የማውቅ ይመስለኛል" አላት በእርግጠኝነት።

"ያጋነንከው አይመስልህም?" አለችው ትንሽ በስጨት በማለት።

"ከመሰለሽ..." እንጠልጥሎ ተወው። ለማንኛውም ፍሬና ታረቀኝ ከዛን ቀን በኋላ እየተቀራረቡ ሄዱ።

* * * *

የሴሚስተሩ ትምህርት ገና በደንብ ሳይጀመር የወይዘሮ ስርጉት ጤንነት ማጣት እየተባባሰ ሄደ፡፡ በስንት ልመና እንደገና ሆስፒታል ለመሄድ ፈቃደኛ ሆኑ። ሀኪሞቹ ቀስፋ እንደሌላቸው ነገሩዋቸውና ወደቤት መለሷቸው። ፍሬ አንድ ሳምንት ያህል ክፍል ሳትገባ ቀረችና በሁለተኛው ሳምንት የበላይሁን እናት አላስቀምጥ ቢሏት ሄደች።

ትምህርት ቤት ስትሄድ ለምን እንደቀረች የጠየቃት የመጀመሪያው ሰው ታረቀኝ ነው፤ ነገረችው፤ በጣም አዘነ። ክፍል ገብታ ትምህርት መከታተል አልቻለችም ወዲያውኑ ወደቤት ተመለሰች። ወደቤት ስትመለስ ታረቀኝ ለማንኛውም ስልክ እንድትሰጠው ጠየቃት።

ታረቀኝ በየሰስት ቀኑ ይደውላል፡፡ ችግሯን ለአስተማሪዎቿ እንደነገረላት ነገራትና እንዳትጨነቅ መከራት። አመሰገነችው። ብዙም ሳይቆዩ እናቷ ሞቱ፡፡ እርሳቸው ሲሞቱ ሰማይ መሬቱ ተደፋባት። ትንሹን ሮቤልን የሚያጽናና ኃይል አልተገኘም። ባየችው ቁጥር ከማልቀስ ያለፈ ልታደርግለት ተሳናት። በአጋጣሚ እናቷ በሞቱ ሰሞን ፈቃደ አዲስ አበባ አልነበረም፤ ከአስራአምስት ቀናት በኋላ ከሄደበት ሲመለስ ከሚስጥረ ጋር ቤት መጣ።

ታረቀኝ በለቅሶው ሰሞን ተመላልሶ አስተዛዘናት። በተለይም ከሮቤል ጋር ልዩ ግንኙነት ፈጠሩና ለሁሉ ሰው ያሸነፈው ሮቤል በመጠኑ መረጋጋት ቻለ፡ ታረቀኝ ባለውለታቸው ሆነ፡፡ ፀባዩም ቢሆን የሚወደድ ሆኖ አገኘችው፡፡ ለስለስ ያለና ግልጽ ነው። በቀላሉ ተግባቡ፤ ቤተኛነታቸው ጠነከረ።

እናቷ ከታመሙ ጀምሮ ከርቸሌ ሄዳ አታውቅም፡፡ ጓደኞቿ እንድትሄድ ሲጠይቋት ብዙም አላንገራገረችም፤ ፈቃደም ተጨምሮ ተሰባስበው ሄዱ። እርሷ ከርቸሌ ሄዳ ታረቀኝ ቤት መጥቶ ሲያጣት መልዕክት ትተውላት ከሮቤል ጋር ፊልም መግባታቸውን አወቀች። ደስ አላት።

ታረቀኝና ሮቤል ከፊልም ሲመለሱ ቤት አገኙዋት። ከርቸሌ ማንን ልትጠይቅ እንደሄደች ሮቤል ነግሮት ታረቀኝ ስለፍሬ ማንነት ከሞላ ጎደል አውቋል። ቀስ በቀስ ከታረቀኝ ጋር ከአንድ ወንዝ የተቀዱ መሆናቸውን ተዋወቁ። ከእርሷ ጋር ተመሳሳይ የኋላ ታሪክ ላላቸው ሰዎች ደግሞ ልዩ ግምት አላት።

ታረቀኝ ትምህርቷን መከታተል እንድትችል በጣም አገዛት። ለሮቤል ስለምታስፈልገው ሙሉ ለሙሉ ከአዳሪነት ወደተመላላሽነት ተቀየረች፡፡ ዶርም ያሉ ዕቃዎቿን ጠቅልላ ቤቷ ገባች። በእናቷ ህመምና ሃዘን ያመለጣትን ትምህርት ታረቀኝ እያስረዳት ከተማሪዎቹ ጋር እኩል መራመድ በመቻሏ ተደሰተች። አንዳንዴ በትምህርት መሀል ስለሌሎች ጉዳዮች አንስተው መጫወትም ጀመሩ።

ፍሬ ጓደኝነትን የምታይበት ልዩ መነጽር አላት፡፡ ጓደኛ ማለት ለእርሷ የሚስጥር ተካፋይ ማለት ነው። ከሚስጥሮቿ አንዱ ደግሞ የፍቅር ሕይወቷ ነው። ለታረቀኝ አንድም ሳትደብቀው አጫውታዋለች፤ ስለአንተነህ እንባ እየተናነቃት አውርታለታለች፤ አሁን ደግሞ ከፈቃደ ጋር ስለጀመረችው ፍቅር ስሜቷን ሳትደብቅ ትነግረዋለች፡፡ ቀስ በቀስ ለአንተነህ ያላትን ስሜት በማንነቷ ውስጥ አርቃ ደብቃው ፈቃደን የቱን ያህል እንደምትወደው፣ እንደምትናፍቅ...ምንም ሳይቀራት ታጫውተዋለች።

ጓደኝነታቸው በጣም እየጠነከረ በሄደ መጠን ግንኙነታቸው አቅጣጫውን እንዳይስት ስጋት ሲያድርባት የበለጠ ስለፈቃደ ማውራቷን ቀጠለች። እርሷ የበለጠ ግልጽ በሆነች መጠን ግን ለታረቀኝ ጎልቶ የሚታየው የእርሷ ስብዕና እንጂ ለፈቃደ ያላት ፍቅር አልሆነም። እናም ታረቀኝ በልቡ ፍቅር ቋጠረ፡፡ ሊደብቀው፣ ሊያምቀው ቢሞክርም አሸነፈው እቅጩን ነገራት።

"እንዴት ይሆናል ታረቀኝ! እየነገርኩህ!" አለችው።

"ፊልጌ ይመስልሻል?" ነበር መልሱ።

እርሷም ብትሆን ታረቀኝን በጣም ትወደዋለች። እንዲያውም ሁለት ሰዎችን በአንድ ጊዜ ማፍቀር እንደሚቻል የተገነዘበችበት አጋጣሚ

መሰላት። ቢሆንም "ፍቅር ውሳኔ ነው" የሚል ፍልስፍናዋን ታምንበታለች፡፡ እያንዳንዱ ሰው የተለያዩ ባህሪያት አሉት፤ በሁሉም" አንፃር መልካም የሚሆን ሰው ይኖራል ብላ አትገምትም፡፡ በተወሰኑ ጉዳዮች ላይ የሚደነቅ ሰው በሌሎች ደግሞ ደካማ ሊሆን ይችላል። እናም አንድን ሰው በተወሰኑት ባህሪያት ሌላውን ደግሞ በሌሎቹ ማፍቀር ይቻላል ታዲያ የፍቅር ውሳኔነት የሚመጣው እዚህ ላይ ነው።

የፍቅር ውሳኔነትና የግለሰብ ጠንካራነት የሚለካው በዚሁ ነው ብላ ታምናለች። ሆኖም በተመለከተቻችው ውሱን ባህሪያት አንድ ጊዜ ያፈቀረችውን ፈቃደን ...ያን አሮጌ ጃኬቱን አስከአንገቱ ቆልፎና ግንባሩን ኮስትሮ የታሰረበትን ሰንሰለት እያቅጨለጨለ "አይዞሽ" ያላትን ፈቃደን በሌላ ላትለውጠው ወሰነች፡፡ ለእርሷ የፍቅር ትርጉም ይሄው ነው፡፡ ለራስ የገቡትን ቃል ሳያፈርሱ በጽናት መኖር። እናም ለታረቀኝ የፍቅር ማመልከቻ ጀርባዋን ሰጠች።

ያም ሆነ ይህ ጊዜ ቀመሩን አይስትም፤ በዚሁ ሁኔታ ሁለተኛው ሴሚስተር ተጠናቀቀ። ዕድሜ ለታረቀኝ ውጤቷ አመርቂ ባይሆንም ጥሩ የሚባል ሆነ። ውጤታቸውን አይተው ሲመለሱ "እንዴት አድርጌ ላመስግንህ ታረቀኝ?" አለችው ፍሬ።

"ለምኑ?" አላት

"እዚህ ግቢ መቆየት የቻልኩት ባንተ መሆኑን አጥተኸው ነው?" አለችው ዐይን ዐዓይኑን እየተመለከተች።

"ምን ያደርጋል ውለታ መመለስ አታውቂበት" አላት ትኩር ብሎ እየተመለከታት።

"ውለታ መመለስ ባለመቻሌ የሚቀርብኝ እኔ መሆኔንም አውቀዋለሁ" አለችው ደግሞ።

"ምን ለማለት ፈልገሽ ነው?" አለ ታረቀኝ እያሾፈች መስሎት።

"የእውነቴን ነው ፍቅር የመርህ ጥያቄና የውስኔ ጉዳይ ባይሆን ኖሮ ያንተ ለመሆን አላመነታም ነበር" አለችው በቀላሉ። "ያንተ በምትሆነው ልጅ ሳላውቃት እንደምቀናባት ብታውቅ ምን ትላለህ" አለችው።

ታረቀኝ የፍሬሕይወት ነገር አንዳንዴ ግራ ይገባዋል፤ የተሰማትን መደበቅ የለ፤ ሚስጥር የሚባል ቃል በመዝገበ ቃላቷ ውስጥ ያለ እስከማይመስለው ድረስ ግልጽነቷ ይገርመዋል። የምታወራለት ደግሞ ድንገትና በቀላሉ ነው።

"ግን ሰዎች እንዴት ጨካኞች ነን?" አለችው ስለአንተነህ የነገረችው ቀን።

"በምን?" አለ ታረቀኝ።

"አሁን እኔ ከአንተነህ ሌላ ሰው መውደድ ነበረብኝ?" አለችው ራሷን እየወቀሰች።

ፍሬሕይወት ስሜቷን ሳትገልጽ በፍጹም አታልፍም፤ "ታረቀኝ ጉዴ ፈላ" አለችው አንድ ቀን ደግሞ ከክፍል አካባቢ እግንቡ ላይ እንደተቀመጡ።

"ምነው ምን አጋጠመሽ?" አላት።

"እንቅልፍ ሳይወስደኝ እኮ ነው የማድረው" አለችው በማስተዛዘን።

"ለምን?" አላት።

"ለፈቃደ ያለኝ ፍቅር እየባሰብኝ ሳይሆን አይቀርም" አለችው።

"ያላችሁት አብራችሁ ማፍቀርሽ ምን ያስጨንቃል?" በግዴለሽነት መለሰላት።

"እኔ እንጃ፤ ብቻ ለደቂቃ እንኳ ባንለያይ እፈልጋለሁ" አለችው ስሜቷን ለማጋራት እየጣረች። ብሽቅ አለ ታረቀኝ።

"ታዲያ መፍትሄው ቀላል አይደለም እንዴ? መጋባት ይቻላል" እንደተናደደ መለሰላት።

"የሞትክ እንዲህ ዓይነት ምክር ጠይቄሃለሁ?" አለችው።

"በቃ ሌላ ጨዋታ አምጭ" አላት ታረቀኝ፣ ሁልጊዜም በፈቃደ ይቀናበታል፣ እንደፍርዬ ዓይነት ፍቅረኛ በማግኘቱ የታደለ ሰው መሆኑን እያሰበ።

* * * *

1976 ዓ.ም.፣ ግንቦት ወር ዕለቱ ቅዳሜ ከረፋዱ አምስት ሰዓት ነው፡፡ የተለመደ የቀጠሮ ሰዓት፡፡ ፍሬ ለቀጠሮ በመዘጋጀት ላይ ሳለች ግን የተለየ ስሜት ተሰማት፡፡ የመፍራት ይሁን የማዘን ምንነቱን ያልለየችው የሆነ ስሜት ሰላም አልሰጥ እያለ አስጨነቃት፡፡

ለባበሰችና ከቤት ወጣች፡፡ ሰዓቱ አምስት ሰዓት ተኩል ሆኗል፡፡ ለቀጠሮዋ ግማሽ ሰዓት ያህል ይቀራታል፡፡ ታረቀኝን አስታወሰችው፣ ትናንት ዛሬ ከፈቃደ ጋር ስላላት ቀጠሮ ስትነግረው ገጽታው ላይ ያየችው መከፋት ውስጧን ረበሸው። ግን ምን ማድረግ ትችላለች?

ብዙ ሳትቆም ታክሲ አገኘችና ገባች፣ ሰላም አልሰጥ ያላት ስሜቷ አልተዋትም፡፡

"ግን ለምን? ለምን የመንግስት ሥራ አስፈለገው? ለዚያውም ደግሞ ክፍለ ሀገር! ገና ስድስት ወር እንኳ ሳይሞላ? የጀመረውን ሥራውን በደንብ ሳይሞክረው?" አለች ለራሷ ከሁለት ቀናት በፊት ለፈቃደ ስልክ ደውላ የነገራትን አስታውሳ፡፡ ስልክ ስትደውልለት

"ሥራኮ አገኘሁ" አላት ፈቃደ የምሥራች የሚነግራት ይመስል።

"የምን ሥራ?" አለችው ደንገጥ ብላ

"የመንግስት ነዋ"

"መቼ ፈልገኸው?"

"አንዳንዴ ሳያስቡት ነው የሚገኘው"

"ስለተገኘ ብቻ ይገባል እንዴ?"

"ለውጥ ያስፈልጋል"

"ለማንኛውም ስንገናኝ እናወራለን" ብላው ነበር ስልኩን የዘጋችው፡፡

"ያ ይሆን እንዴ ይህንን ስሜት የፈጠረብኝ? ወይንስ የታረቀኝ ነገር ነው ያሳሰበኝ?" አለች ለራሷ ታክሲ ውስጥ ተቀምጣ መንገድ ስትጀምር፡፡ ፒያሳ ልክ ከታክሲ ስትወርድ ፈቃደን አገኘችው፡፡

"እዚህ ነበር እንዴ ቀጠሮአችን" አለች ገርሟት።

"የፃድቃን ቀጠሮ ሆኖ ነው" አላት እየቀለደ፡፡ የት እንደሚሄዱ መነጋገር አያስፈልጋቸውም፣ ሁልጊዜም ቅዳሜ ምሳ የሚበሉት ጣይቱ ሆቴል ነው፡፡ አቅጣጫዋን ወደዚያው ስታደርግ ግን ቆም አደረጋትና "ዛሬ ለውጥ ያስፈልገናል" አላት የቀኙን መንገድ እያያዘ።

"እንዴት ነው የዚህ ሰሞን ለውጥ? ብቻ እኔንም እንዳትለውጠኝ" አለችው በምፀት።

"መጠርጠር መልካም ነው" አላት አንገቷን እያቀፋት።

አዲስ አበባ ሬስቶራንት እንደወትሮው ሁሉ ግጥም ብሎ ሞልቷል፡፡ ትልቁን አዳራሽ አልፈው ወደውስጥ ገቡ፡፡ እዚያም ቢሆን ቦታ የለም፡፡ ወደ ሌላው ክፍል ገቡ፡፡ ቀንቷቸው ሁለት ዱካዎች አገኙና ተቀመጡ፡፡ ቤቱ የንጉሳውያን ቤተሰብ ግብር የሚያበሉበትን አዳራሽ ይመስላል፡፡ ቁርጥ፣ ጎድን ጥብስ፣

ዝልዝል ጥብስ፣ ክትፎ፣ ዶሮ ወጥ… ጠጅ፣ ቢራ… ብቻ ሁሉም እንደየስሜቱ ያዛል፣ ያስቀርባል፣… ይበላል ፣ይጎራረሳል… ያወካል፡፡

ያዘዙት ምግብ ሲመጣ ፊታቸው ቀይ ልብስ ለብሶ ጉብ ያለው ሞሰብ ተከፈተና ትሪው ተቀመጠበት፡፡ ምግባቸውን እየተጎራረሱ መብላት በመጀመር ከታዳሚው ተቀላቀሉ፡፡

"ዛሬ ቢራ ጠጭ" አላት ፈቃደ።

"ከመቼ ወዲህ" አለችው።

"ለለውጥ ያህል" አላት እየሳቀ።

"ለውጥ የወቅቱ መፈክርህ መሆኑ ነው?"

"አዎ ደስ እንዲለኝ አንድ ጠጭ" ተስማማችለት፣ ትኩር ብሎ ተመለከታት።

"ምነው?" አለችው

"ነገ እኮ ነው የምሄደው"

"የት ነው የምትሄደው?"

"ሥራ አገኘሁ አላልኩሽም"

"ስለሱማ መነጋገር አለብን"

"ጊዜ ግን የለንም"

"ምን ማለት ነው?" ድንገት ተቆጣች

"ማለቴማ መነጋገር የምንችለው ዛሬ ብቻ ነው"

"አሁንም አልገባኝም"

"አውቀሽ ነው አይደል?" አለ ፈርጠም ብሎ።

ፈቃደ ትልቅ የሚባል ባይሆንም መጠነኛ የግል ሥራ አለው፡፡ ቤተሰቦቹ ከእስር ቤት ወጥቶ ሁለት ወር ሳይቆይ ነበር የግል ሥራ እንዲጀምር ገንዘብ የሰጡት። እናም ከጓደኛው ከኤፍሬም ጋር የእንጨት ቤት ከፈቱ።

እንጨት ሥራው የሚያኩራራ ባይሆንም ትልቅ ከሚባል ደሞዝ ያላነሰ ትርፍ እንደሚያስገኝ እርግጠኛ ናት፡፡ የሚኖረው ከቤተሰቦቹ ጋር በመሆኑ ወጪ የለበትም፡፡ ከጓደኛው ጋር ጥሩ መግባባትና መተማመን እንዳላቸው ነው የምታውቀው፡፡

"ቆይ! በሥራ ላይ የተፈጠረ ችግር አለ?" አለችው በጣም እየገረማት።

"የለም" አለ ባጭሩ።

"ከኤፍሬም ጋር ተጣላችሁ?" አለች ደግሞ፣ ዝም አላት።

"ንገረኝ እንጂ! ደህና ሥራህን የሚያስተው ምን ተፈጠረ?"

"እኔ ታማኝነትን ከሁሉ በላይ ነው የማየው፡፡"

"ታዲያ ማን እምነት አጎደለብህ?"

"ኤፍሬም ድርሻውን እስከአሁን አላሟላም"

"ለምን እንደሆነ ጠይቀኸዋል?"

"ብዙ ጊዜ ነግሬዋለሁ"

"ግን ደሞዙን ይወስዳል አይደል?"

"አሳምሮ"

"ታዲያ በዚያ መደራደር ይቻል አልነበረም፡፡ ድርሻውን መክፈል ካልቻለ ለተወሰነ ጊዜ ያለደሞዝ በመሥራት ሊያካክሰው ይችል አልነበር፡፡"

"ይከፍላል ብዬ ስላሰብኩ ይህንን አላደረግሁም"

"ወደፊትም ማድረግ ይቻላል"

"ሥራውን ሊተወው ያስባል"

"ታዲያ ሁላታችሁም ሥራውን ትታችሁትስ?"

"በቃ አሁን እሱን እንርሳው" አለ ፈቃደ ብስጭት ብሎ።

ከአዲስ አበባ ሬስቶራንት ወጥተው ወደፒያሳ ተመለሱ፡፡ "ትያትር ብናይስ?" አለችው ድንገት ማዘጋጃ ቤቱን ስታየው ትዝ ብሏት፡፡

"የራሳችንን ጨዋታ እንድንጫወት ነው የምፈልገው" አለና ቁልቁል ወደ ክሪያዚስ ወረዱ፡፡ ቡና በመጠጣት ላይ እያሉ

"ዛሬ መችም እምቢ እንደማትይኝ እርግጠኛ ነኝ" አለ የቡና ስኒውን እጠረጴዛው ላይ እያሽከረከረ፡፡

"ምኑን?" አለችው ድንገተኛ ጥያቄው አስደንግጧት።

"ምን እንደሆነማ ታውቂዋለሽ፤ ይኸው በልምምጥ ስድስት ወራት አለፉ"

"ግን ምን የሚያስቸኩል ነገር አለ? አብረን ስንሆን እንደርስበት የለ?"

"ገና ከሦስት ዓመታት በኋላ? ወይንስ አሁን እንድንጋባ ፈቃደኛ ነሽ?"

"የምንጋባ ከሆነ ትቀራለህ?"

"የመንግስት ሠራተኛ ለማግባት ፈቃደኛ አይደለሽም ማለት ነው?"

"ስለዛ እንኳን አስቤ አላውቅም፡፡ የማገባው ደግሞ አንተን እንጂ ሥራህን አይመስለኝም"

"ወደማልፈልገው ነገር እየገፋሽኝ መሆኑ ግን ይግባሽ" በጣም ኩስትርትር አለ "ዛሬውኑ ውሳኔሽን እፈልጋሁ እኔ ግን አብረን በመዝለቃችን ላይ እምነቱ ካለን ሌላውን ጉዳይ ለምን መቀበል እንደሚያቅተን አይገባኝም፡፡ ያም ሆነ ይህ ዛሬ ቁርጡን ማወቅ እፈልጋለሁ"

"በውሳኔዬ ላይ ጥርጣሬ አለህ ማለት ነው?"

"ሌላ ምን ትርጉም ልሰጠው እችላለሁ? ለመጋባት ከወሰንን በሌላው ላይ የማንስማማበት ምክንያት ሊዋጥልኝ አይችልም"

ከእርሱ ሌላ የማግባት ሀሳብ እንደሌላት እንዲረዳላት ትፈልጋለች፡፡ በጣም እንደምታፈቅረውም ጭምር! "ግን ለምን አያምነኝም" አለች ለራሷ።

"ችግር ካለ በግልፅ እንድትነግሪኝ እፈልጋለሁ" አለ ከጥቂት ዝምታ በኋላ።

"ለምን ግን አታምነኝም?" አለችው በውስጧ የነበረውን ጥያቄ።

"ጥርጣሬ ያለብሽ አንቺ ነሽ"

"እንዴት?" ሳታስበው ተቆጣች።

"ባትጠራጠሪኝማ ይሄን ያህል ደጅ መጥናት አያስፈልገኝም ነበር፡፡ የልቡን ሲያደርስ..."

"በቃ ባላሰብኩት መንገድ አትሂድ፡፡ ይህ ዓይነት ሀሳብ ለሰከንድ እንኳን መጥቶብኝ እንደማያውቅ እንድትገነዘብልኝ እፈልጋለሁ" ቁጣዋ ለራሷም ተሰማት፡፡

በርካታ ጥያቄዎች በአእምሮዋ ውስጥ ተመላለሱ፡፡ ፈቃደን ተመለከተችው፤ እንደዚያ እለት ከፍቶት አይታው አታውቅም፡፡ አሁንም ቡና የጠጣበትን ስኒ ማሽከርከሩን አልተወም፡፡

"በናትህ አሁን ይሄ ጉዳይ እንዲህ ያስተክዛል?" አለችው ዝምታው ሲረዝምባት።

"በቃ ተይው ስሜቴን ልትረጂልኝ ባለመቻልሽ አዝናለሁ" አለና አስተናጋጁን ሂሳብ እንዲወስድ ጠራው።

"ይህ ነገር ለፈቃደ ይህን ያህል ትልቅ ከሆነ..." አለች ለራሷ።

ወደአመሻሹ ላይ ዝናቡ ማጉረምረም ያዘ፡፡ የክረምቱ ወር እየተቃረበ ቢሆንም ከዋለው የግንቦት ወር ቃጠሎ አኳያ ዝናቡ የተጠበቀ አልነበረም፡፡ ፍሬና ፈቃደም ዝናብ ከመጀመሩ በፊት ውሳኔያቸውን ሰጥተው ማደሪያቸውን መያዝ አለባቸው፡፡

"እሺ አዳር የት ነው?" አለችው ደግሞ ድንገት ሳያስበው፡፡

"ሁሉ ነገር ተመሰቃቅሎብኛል፡፡ በፍፁም ያልጠበቅሁት ነገር ነው፡፡ በቃ ደህና እደሪ" ትቷት ሊሄድ ተነሳ።

"እንዲህ ነው የምንሰነባበተው ማለት ነው? ነገ እንደሚገናኝ ሰው?"

"በናትሽ ግራ አታጋቢኝ ፍሬዬ..."

"በቃ እሺ አብረን እንደር..." በምን ዓይነት ፍጥነት እንዳቀፋት መግለጽ ይከብዳታል፡፡ ብቻ መንፈሱ ሙሉ በሙሉ ተቀይሮ ድብርቱ ሁሉ ወዲያውኑ ለቀቀው፡፡

አጋጣሚው ገረማት እለቱ ሮቤል እንደተለመደው አክስታቸው ቤት የሚያድርበት ቀን በመሆኑ ምቹ ነበር። ፈቃደ የጉዞ ሻንጣውን ይዞ ሊመጣ ወደቤቱ ሲሄድ እርሷ ስልክ ደወለችና ለበላይሁን እናት ትምህርት ቤት እንደምታድር ነገረቻቸው።

ሆቴል ስታድር በሕይወቷ ለመጀመሪያ ጊዜ ነው፡፡ ልቧ በጣም ትመታለች ሰው ሁሉ እርሷን ብቻ የሚመለከት መሰላት፡፡ በዚያ ላይ የሚጠብቃትን ነገር ታስበዋለች፡፡ ፈቃደን ስታየው ግጽታው ከደስታ በስተቀር ምንም አይታይበትም፡፡ ልዩነታቸው ገረማት፡፡ የእርሷ ልብ ሰዓቱ እንዲርቅ የእርሱ ደግሞ እንዲቀርብ ይፈልጋሉ።

ክፍሉ በጣም ንጹህ ነው፤ ግን አስጠላት፡፡ ዝም ብላ ቆመች ስሜቷ ዝብርቅርቅ አለባት፡፡ ፈቃደ እጇን ይዞ እስኪያስቀምጣት ድረስ አልተንቀሳቀሰችም፡፡

"አታሳምመኝም አይደል?" አለችው፤ ጥያቄውን ሳታስበው ነው የጠየቀችው።

"እወድሻለሁ እኮ ፍሬዬ" አለ ፈቃደ፤ ድምፁ ለየት ያለ ቃና አለው። "እንዲህ እንድትጨነቂ በፍጹም አልፈልግም"።

ፈቃደ ግርግዳው ላይ ያለውን መጥሪያ ተጫነው፡፡ አስተናጋጁ ወዲያውኑ ከተፍ አለ፡፡ የአስተናጋጁን ፊት ማየት አሳፈራት፡፡ እንዳመጣጡ ትእዛዙን ተቀብሎ በፍጥነት ሄደና ሶስት ቢራዎችና አንድ አምቦ ውሀ ይዞ መጣ፡፡ አስተናጋጁ ሲወጣ ፈቃደ በሩን ቆለፈና ተመለሰ፡፡ ፍርሀቷ ጨመረባት ከምታውቀውና ከምትወደው ሰው ጋር ያለች መሆኗን እስከምትዘነጋ ድረስ መንፈሷ ተረበሸ፡፡

"ምነው ፍርዬ" አለ ፈቃደ ሁኔታዋን ተመልክቶ፡፡ ቢራውን ከፍቶ ሰጣት ሳታንገራግር ተቀበለችው፡፡ "አስገድጄ እንዳመጣሁሽ ያህል ተሰማኝ እኮ ፍርዬ ተጫወቺ እንጂ" ፈቃደንም ግራ ገባው፡፡ እንዴት እንደጀመሩት ሳታውቀው ሌላ ጨዋታ ውስጥ ገብተው ለረጅም ሰዓት አወሩ፡፡ ፍርሀቷ ሁሉ ለቀቃት፡፡

ያለ ምንም ማስጠንቀቂያ ሀይለኛ ዝናብ መጣል ጀመረ፡፡ "በዝናብ አልጋ ውስጥ መሆን አትወጂም?" አላት ፈቃደ ተነስቶ ልብሱን እያወላለቀ፡፡ እንደገና ፈራች ልብሶቿን ማውለቅ አልቻለችም፡፡ ፈቃደ እንደትንሽ ልጅ ልብሷን አወላልቆ አልጋ ውስጥ አስገባት፡፡

ዝናቡ ዶፉን ያወርደዋል የፈቃደ ሰውነት ግሏል፡፡ የፍሬ ልብ ደግሞ በፍርሀት ትናወጣለች፡፡ ተቃቅፈው ተኙ፤ ፈቃደ እንደህፃን ልጅ እያሻሸ የሚያባብላት መሰላት፡፡ ቶሎ አድርጎት እንዲወጣላትም ተመኘች፡፡ ድርጊቱ ባላሰበችው ጊዜ ከመፈፀሙ ባሻገር ከፈቃደ ጋር ይህንን በማድረጓ ምንም የሚሰማት ነገር የለም፡፡ አብሮነታቸው እስከወዲያኛው ሊዘልቅና በትዳር ሊተሳሰሩ ቃል የተገባቡት ገና በመጀመሪያው ዕለት ነበር፡፡ እናም ልቧን አደፋፍራ ራሷን ዘና አደረገችው፡፡
ዝናቡ መጣሉን አላቋረጠም የፈቃደም ሰውነት መፋጀቱን ጨምሯል፤ ፍቅሩን የሚገልጽበት ቃላት ያጠሩት ይመስላል፡፡ እርሷ ደግሞ በተዘበራረቀ ስሜት ውስጥ ነች፡፡ ቀስበቀስ ስሜቱን እንድትጋራው አደረጋት፡፡ ፍርሀቷን አጠፋው በስሜቱ ግለት እርሷንም አሞቃት፡፡ በጆሮዎቿ የአንደበቱን የፍቅር ቃላት እያዳመጠች ሰውነቷ የወንድነቱን ጥንካሬ እንዲቋቋም ለማስቻል ራሷን አዘጋጀች፡፡ ህመሙን ሳይሆን ፍቅሩን ለማሰብ ጥረት አደረገች ስሜቱን ልታበላሽበት እንደማይገባት ራሷን አሳመነችው፡፡

"ፍርዬ የለም!" አላት ፈቃደ በደከመ አንደበቱ።

"ምኑ? "አለችው ግራ ተጋብታ።

"ለማንኛውም በጣም ተደስቻለሁ" አለና በቀስታ ሳማት፤ አቀፋት፡፡ ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት የነበረው ጥንካሬ በጭራሽ የለም፡፡ በጣም ገረማት፡፡

"ይህን ያህል ያደክማል እንዴ?" የጠየቀችው ራሷን ነበር።

ዝናቡ ጋብ ብሏል እንጂ አላባራም፡፡ "ፍርዬ የለም!" የሚለው የፈቃደ ድምፅ ተደጋግሞ ተሰማት፤ የበለጠ ግራ ገባት፡፡ የፈቃደን ፊት በቀስታ ዳበስ አደረገችው፡፡ አልቦታል፡፡ እግሯን ቀስቀስ አደረገችው የህመም ስሜት ተሰማት፡፡ ድንገት ትዝ አላትና መብራቱን አበራች፡፡

"ምነው ፍርዬ?" አለ ፈቃደ በደካማ ድምፅ።

"መታጠብ እፈልጋለሁ" አለች፡፡ ለማየት የፈለገችውን ማየት አልቻለችም፡፡ "የእውነትም የለም!" አለች ለራሷ፡፡ ደነገጠች፤ የበለጠም ግራ ገባት፡፡ እግሯን እንደገና አንቀሳቀሰችው በጣም አመማት፡፡

"ለጥቂት ደቂቃዎች ብቻ ታገሽኝ አብረን እንታጠባለን" አላት ፈቃደ።

ከአልጋ ወርዳ ለመራመድ ስትሞክር አቃታት፡፡ እግሮቿ እንደወትሯቸው አይደሉም እየጎተተቻቸው ወደመታጠቢያ ቤት ስትሄድ ፈቃደ ደርሶ ደገፍ አደረጋት፡፡ ሰውነታቸውን እየታጠቡ በጭንቅላቷ ውስጥ የሚመላለሰው ሃሳብ አስጨነቃት፡፡ ሲወራ የሰማችውን ያህል ባይሆንም ህመሙ አለ። "ግን ደሙን ምን ወሰደው?" ድንቅ አላት። መንፈሷ ተረበሸ፤ ፈቃደንም መጠየቅ ፈራች፡፡

"ስላደረግሽው ተፀፀትሽ እንዴ?" አላት ፈቃደ ለመጀመሪያ ጊዜ።

"አንተ ግን ደስ ብሎሀል?" አለችው ጥያቄውን በጥያቄ በመመለስ።

"አዎ ፍርዬ ደስ ብሎኛል" አለ የድምፁ ቅላፄ ግን ደስተኝነቱን አልገለጸላትም። ፍቃደን ደስ ሲለው ታውቃለች።

"ከልብህ ነው?" አለች ፊቷን ወደእርሱ አዙራ።

"ለምን ዋሸሽኝ?"

"በፍፁም አልዋሸሁህም" አለችው በሚርገበገብ ድምፅ፤ የጠበቀችው ጥያቄ ነበር፡፡ የበለጠ ግራ ተጋባች ስሜቷም የበለጠ ተመሰቃቀለባት፡፡ ፈቃደ የሆነውን ነገር በደንብ እንዲያስረዳት ተመኘች ለመጠየቅ ግን ድፍረት አጣች፡፡

"አምንሻለሁ ፍርዬ ከልቤም ተደስቻለሁ" አለ ደግሞ ፈቃደ።

ታጥበው ጨርሰው ሰውነታቸውን እያደረቁ ሳሉ ፋቃደ ትኩር አድርጎ ተመለከታት፤ ዐይኖቿን አሸሸችው። አቀፋት…በጣም ጥብቅ አድርጎ አቀፋት ሳማት…የበለጠ ግራ አጋባት፡፡ ከሰማቻቸው ታሪኮች አንጻር የፈቃደ ድርጊት በጣም ተለየባት፤ እና ለማቀፉም ሆነ ለመሳሙ አፀፋውን አልመለሰችለትም በራሷ ሃሳብ ውስጥ ጠፋች፡፡

"ደስታዬን እንድታበላሽብኝ አልፈቅድም" አለ ፈቃደ ፊቷን ወደእርሱ እያዞረ።

"ልታስረዳኝ ግን ትችላለህ? በምን ምክንያት ሊሆን እንደሚችል ልትነግረኝ ትችላለህ?" አከታትላ ጠየቀች።

"የባለሙያ መልስ የለኝም፤ ግን እንዲህ ዓይነት ሁኔታ በተለያዩ ምክንያቶች ሊከሰት ይችላል" የመለሰላት ተረጋግቶ ነው።

"እኔ ግን አዝኛለሁ"

"ፍርዬ እርግጠኛ እንድትሆኝ እፈልጋለሁ በጣም ደስ ብሎኛል ደግሞም በጣም አምንሻለሁ" ሊያረጋጋት ሞከረ።

ተመልሰው ተኙ፤ የፈቃደ ሰውነት በጣም ያቃጥላል፡፡ "ከውሀ ውስጥ የወጣህ አትመስልም" አለችው፡፡ እንደገና አቀፋት፤ ሳማት…

"ምንኛ የታደልኩ ነኝ? ንፁህ እኮ ነሽ ፍርዬ" አላት በጆሮዋ፤ ትንፋሹ ጆሮዋን ሞቃት፡፡ ምን እንደሚያደርጋት ግራ የገባው ይመስል ቀና ብሎ ተመለከታት፡፡ ስላመናት ደስ አላት፡፡

ጠዋት ዝናቡ ሙሉ ለሙሉ አላቆመም፡፡ የዝናቡ ካፊያ ጣሪያና ኮርኒሱን ዘልቆ ባይሰማም በመስኮቱ መስታወት ውስጥ ይታያል፡፡ አንድ ሰዓት ከሰላሳ ደቂቃ ይላል ሰዓቱ። የክፍላቸው መዝጊያ በቀስታ ተንኳኳ።

"አቤት! አምስት ደቂቃ ብቻ" አለ ፈቃደ እየተነሳ፡፡

"ማነው?" አለችው ፈቃደን በቀስታ።

"ሾፌሩ ነው፤ እዚህ መሆኔን ማታ ነግሬዋለሁ" አለ ወደመታጠቢያ ቤት እየገባ።

ልብሶቿን በፍጥነት ለባበሰች፡፡ ከአልጋው አጠገብ ያለው ከመዲኖ ላይ ያለው የአምቦ ውሀ ጠርሙሱ አልተከፈተም፤ ስታየው ውሀ ጥም ተሰማት ከፈተችና ግጥም አድርጋ ጠጣችለት፡፡ የአምቦ ውሀው ጋዝ ዐይኖቿ እምባ እንዲያቀሩ አደረጋቸው፡፡ ፈቃደ እየተጣደፈ ተዘገጃጅና ለመሄድ ተነሳ፡፡

"አልሸኝህም እንዴ?" አለችው እምባዋ በዐይኖቿ እየሞላ።

"መኪናው እዚሁ ነው" አለ በአንደኛው እጁ ጎተት አድርጎ እየሳማት። "ደህና ሁኝልኝ ፍርዬ! እወድሻለሁ" አላትና ወጣ።

"መቼ ነው የምንገናኘው?" አለችው።

"እፅፍልሻለሁ"

"እሺ, ደህና ሁን" አለች በተከፋ አነጋገር፡፡ መውጣቱን ትቶ ተመለሰና ሻንጣውን አስቀምጦ እንደገና አቀፋት፤ ሳማት እንደሚወዳት ነገራት፡፡ "በቃ ሂድ!" አለችው የመኪናውን መቆም አስባ፡፡

"ያላንቺ መኖር እንደማልችል አውቀዋለሁ" አለ የበሩን እጀታ እንደያዘ።

"ደህና ግባ" አለችው ከእንባዋ እየታገለች።

* * * *

ሚስጥረ ልብስ መቀየሪያው ክፍል ገብታ የሥራ ልብሷን ያወለቀችው በደመነፍስ ነው። ከሰዓት በኋላ ከዳኙ ጋር ወዳላቸው የተለመደ ቀጠሮ ለመሄድ ነው የምትሰናዳው። ሁልጊዜም እሁድ ከሰዓት በኋላ የምትለብሳቸው ልብሶች ልዩ ናቸው። የሥራ ባልደረቦቿ እነዚህን ልብሶቿን በሚገባ ያውቋቸዋል፤ ከሰዓት በኋላ የት እንደምትሄድም ያውቃሉ። ዳኙንም ያውቁታል።

"ታድለው!" ይላሉ ሁልጊዜም ተሰናብታቸው ስትወጣ።

ዛሬ ግን የወትሮው ደስተኝተኝነትና መረጋጋት አይታይባትም። የተረበሸች ትመስላለች። የሥራ ጓደኞቿ ሁኔታዋን አይተው በመጠየቅና ባለመጠየቅ መሀል እያሉ "ደህና ዋሉ" አለችና ለጥያቄም ጊዜ ሳትሰጥ ወጣች። ስሜቷን መቆጣጠር ባለመቻሏ በራሷ ተናደደች። መንገዷን ሁሉ ስለፍሬና ስለፈቃደ እያሰበች ነበር።

እንደተለመደው ዳኙ ቀድሚት ደርሷል፤ አጠገቡ እስከምትድርስ በትኩረት ተመለከታት። "ምን ሆነሻል?" አላት እየሳማት። ጊዜያቸውን እንዳታበላሸው በመስጋት ላትነግረው ፈለገችና "ምንም" አለችው ወንበሯን አስተካክላ እየተቀመጠች።

"አውቅሻለሁ! 'ምንም' መልስ አይሆንም" አላት ትከሻዋን እየደባበሰ።

"ጊዜያችንን ማበላሸት አልፈልግም፤ ወደቤት ስንሄድ ብነግርህስ?" አለችው።

"ምንም ቀጠሮ አያስፈልግም፤ ተነጋግረንበት ስናበቃ እንዳልተፈጠረ ልንቆጥረው እንችላለን፤ ካልሆነ ግን ቆይታችን ሁሉ አይጥምም" አላት እንደተረጋጋ።

"ዳኙ!" አለችው ድንገት።

"አቤት!" አላት ደንገጥ ብሎ፤ ሁኔታዋ አላማረውም።

"አንድን ሰው ባልጠበቅከው ቦታ ብታገኘው ምን ታደርጋለህ?" አለችው፤ በትኩረት እየተመለከተችው።

"እንደሁኔታው ነው" አላት በደፈናው።

"እሺ! አንድ ሰው ሁለት የማይገናኝ ባህሪ ሊኖረው ይችላል?" አለችው ደግሞ።

"ምናልባት! ጥያቄሽ ግን አልገባኝም፤ ለምን ለመጠየቅ የፈለግሽውን በቀጥታ አትጠይቂኝም?" አላት ግራ ገብቶት።

"ስለጨነቀኝ ነው ዳኙ! የፈቃደ ነገር በጣም ገርሞኝ..." ዳኙ አቋረጣት።

"ፈቃደ ምን አለሽ?" አለ በቁጣ።

"እኔንማ ምን ይለኛል፤ ከሌላ ሴት ጋር ስለማየው ከራሴ ጋር እየታገልኩ ነው" አለችና ገላገለችው።

"ከሌላ ሴት ጋር መሆን ማለት ታዲያ..." አቋረጠችው።

"ዝም ብዬ ተጠራጥሬ እንዳይመስልህ፤ አብሮ ማየት ብቻ ሳይሆን የግንኙነቱን ዓይነት በሚገባ ተመልክቼ ነው። በተለይ የዛሬ

ሳምንት ያየሁት ዐይን ያወጣ ነበረ፤ በጠዋት ወደሥራ ስገባ አብረው ሳገኛቸው ትንሽ እንኳን አላፈረም። ጭራሽ ትናንት ደግሞ ይዟት መጣ። ስሜቴን መቋቋም አቅቶኝ ወዲያውኑ ለፍሬ ልነግራት ፈልጌም ነበር። በእውነት ነው የምልህ ወንድ እንድጠላ ነው ያደረገኝ" አለችው ስሜት ውስጥ ገብታ።

"ማጠቃለያ መስጠት እንኳን አይቻልም። ሁላችንንም ጨፍልቀሽ እንደአንድ ሰው ልትመለከቺን ከሆነ ታላቅ ስህተት እየሰራሽ ነው" አላት ተኮሳትሮ።

"እሺ! በልቤ ውስጥ ትልቅ ቦታ የምሰጠውን ፈቃደን በእንዲህ ዓይነት ጉዳይ ላይ ውርድ ብሎ ሳገኘው ምን ልበል" አለች ሚስጥረ ግራ እንደገባት።

"ፈቃደን የምታውቂው ግን በምንድነው?" አላት ዳኙ።

"የማውቀው በትግል ጥንካሬው ቢሆንም ቢያንስ ፈቃደ ፍሬን እንዴት እንደሚወዳትና እርሷን ለማግኘት የሆነውን አውቃለሁ" ቆጣ አለች ሚስጥረ።

"ያልተረዳሽው ነገር ቢኖር ፍቅር ቀመር ያለመሆኑን ነው። ፍቅር ለሁላችንም አንድ ዓይነት ትርጉም እንዲኖረው ቀመር መሆን አለበት፤ ምክንያቱም በሂሳብ አንድ ሲደመር አንድ ሁለት ከመሆን ያለፈ ውጤት የለውም። ለፍቅር ግን ይህ አይሠራም፤ ፍቅር ሁሉንም የሚያስማማ አጠቃላይ መገለጫ ቢኖረውም እያንዳንዱ ሰው ደግሞ ለፍቅር የሚሰጠው የራሱ ትንታኔ ሊኖረው ይችላል። በእርግጥ ለፍቅር ተመሳሳይ ትርጉም ያላቸው ሰዎች ሲገናኙ ተመሳሳይ መንገድ ሊከተሉ ይችላሉ..." አቋረጠችው።

"ፍልስፍና አታድርገው እንጂ! እንደምትለው ቢሆን እንኳ የፍቅር ግንኙነት ከመጀመር በፊት አቋምን መግለጽ የሚያስፈልግ ይመስለኛል። እርግጠኛ ነኝ ፈቃደና ፍሬ ተመሳሳይ ፍልስፍና ሊኖራቸው አይችልም። ፍሬ እንኳንስ አብራ ሆና ለተለየቻቸውም ሰዎች ታማኝ ለመሆን የምትፈልግ ሰው ነች።" አለችው።

"እንግዲህ ልናደርግ የምንችለው ነገር ካለ እንነጋገርና ወደራሳችን ፍቅር እንመለስ፤ ስለሰው ፍቅር ስንጨነቅ የራሳችንን እንዳንተወው እሰጋለሁ" አላት።

"ያየሁትን ልንገራት?" አለችው ድንገት።

"ቀደም ቢል ምንም አልነበረም፤ አሁን ግን ፍሬ ፈቃደን ያፈቀረችው ይመስለኛል እንዳትጎዳ እፈራለሁ" አላት።

"እያወቅሁ ዝም ልበላት ማለት ነው?" አለች ጥፋተኝነት ተሰምቷት።

"ይመስለኛል!" አላት ዳኙ።

"ያንተ የፍቅር ፍልስፍና ግን ምንድነው?" አለችው ሳያስበው።

"አትጠራጠሪኝ! የፍቅር ኮክቴል ጥሞኝ አያውቅም" አላት።

"የፍቅር ኮክቴል ደግሞ ምንድነው?" አለችው፤ ያልገባትን ሳትጠይቅ የማታልፈው ሚስጥረ።

"የኮክቴል ግብዣ እየተዟዟሩ ከዚያም ከዚያም መቀማመስ አይደል? በፍቅር ጉዳይ መልክስከስ አልወድም ማለቴ ነው" አላት።

"አምንሃለሁ!" አለችው።

"ወደራሳችን ጉዳይ እንግባ?" አላትና ተስማማች።

ዳኙ ስለወደፊት ሕይወታቸው ያሰበውን ነገራትና በሰፊው ተወያዩ፤ ብዙም ሳይቆዩ አብረው መኖር እንዲጀምሩ፣ የራሳቸውን ትንሽ ሥራ በጋራ እንዲሰሩ፤ ሁለቱም ትምህርታቸውን እንዲቀጥሉ ተስማሙ።

ሚስጥረ ከዳኙ ጋር ያሳለፈችው ጊዜ ያስደሰታት ቢሆንም ቤቷ ስትገባ ሀሳቧ ወደፍሬ ሄደባትና ደስታዋን ከፈለባት። ፍሬን ስታስባት አመሸች።

* * * *

ፍሬሕይወት "ፍርዬ የለም!" የሚለው የፈቃደ ድምፅ ከአእምሮዋ ሊጠፋላት አልቻለም፡፡ "ለምን?" የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ ባደረገችው ፍተሻ ሀሳቧ የጓሊት እየገሰገሰባት ትናንት ስትበጠበጥ ውላለች፡፡

ሙሉ ቀን መተኛትም ሆነ መቀመጥ ቢያስጠላት፤ ማንበብም አልሆን ቢላት ቤት ማጽዳት ጀመረች፤ ሥራው ጊዜውን ገፋላት፤ ስትጨርስ ሰባት ሰዓት አልፏል። ምሳ የመብላት ፍላጎት አልነበራትም፤ መብላት ቢኖርባትም ምግብ መስራት ነበረባት። ሁሉም የሚሆንላት አልነበረም፤ ገባችና ጋደም አለች፤ ሀሳቧ ግን ወደማትፈልገው ጉዳይ መሄዱን አልተዋትም። ልብሷን ቀያየረችና ከቤት ወጣች።

በውስጧ የሚጉላላውን ነገር ተናግራ ትንሽ መተንፈስ እንዳለባት እያሰበች ሚስጥረን ለማግኘት ተጣደፈች። ፖስት ራንዴቮ ስትደርስ ስምንት ሰዓት ተኩል ሆኖአል፤ ቤቱ ጭር የሚልበት ሰዓትነው፤ ከሚስጥረ ጋር ለማውራት ምቹ መሆኑን እያሰበች ተቀመጠች። አስተናጋጆቹ ስለሚያውቋት ወዲያውኑ መጥተው ሰላም አሏት።

ሚስጥረ ከሰዓት ረፍት መሆኗን ስትሰማ በሸቀች። ጭንቅላቷ በሌሎች ነገሮች ተይዞ ዘንግታ ነው እንጂ እሁድ ከሰዓት በኋላ ከዳኙ ጋር እንደምትሆን ታውቃለች። ሳትፈልግ ማኪያቶ ጠጥታ ብዙም ሳትቆይ ነበር ወደቤት የተመለሰችው። ከሮቤል ጋር መንገድ ሲገናኙ ትንሽ ቀለል አላት።

ዛሬ ትምህርት ቤት መሄድ ነበረባት፤ ግን ጭንቅላቷ እንደተበጠበጠ ነው። በመጀመሪያ ሚስጥረን ማግኘትና ሀሳቧን ማካፈል አለባት። ገና ሥራ ለመጀመር ሲዘጋጁ ነው ፖስት ራንዴቮ የደረሰችው፤ ሚስጥረ ከሩቅ ስታያት ደነገጠች።

"ምነው ፍሬ በደህና ነው?" አለቻትና የሚቀመጡበት ቦታ አመቻቸች ሚስጥረ።

"በደህና ነው፤ መናፈቅ አይቻልም?" አለች ፍሬ ለመሳቅ እየሞከረች።

"መናፈቅን አግኝቼው ነው?" አለች ሚስጥረም እየቀለለደች።

"ፈቃደ እኮ ሄደ" አለች ፍሬ ድንገት።

"ነገረኝኮ' ከትናንት ወዲያ መጥቶ ነበረ" መለሰች ሚስጥረ ሲፈታተናት የነበረው ነገር በአእምሮዋ እየተመላለሰ።

"ቅዳሜ ዕለት አብረን ነበረ ያደርነው" አለች ፍሬ በቀስታ።

"አታደርጊውም!" አለች ሚስጥረ፤ ሳታስበው ደንግጣ ፍሬንም አስደነገጠቻት።

"ምነው ሚስጥረ?..." አለች ፍሬ ልትናገር የፈለገችውን ነገር ሁሉ ትታው። "ፍሬ የለም" የሚለው የፈቃደ አነጋገር በአእምሮዋ ውስጥ እንደተንጠለጠለ ነው።

"አይገርምም! እስኪ ምን ይህን ያህል አስደነገጠኝ? በእርግጥ አስቤው አላውቅም፤ አብሮ ማደርን ከጋብቻ ጋር ብቻ ስለማያይዘው ሊሆን ይችላል። ይቅርታ ፍሬ አንቺንም አስደነገጥኩሽ" አለች ሚስጥረ ራሷን ለማረጋጋት እየሞከረች።

"ለነገሩ እኔም አስቤው ያደረግሁት አልነበረም፤ ፈቃደን ታውቂዋለሽ አንድ ጊዜ ያለው ነገር ካልተፈጸመ እረፍት አይሰጥም..." ንግግሯን አቋረጠችው።

"ታዲያ እንዴት ነበር?" የሚስጥረ ጥያቄ ነበር።

"እኔ እንጃ! ብቻ አልተደሰትኩም ማለት ይሻላል... ያልተዘጋጀሁበትም ስለሆነ ሊሆን ይችላል... እንጃ!" ፍሬ እነዛን ቃላት አውጥታ ለሚስጥረ መንገር አልሆነላትም።
"ሚስጥረ ግን... በቃ ተይው እባክሽ..." አለች ፍሬሕይወት።

ሚስጥረም ነገሩ ሁሉ በፈቃደ ላይ ቢያዘችው ነገር የተነሳ ተመሰቃቅሎባታል። ፍሬ የፈለገችውን ነገር አውጥታ እንድትናገር የሚያበረታታ ሁኔታ አልፈጠረችላም። በመሀላቸው ዝምታ ሰፈነ።

"በቃ ልሂድ" አለችና ተነሳች ፍሬ። ሚስጥረም እንድትቆይ ለማድረግ የሚያስችል አቅም የላትም። ሚስጥረ ስህተት እንደፈጸመች ተሰማት፤ ፍሬ የሆነ ነገር ልትነግራት እንደመጣች ብታስብም የራሷን ስሜት አሸንፋ ለፍሬ ተገቢውን የጓደኝነት ድጋፍ ልታደርግ ባለመቻሏ በራሷ ላይ ተናደደች።

ፍሬሕይወት ከፖስት ራንዴቩ ስትወጣ ወደትምህርት ቤት የመሄድ ሀሳቧን ሰርዛ ወደቤቷ ተመለሰች። ቤት ስትገባ ከቦርሳዋ ውስጥ እስኪሪፕቶና ደብተር አወጣችና ወንበር ስባ ከጠረጴዛው ፊት ተቀመጠች፡፡ ስትቀመጥ የፈቃደ "ፍርዬ የለም!" የሚሉ ቃላት በአእምሮዋ ውስጥ እንዳሉ ናቸው። አሁንም በዚህ ምክንያት ነው ማለትና መልስ መስጠት አልቻለችም። "ሳይንሳዊ ትንታኔ መስጠት ባልችልም ሊያጋጥም ግን ይችላል" የሚለውን የፈቃደን አባባል መቀበል ነበረባትና ተቀበለችው።

የሚያጋጥሟትን አንዳንድ ለየት ያሉ ስሜቶች የመጻፍ ልምድ የነበራት ቢሆንም ከተወችው ረጅም ጊዜ ሆኗታል። ዛሬ ግን አዲሱን ያጋጠማትን ነገር ትውሰታ ለማስቀረት መጻፍ ጀመረች። ጽፋ ስትጨርስ "ለምን የዛሬውን ብቻ?" የሚል ጥያቄ በአእምሮዋ ውስጥ ቦታ ያዘና ልታወጣው አቃታት።

ማስታወሻና እስኪሪፕቶውን አስቀምጣ ለጥቂት ደቂቃዎች አሰበች፡፡ ሊፃፍ የሚገባው መሆኑን አመነች፤ እናም የሕይወት አጋጣሚዎን ሁሉ ከመነሻ እስከመድረሻ ልትጽፈው ለራሷ ቃል ገባች፡፡ መድረሻው ግን የቱ ይሆን? መድረሻው ገና ነው፤

ቢሆንም ስትደርስበት ትጽፈዋለች! ያለፈውን ብቻ ሳይሆን የወደፊቱንም ጭምር ለመጻፍ ወሰነች!

ውስጧ አንዳች ኃይል ሲፈጠር ተሰማት፡፡ በየአጋጣሚው እየጻፈች ያስቀመጠቻቸው ብጥስጣሽ ወረቀቶች ትዝ አሏት፡፡ ወረቀቶቹን ለመፈለግ አልጋ ስር ከተከተተ የቆየውን ካርቶን አወጣችና ማገላበጥ ጀመረች። ወረቀቶቹን እያገላበጠች ሀሳቧ ወደ ፈቃደ ሄደባት። ፈቃደን እንደምታፈቅረው ይሰማታል ከፈቃደ ጋር ስትሆን የሕይወት ትዝታዋ በውስጧ ይኖራል፤ በእያንዳንዱ ዕለት፣ ሰዓትና ደቂቃ ፈቃደን ባሰበች ቁጥር ያለፈ ሕይወቷን ትዝታ ታስታውሳለች ... ፈቃደ ለእርሷ የሕይወቷ አሻራ ነው ። ከዚያ የሕይወቷ ትዝታ መለየት በፍጹም አትፈልግም።

* * * *

ፈቃደ ገጠርን ከዕድገት በሕብረት የዕውቀትና የሥራ ዘመቻ ውጭ አያውቀውም። ያኔ ደግሞ ብቻውን ሳይሆን ከብዙዎች ጋር ነበር፤ መንግስት ባዘጋጀው መጠለያ ውስጥ ነበር የኖረው። አሁን ግን ለብቻው ነው የሄደው፤ ለዚያውም በሥራ። ገጠር ከመሆኑ በስተቀር ጠለቅ ያለ መረጃም አልነበረውም። ምንም ነገርም ይዞ አልሄደም።

አካባቢውን ሲያየው ትንሽ መደንገጡ አልቀረም፤ ከጠበቀው የባሰ ሆኖ አገኘው። የገባ ዕለት አልቤርጎ ማደር ነበረበት፤ ቢያስጠላውም የትም መሄድ አይችልም የጎረጎደው የሽቦ አልጋ ሲቀመጥበት መሬት የነካ መሰለው። ጋቢውን ብቻ ተከናንቦ አልጋው ጫፍ ላይ ተንጠልጥሎ አደረ።

ጠዋት ሾፌሩ መሥሪያ ቤት ወሰደና ከሥራ አስኪያጁ ጋር አስተዋውቆት ወደአዲስ አበባ ተመለሰ። ብዙ ነገሮችን ከአዲስ አበባ ሳይወጣ መጠየቅ እንደነበረበት ቢሰማውም ከሥራ አስኪያጁ ጋር መነጋገር ነበረበት።

ሥራ አስኪያጁ አጠቃላይ ገለጻ አደረገለት፤ ለሥራ የሚሆን ሞተር ብስክሌት እንደሚሰጠው፣ ቤትን በተመለከተ መሥሪያ ቤቱ የሠራተኞች መኖሪያ እንዳለውና የሚያስፈልጉትን ቁሳቁስ ግን ማሟላት እንደሚኖርበት ነገረው። የመጀመሪያው አስፈላጊ ነገር

መኝታ መሆኑንና ለመግዛት ለንዲተባበሩት ጠየቀ። ሾፌር እንደሚታዘዝለትና ሄዶ ሊገዛ እንደሚችል ሲነገረው በመጠኑ ተረጋጋ።

መደበኛ ሥራውን የጀመረው አንድ ሳምንት ከመሙላቱ በፊት ነው። ፈቅዶ ሥራውን አልጠላውም፤ ኑሮውን ተቀብሎ መሥራት እንደሚኖርበት ራሱን አሳምኗል። ከሥራው ጋር እስኪላመድ ድረስ የሚፈጠሩበትን ጥያቄዎች ሁሉ ከመጠየቅ ወደኋላ ብሎ አያውቅም፤ ካጠበቀው በላይ ፈጥኖ ሥራውን በሚገባ ለመደው።

ብዙው ሥራ መስክ የሚወስደው በመሆኑ ብዙውን ጊዜውን የሚያሳልፈው እዚያው ነው። በጠዋት ሞተር ብስክሌቱን ይዞ ከወጣ የሚመለሰው ማታ ነው። ምሳውንም ሳይበላ የሚውልባቸው ቀናት አሉ። ማታ ከሥራው ሲመለስ ሰውነቱን ይተጣጠብና ራቱን በልቶ ወደመኝታው ይገባል። እቤት ሲገባ ግን ያስጠላዋል፤ ከአልጋው በስተቀር ሌላ ነገር የሌለው ቤት ሕይወት አልባ ይሆንበታል። ቀስ በቀስ አምሽቶ መግባት ጀመረ። ሲያመሽ ደግሞ መጠጣት ይኖራል፤ ሲጠጣ ሞቅ ይለዋል፤ ሞቅ ሲለው ሌላ ፍላጎት... ዐይኖቹ እንስት ማየት ጀመሩ።

በመጀመሪያዎቹ ሳምንታት ሁሉም ነገር ያበሳጨው ነበር፤ አራሱን እያሳመነው ሄደ "ለመሥራት መቼም መኖር ያስፈልጋል፤ ለመኖር ደግሞ መሠረታዊ ፍላጎት መሟላት ይኖርበታል፤ አእምሮም እረፍት ያስፈልገዋል። ይህን ለመፍጠር ደግሞ ባለው አማራጭ ከመጠቀም ሌላ ምን ማድረግ ይቻላል?" ብሎ ሊያደርግ የሚገባውን እያደረገ መሆኑን አመነበት።

አንድ ቀን ከመስክ ሲመጣ መንገድ ላይ አንዲት ሴት አጋጠመችውና እንዲያፈናጥጣት ለመነችው። እምቢ ማለት ከበደው፤ ከተማ ድረስ አመጣትና "የት ነው የምትሠሪው?" አላት ስትወርድ። የምትሠራበትን በምልክት ነገረችው። አንድ ቀን እንደተለመደው ለእራት ሲወጣ ያች ሴት ትዝ አለችውና በምልክት የነገረችው ቦታ ሄደና አገኛት። በመጠኑ ከጠጣ በኋላ ሴትዮዋን እቤቱ እንድትሄድለት ጠየቃት። እስካሁን ካገኛቸው ሴቶች የተሻለች ሆና ስላገኛት ደስ አለው። በተደጋጋሚ አብራው አደረች።

ያን ሰሞን አእምሮው ምቾት ሊያገኝ አልቻለም፤ በየሰዓቱ ፍሬሕይወትን ማሰብ አበዛበትና ጨነቀው። "ፍሬሕይወትን በጣም እወዳታለሁ፤ በሕይወት ዘመኔ ሁሉ አብሬአት መኖር እፈልጋለሁ። ግን እስከዛው መኖር አለብኝ፤ ሰው በመሆኔ ደግሞ ተፈጥሮአዊ ፍላጎት አለኝ፤ ይህ ፍላጎት መርካት አለበት፤ ከሌላ ሴት ጋር የምሄደውም ይህንን ጊዜያዊ ፍላጎቴን ለማርካት ነው" አለ ለራሱ።

ቢያንስ አንድ ነገር ማድርግ እንዳለበት ግን ተሰማው፤ የሚፈጥረው ግንኙነት ሁሉ ጊዜያዊ መሆን እንዳለበት። በመሆኑም ከሴትዮዋ ጋር የጀመረውን ግንኙነት ማቋረጥ እንዳለበት ወሰነ። ውሳኔውንም ተግባራዊ አደረገ። አንድ ጊዜ ለስብሰባ አዲስ አበባ ሄደና ፍሬሕይወትን አገኛት፤ ደስ አለው ከገመተው በላይ ነበር የናፈቀችው፤ እናም አዲስ አበባ ገብቶ ሳያገኛት ማደር አቅቶት ደጋግሞ ደውሎ አገኛት።

ለሶስት ቀናት ብቻ ነው አብሯት መቆየት የቻለው፤ ወደሠራው ተመለሰ። ፈቃደ ሥራ ጀመረ ማለት ሁሉን ነገር ረሳ ማለት ነው። ነገሮችን የሚያስበው ማታ ከሥራ ገብቶ አረፍ ሲል ነው፤ ወዲያውኑ ደግሞ ይረሳዋል። አንድ ቀን የሬድዮ መልእክት እንዳለው ተነገረው፤ ፍሬሕይወት መሆኗን ሲያውቅ ደነገጠ።

"ምነው?" አለችው ደህንነቱን ከሰማች በኋላ።

የሚመልስላት አልነበረውም፤ ትክክል መሆኗን አመነ። በሶስት ወራት ውስጥ ያገኛት አንድ ጊዜ ነው። ለዚያውም ለሶስት ቀናት ብቻ። ወደሥራ ቦታው ሲመለስ ስልክ ሊደውልላት ተስማምተው ነበር። በእርግጥ ያለበት ቦታ ስልክ የለውም፤ ከታሰበበት ግን ወደከተማ ወጣ ብሎ መደወል ይቻላል።

"ፍሬ ይቅርታ አድርጊልኝ፤ ጥፋተኛ ነኝ" አላት። ከፍሬሕይወት ጋር የሚገባውን ያህል የመልእክት ልውውጥ እንዳላደረገ ያውቀዋል። ከዚያ በኋላ በየሳምንቱ ወደከተማ እየወጣ ስልክ ደውሎ ሊያገኛት ተነጋገሩ።

አንድ ቀን ከዋናው መሥሪያ ቤት ደብዳቤ ደረሰው፤ ለአጭር ጊዜ ስልጠና ወደአውሮፓ የመሄድ ዕድል እንደተመቻቸለት የሚገልጽ መልእክት ነበር። ብዙም አላስደሰተውም ግን በዕድሉ ለመጠቀም ወሰነ። ጉዞውን ለማመቻቸት ወደአዲስ አበባ መሄድ ነበረበት። አዲስ አበባ የገባ ዕለት ዩኒቨርሲቲ ሄዶ ለፍሬ መልዕክት ላከ። ባጋጣሚ መልዕክቱ በሰዓቱ ደረሳትና ተገናኙ። ፈቃደ አዲስ አበባ ከሆነ እንድትለየው አይፈልግም። ባላት ሰዓት ሁሉ አብራው ብትሆን ደስተኛ ነው። ሲጫወቱ ቆዩና ወደ አስራአንድ ሰዓት ተኩል ሲሆን፤

"ብሄድ ምን ይመስልሀል?" አለችው ፍሬሕይወት።

"ትሄጂ?" አላት ሰዓቱን እየተመለከተ።

"ሮቢ ብቻውን አይደል?" አለች።

"አንድ ነገር ልነግርሽ ነበር ፍርዬ!" ፈገግታና ሐዘን የተቀላቀለበት ገጽታ ነበረው።

"ምን ፈቃደ? ምንድነው የምትነግረኝ?" አለች በችኮላ።

"ወደውጭ ልሄድ ነው" አለ።

"መቼ? ለምን ያህል ጊዜ?" ድንግጥ ብላለች።

"ከሳምንት በኋላ እሄዳለሁ፡፡ ለስድስት ወራት ነው የምቆየው" አለ ፈቃደ ቀለል አድርጎ።

"ዝም አለችው"

"የማያስደስትሽ ከሆነ ቢቀርም ግድ የለኝም" አላት። ከልቡ ነበር።

"ምን ለውጥ አለው፤ ባትሄድስ የት እንገናኛለን፤ በዕድሉ ብትጠቀምበት ነው የሚሻለው" አለችው። አዲስ አበባ የቆየበትን አንድ ሳምንት አልተለያዩም፤ ያላትን ጊዜ ሁሉ አብረው ነው ያሳለፉት።

ፈቃደ አውሮፓ ከሄደ በኋላ በየአሥራ አምስት ቀኑ ደብዳቤ ይልክላታል፡፡ እወድሻለሁና ናፍቄአለሁ ከደብዳቤዎቹ ውስጥ ቀርተው አያውቁም፡፡

* * * *

የሴሚስተር አጋማሽ ፈተና ተቃርቧል፤ የማይፈቀዱ ቢሆንም ለጥናት የሚያግዙ ማነቃቂያዎች በተለያየ መንገድ ወደ ዩኒቨርሲቲው ግቢ ይነጉዳሉ። አብዛኛው ተማሪ "ጫት ካልተቃመ የኮሌጅ ትምህርት አይሰምርም" የተባለ ይመስል ወደአመሻሹ ላይ ወደ ውጭ ወጣ ብሎ በጀርባውና በካልሲው ውስጥ ጫት ሸጉጦ ይመለሳል። ሊሊቱን ቁጭ ብሎ የሚያነጋው የተማሪ ቁጥር ይጨምራል።

ታረቀኝ ጫት አይቅምም፤ ማጥናት ያለበትን ያህል ያጠናል ይተኛል በቃ! ውጤቱ ደግሞ ከፍተኛ ነው። አድናቂዎቹም ብዙ ናቸው፤ ለተወሰኑ ሰዓታት አብሮአቸው ሆኖ እንዲያጠኑ የሚመኙት ሴቶች ቁጥር በርካታ ነው። ማታ በአብዛኛው አልጋው ላይ ሆኖ ነው የሚያጠናው። ከተወሰነ ጊዜ ወዲህ ግን የጸባይ ለውጥ እያየበት የመኝታ ክፍል ተጋሪዎቹን እያሳሰባቸው ነው። ከሚያጠናበት ጊዜ ይልቅ አልጋው ላይ በጀርባው ተንጋሎ በሀሳብ ጭልጥ ማለት አብዝቶአል። ዛሬም ጥቂት ካነበበ በኋላ ደብተሩን ከትራሱ ስር ሲያስቀምጥ ሀሳቡ ወደማይፈልገው አቅጣጫ ሄደበት። ማሰብ፤ መተከዝ... ጓደኞቹ ሆነዋል።

ውጤቱ እያደር እየቀነሰ የመሄዱ ነገር በእጅጉ ያሳስበዋል። ግን ምን ያድርገው? ዘንድሮ ራሱን ማሸነፍ አቅቶታል። ስንት ቀን የሚገናኙበትን ጊዜ መቀነስ እንዳለባቸው ተነጋግረዋል፤ ላለመገናኘትም ፍሬሕይወት ወደቤት እንድትሄድ ይስማማሉ። እቤት ገብታ አንድ ሰዓት ሳትቆይ ግን ታረቀኝ ይደውልላታል፤ "አንድ መጽሐፍ አግኝቻለሁ አብረን እናንብበው" ይላታል። እርሷም በፍጹም እምቢ ልትለው አትችልም፤ ተመልሳ ወደዩኒቨርሲቲ ትመጣለች። አብረው ሲሆኑ ደስ ይለዋል፤ መንፈሱ ሰላም ያገኛል።

አንድ ቀን የሆነው ነገር ትዝ አለው፤ ያን ዕለትም እንደተለመደው ደወለና ጠራት፤ ብዙም ሳትቆይ ከተፍ አለች። ስትመጣ ድክም እንዳላት ታስታውቃለች። "እንኳን ጠራኸኝ" አለችው ስታገኘው።

"ለምን?" አላት እቅፍ አድርጎ እየሳማት።

"የቤቱ ሥራ አላልቅ ብሎ ጊዜውን ሁሉ ወሰደብኝ" አለችው ቁና ቁና እየተነፈሰች።

"ወገኛ ይህን ጊዜ ቤት ጠርገሽ ይሆናል" አላት እያሾፈ።

የሠራችውን ደረደረችለት፤ አሁንም ድካሟ አልወጣላትም። ኬኔሩ ሳይብረረ ሊገቡ ደረጃውን መውጣት ጀምረው ነበር። ድንገት ከክንዱ ሸርተት አለችበት፤ መጽሐፍና ደብተሩን ወርውሮ ደገፈና ወደጥላ ስር ወሰዳት። ደጋግሞ ቢጠራትም ልትመልስለት አልቻለችም። ግንባሯ ላይ ላብ ችፍፍ ብሏል፤ ከንፈሮቿ ከፊት ብለዋል። በአቅራቢያው ያሉ ሁሉ ተሰባሰቡ። ታረቀኝ የሚይዝና የሚጨብጠውን አጣ፤ ከልጆቹ ጋር ተረዳድተው ተሸክመው ወደ ተማሪዎች ክሊኒክ ወሰዷት። ያን ዕለት ፍሬሕይወት ምርመራ ክፍል በቆየችበት አጭር ጊዜ የቱን ያህል እንደተጨነቀና እንዳዘነ ሲያስበው ይገርመዋል።

ተፈናጥሮ ከአልጋው ላይ ወረደና ያወለቀውን ልብሱን ለበሰ። ፍራሽ ላይ ተቀምጠው የሚያጠኑት ጓደኞቹ ደነገጡ። "አጅሬው ሶስት ሰዓት ሆኖአል" አለው አንደኛው።

"አውቄአለሁ" አለ ታረቀኝ በተረጋጋ አነደበት።

* * * *

ያ ማታ ሮቤል አክስታቸው ቤት ሄዶ ለብቻዋ ማደር የነበረባት ጊዜ ነው፡፡ ደብሯታል፤ ፈታደም ናፍቋታል። ማጥናት ሞከረችና አልሆን ሲላት ሁሉንም አስቀምጣ ሶፋው ላይ ጋደም አለችና ከሀሳቧ ጋር መጫወት ያዘች። ሁልጊዜም እንዲህ ዓይነት ሃሳብ ውስጥ ላለመግባት ጥረት ታደርጋለች ከገባች መውጫ እንደሌላት ስለምታውቀው በጣም ትጠነቀቃለች። ያን ዕለት ግን ተሸነፈች፤ እናቷን፣ ወንድሟንና

እህቷን፣ አንተነህንና በላይን፣ እነቅዱስንና አስቻለውን፣ ዘርዓይንና ጋዲሳን፤ እመቤትን፣... ሁሉንም እያስታወሰች በሀሳብ ባሕር ውስጥ ገብታ ስትንቦጫረቅ ስንት ሰዓት እንኳን እንደሆነ ሳታውቀው ነጎደ።

ድንገት በሩ ሲንኳኳ ከተኛችበት ዘላ ተነሳችና "ማነው?" አለች። "እኔ ነኝ" አላት ያንኳኳው ሰው። ጆሮዋን ማመን አቃታት፡፡ በፍጹም ሊሆን አይችልም! "ማነው?" አለች እንደገና፤ መቼም በድጋሚ የሰማችውን ድምጽ መጠራጠር አትችልም። እናም በሩን ከፈተችለት። ከከፈተች በኋላ ነው ሰዓት የተመለከተችው፤ ከምሽቱ ሦስት ሰዓት ተኩል ይላል።

"እንዴት ልትመጣ ቻልክ?" አለች ሰላም ከማለቷ በፊት። በሩን ዘጋችው።

"ማጥናት እኮ አልቻልኩም ፍርዬ!" አላት ቅዝዝ እንዳለ።

የምትናገረው ጠፋት ምን እንደምትለው ግራ ገባት። "ታዲያ እዚህ ማጥናት ይቻላል?"

"ግራ ስለገባኝ ብቻ ነው"

"እሺ አሁን እንዴት ይሁን?"

"ትንሽ ለማጥናት እንሞክርና ከዛ እንተኛለን"

"ትቀልዳለህ ታረቀኝ! እንዴት ነው እዚህ ቤት እኔና አንተ ብቻ የምናድረው?"

"እንደምወድሽ ታውቂያለሽ አይደል? ለሚወዱት ሰው የሚገባ ቃል አይታጠፍም፤ ለዚህ ቃል እገባልሻለሁ፤ ታምኚኛለሽ?" አላት ኮስተር ብሎ።

"እሺ አንተንስ ልመንህ ሰው ምን ይላል?"

"ለዚህ እንኳን አያገባኝም" በጣም ተኮሳተረ።

ለተወሰኑ ሰዓታት አጠኑ፤ በመሀሉ ደግሞ ወሬያቸውን ሲያወሩ ቆዩ፤ ከዛ እንደገና ለማጥናት ሞከሩ። ፍሬ ብዙ መቆየት አልቻለችም፡፡

"እኔ ልተኛ ነው" አለች ዐይኖቿን እያሻሸች።

"ተኚ" አላት በቀላሉ።

"አንተ ሮቤል አልጋ ላይ ትተኛለህ" አለችው እየተነሳች።

"እዚሁም ቢሆን ልተኛ እችላለሁ" አለ ሶፋውን እያመለከታት።

"አልጋው ይሻልሃል፤ ደህና እደር" አለችው።

"ደህና እደሪ፤ መልካም እንቅልፍ"

"ትቼህ በመተኛቴ ይቅርታ" አለች ቆም ብላ።

"ምንም ችግር የለበትም" አላት።

ጋደም ስትል እንቅልፍ ወሰዳት፡፡ የነቃችው አሥራ አንድ ሰዓት ሲሆን ነው። ጥቂት ስትቆይ ማታ ታረቀኝ መጥቶ እንደነበረ ትዝ አላት፡፡ የመብራት ጭላንጭል ተመለከተችና ተነስታ ወደ ሳሎን ሄደች።

"አልተኛሁም እንዳትለኝ ብቻ"

"ሞክሬ ነበር አልቻልኩም"

"ሀሳብ የሌለው ሰው ሆንኩብህ አይደል?" አለች ራሷን እየታዘበች።

"በምኑ ነው ሀሳብ የሌለሽ?"

"አንተ ቁጭ ብለህ ተዝናንቼ መተኛቴስ?"

"አመንሽኝ ኃላፊነቱን ሁሉ ለኔው ተውሽው፤ እናም እንቅልፍ ወሰደሽ፤ ይህ ደግሞ ፍቅር ምን እንደሆነ ማወቅሽን ነው የገለጸልኝ። በፈቃደ ቀናሁበት" አለ ክልቡ መሆኑን በሚገልጽ ሁኔታ።

* * * *

ሚስጥረ በጠዋት ተነስታ ዳኙን ቀሰቀሰችው፤ ለምን እንደምትቀሰቅሰው ገብቶታል።

"እባክሽን አንቺ ሂጂ" አላት ዳኙ አንሶላና ብርድልብሱን ወደ ግርጌው እየገፋ።

"ምነው ዳኙ ማታ ተነጋግረን፤ እኔ መደበኛ ሥራዬን እንደምሠራ አይደል የተስማማነው" አለችው ሚስጥረ እመኝታ ቤቱ በር ላይ እንደቆመች።

"የአንቺን ሥራ እኔ እሸፍናለሁ፤ ሰው መቅጠሬን ረስቼው ነበር ማታ" አላት።

በሀሳቡ ተስማማችና ሚስጥረ ወደአትክልት ተራ ሄደች። ዳኙ ሌሊቱን ጥሩ እንቅልፍ አልወሰደውም፤ የሰማው ሆነ ያነበበው ነገር ሲገርመውም ሲያናድደውም ነው ያደረው። ምግብ ቤት ውስጥ ረስተውት የወጡትን ፖስታ ሚስጥረ ሳትገባ በፊት ማንሳት አለበት። ሚስጥረ እንደወ(?)ቸ ወዲያውኑ ነው ወደ ሥራ ቦታ የሄደው።

ሚስጥረና ዳኙ መሀል አራት ኪሎ ምግብ ቤት ከፍተዋል፤ ምግብ ቤታቸው በጣም ከመለመዱ የተነሳ በምሳ ሰዓት ቦታ እስከሚጠፋ ድረስ ነው ደንበኞች ያሉት። ገቢያውን ለመያዝ እንዲችሉ ከጎናቸው ያለውንም ክፍል እንዲጨምሩላቸው ባለቤቶቹን ጠይቀው ቤቱን ቀላቅለው ትልቅ የምግብ አዳራሽ ለመክፈት ዝግጅታቸውን አጠናቀዋል።

ዳኙ የምግብ አዳራሹን ለማሠራት ዕቅድ ሲነድፍ ሞላ ትዝ አለው። ሞላ እስር ቤት አብሮት የነበረ አናጺ ነው፤ እናም ሊያማክረው ፈለገና